

**LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJAS**

2005.GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Rīga 2006

SATURS

Priekšvārds	3
Ministrijas juridiskais statuss, izveidošanas gads un struktūra	5
Ministrijas politikas darbības jomu virzieni, funkcijas un uzdevumi	7
Pārmaiņas ministrijas darbībā.....	9
Padotībā esošās iestādes un kapitālsabiedrības, kurās ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja	10
Pārskata gada prioritārie uzdevumi.....	11
Ministrijas darbības rezultāti veicamo uzdevumu izpildes nodrošināšanā - rezultatīvo rādītāju izpildes analīze	18
Īstenotās jaunās politikas iniciatīvas un to finansējums.....	68
Ministrijas vadības un darbības uzlabošanas sistēmas	69
Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	80
Pasūtītie un veiktie pētījumi.....	82
Sadarbības partneri un starptautiskie projekti.....	86
Ministrijas personāls	89
Komunikācija ar sabiedrību	96
Ministrijas prioritātes nākamajam pārskata gadam.....	99

PRIEKŠVārds

Cienījamais pārskata lasītāj!

Latvijas tautsaimniecībā ir vērojama stabila izaugsme jau vairāku gadu garumā. Aizvadītais 2005.gads bija īpašs – ar 10,2% lielu iekšzemes kopprodukta (IKP) pieaugumu pagājušajā gadā Latvija saglabāja līderpozīcijas Eiropas Savienības (ES) valstu vidū. Mani kā finanšu ministru īpaši gandarī ekspertu prognozes, ka augstais tautsaimniecības izaugsmes līmenis saglabāsies arī turpmākos gadus, un Starptautiskais Valūtas fonds arī 2006.gadā mūsu valstij prognozē straujāko IKP pieaugumu Eiropā un stabili vietu starp desmit visātrāk augošajām ekonomikām pasaulē.

Būtisks faktors ilglaicīgai tautsaimniecības attīstībai ir stingra fiskālā politika. Lai arī valdība izjūt sabiedrības spiedienu palielināt valsts izdevumus sociālajā sfērā, tās kopējais darbs pie budžeta veidošanas ir vainagojies panākumiem, atrodot līdzsvaru starp patēriņu un investīcijām. Saskaņā ar Eurostat aprēķinu metodiku pagājušais gads noslēdzies ar Latvijas valsts budžeta pārpalikumu, sasniedzot 0,2% no iekšzemes kopprodukta. Tas pierāda, ka valdība faktiski ir izsmēlusi fiskālo instrumentu klāstu inflācijas ierobežošanā. Turklāt arī Latvijas valsts parāds ir viens no mazākajiem starp ES dalībvalstīm. Valdības īstenotā fiskālās politikas disciplīna, neapšaubāmi, ir pozitīvs signāls uzņēmējiem un investoriem visā pasaulē.

Domāju, šādu rezultātu nebūtu iespējams sasniegt bez modernām atbildīgajām valsts pārvaldes institūcijām ar kompetentu personālu, kas šodien ir Finanšu ministrijas Iepirkumu un Pārvaldes departaments. Pēc Latvijas iestāšanās ES 2004.gada 1.maijā gan Finanšu ministrija, gan tās padotības iestādes ir sajutušas papildu nepieciešamību kvalitatīvai izaugsmei ikdienas darbā. Īpaši vēlos atzīmēt acīmredzamo uzlabojumu nodokļu iekasēšanā – paaugstinot darba efektivitāti, Valsts ieņēmumu dienestam 2005.gadā izdevies iekasēt par 546 miljoniem latu jeb 25,9% vairāk nekā gadu iepriekš. Būtiska ieņēmumu plāna pārpilde valdībai ļāva novirzīt papildu līdzekļus valstiskām prioritātēm 2005.gada budžeta grozījumos. Turklāt aizvadītajā gadā turpinājās nopietns administratīvo šķēršļu samazināšanas un nodokļu iekasēšanas optimizācijas darbs. Nozīmīgs jaunums ir nesen uzsāktā elektroniskā deklarēšana, kas būtiski atvieglos uzņēmēju ikdienu.

Ārkārtīgi būtiska ir Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļu ieplūšana mūsu valsts tautsaimniecībā. Esmu gandarīts, ka Finanšu ministrija kā ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadošā iestāde ir būtiski uzlabojusi fondu līdzekļu apguvi, un Latvija šajā ziņā ir līderis Baltijas valstu vidū. Atzīstamus panākumus Finanšu ministrijas speciālisti ir guvuši Briselē cīņā par Latvijai paredzētā struktūrfondu finansējuma apjomu 2007.-2013.gadā. Esmu pārliecināts, ka apjomīgās investīcijas zinātnē, izglītībā un uzņēmējdarbībā ir vienīgā Latvijai pieņemamā izvēle, ja vēlamies redzēt mūsu valstī dinamisku un strauji augošu ekonomiku arī pēc gadiem desmit.

2005.gads iezīmēja būtiskas pārmaiņas ministrijas darbībā, jo darbu citā iestādē uzsāka ministrijas valsts sekretāre Valentīna Andrejeva, kas Finanšu ministrijā strādāja kopš 1993.gada. No 2006.gada Finanšu ministrijas valsts sekretāre ir Irēna Krūmane, kas iepriekš strādāja par Valsts kases pārvaldnieci. Savā gandrīz divus gadus ilgajā karjerā Valsts kasē Krūmanes kundze paspēja sakārtot šīs iestādes procesus, par ko liecina šā gada sākumā saņemtais ISO kvalitātes sertifikāts, kā arī Valsts kases darbības stratēģijas izstrāde. Novēlu Krūmanes kundzei uzņēmību un panākumus arī Finanšu ministrijas valsts sekretāres amatā.

Finanšu ministrs

Oskars Spurdziņš

Man ir liels gods Jūs pirmo reizi uzrunāt kā Finanšu ministrijas valsts sekretārei, nododot vērtēšanai pārskatu par 2005.gada svarīgākajiem notikumiem Finanšu ministrijas darbā, kā arī iepazīstināt ar iestādes tālākajiem plāniem.

Pagājušajā gadā Finanšu ministrija kā ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadošā iestāde nodrošināja šo fondu apguvi saskaņā ar izvirzītajiem kritērijiem un citu valstu labāko pieredzi. To lieliski atspoguļo procentuāli augstā ES struktūrfondu vadības komitejās saskaņoto projektu finansējuma kopējā summa, kas 2005.gada beigās bija 69% no kopējā Latvijai pieejamā struktūrfondu finansējuma. Salīdzinājumam – Igaunijā šis rādītājs bija 63% un Lietuvā 48%.

Pērn sadarbībā ar citām valsts institūcijām uzsākām darbu pie eiro ieviešanas projekta īstenošanas. Šā projekta vadības komitejas priekšsēdētājas pienākumus veic Finanšu ministrijas valsts sekretāre, bet par tā īstenošanu un koordinēšanu darba grupu ietvaros ir atbildīga eiro projekta vadītāja. 2005.gada 1.novembrī Ministru kabinetā tika apstiprināts “ES vienotās valūtas ieviešanas plāns”, kas iezīmē eiro ieviešanas galvenos pasākumu darbības virzienus.

Lai veicinātu Finanšu ministrijas darbības kvalitāti, gada laikā ir veiktas arī vairākas strukturālas pārmaiņas, kas saistītas ar adaptāciju darbam Eiropas Savienībā un citu jaunu pienākumu uzņemšanos un kas ir vērstas uz procesu un izmaksu efektivitātes paaugstināšanu. 2005.gada pirmajā pusē tika izveidots Finanšu instrumentu koordinācijas departaments, kura uzdevums ir Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumentu ieviešana, vadība un uzraudzība, savukārt gada otrajā pusē tika reorganizēts ES fondu departaments, efektīvizējot tā kompetencē esošo uzdevumu izpildi. Gada nogalē darbu sāka arī jauns – Iekšējās drošības departaments, kura uzdevumi ir ministrijas darbības iekšējās drošības nodrošināšana, kā arī normatīvajos aktos paredzēto valsts noslēpuma aizsardzības prasību izpilde.

Finanšu ministrijas attīstībā 2005.gads iezīmēja sākumu svarīgam posmam – tika uzsākts darbs pie Finanšu ministrijas darbības vidēja termiņa stratēģijas 2007.-2009. gadam. Šis vidēja termiņa plānošanas dokuments apvieno ministrijas politikas pamatnostādnes, atspoguļo ministrijas struktūru, kā arī sniedz informāciju par finansējumu. Lai uzlabotu valsts budžeta līdzekļu pārskatāmību, kā arī nodrošinātu budžeta resursu efektīvu un koordinētu izmantošanu, stratēģijā ir izstrādātas rīcības programmas katram ministrijas darbības virzienam. Efektīvas vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrāde veicinās ne tikai ministrijas uzdevumu prioritāšu noteikšanu, bet arī iespēju kvalitatīvi izvērtēt šo uzdevumu izpildi. Vienlaikus Finanšu ministrijas vadībā 2005.gadā darbu turpināja starpinstitūciju darba grupa, kuras mērķis ir izstrādāt koncepciju par valsts vidēja termiņa stratēģisko un budžeta plānošanu. Vidēja termiņa budžeta plānošanas ieviešana nodrošinās augstāku finansiālo stabilitāti, nozīmīgu iniciatīvu īstenošanas pēctecību, kā arī efektīvāku līdzekļu izlietošanas kontroli un plānošanu nākamajiem termiņiem. Pie šiem svarīgajiem jautājumiem darbs turpinās 2006.gadā.

2006.gadam un turpmākajam periodam Finanšu ministrija ir noteikusi mērķi – kļūt par kompetentu, uz zināšanām balstītu valsts pārvaldes iestādi, kas spēj efektīvi līdzdarboties labklājības valsts celšanā, strādājot gan pie Latvijai iekšēji svarīgiem jautājumiem, gan nodrošinot valsts interešu aizstāvēšanu par iestādes kompetencē esošiem jautājumiem ārpus Latvijas robežām. Finanšu ministrija turpinās strādāt pie stabilas makroekonomiskās vides nodrošināšanas, uz attīstību vērstas saprātīgas fiskālās un finansiālās politikas veidošanas un valsts līdzekļu efektīvas izmantošanas, kā arī efektīvas valsts budžeta pārvaldes un kontroles nodrošināšanas. Starp ministrijas darba uzdevumiem ir arī efektīva piešķirto ES līdzekļu administrēšana, valsts uzraudzības nodrošināšana atbilstoši Finanšu ministrijas kompetencei pār atsevišķām tautsaimniecības nozarēm, kā arī maksājumu nodrošināšana citām valsts iestādēm un personām. Spēcīgā Finanšu ministrijas darbinieku komanda un procesos ieinteresēti valsts iedzīvotāji ir primārais priekšnosacījums šo uzdevumu veikšanai, uz ko ceru turpmākajā sadarbībā.

Valsts sekretāre

Irēna Krūmane

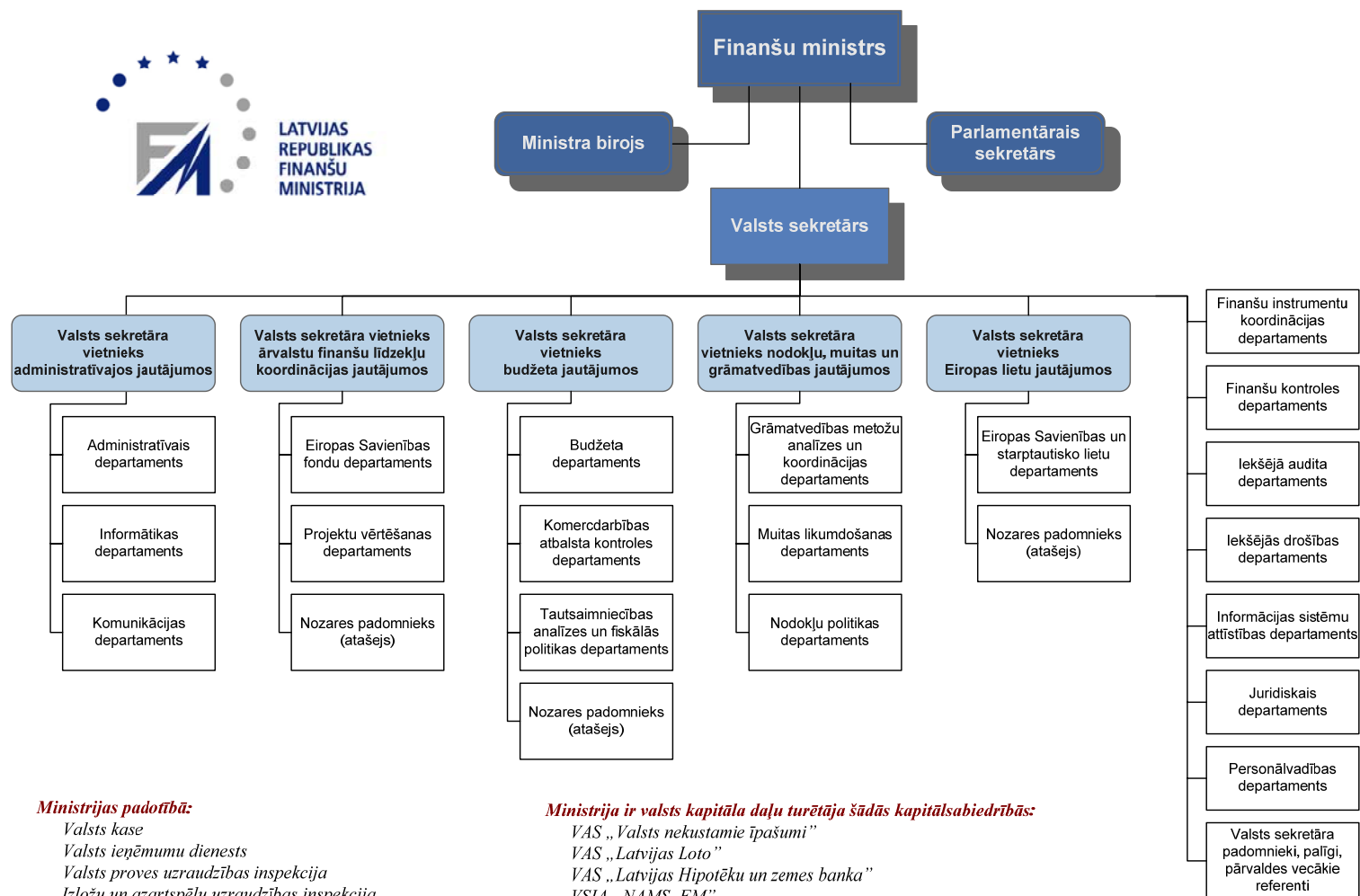
MINISTRIJAS JURIDISKAIS STATUSS, IZVEIDOŠANAS GADS UN STRUKTŪRA

Finanšu ministrija (FM) tika izveidota 1918.gada beigās. Latvijas Republikas Finanšu ministriju atjaunoja 1990.gadā līdz ar neatkarīgās Latvijas valdības nodibināšanu.

2005.gadā Finanšu ministrijas darbību reglamentēja Valsts pārvaldes iekārtas likums un Ministru kabineta (MK) 2003.gada 29.apriļa noteikumi Nr.239 "Finanšu ministrijas nolikums". Atbilstoši Finanšu ministrijas nolikumam ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde finanšu nozarē, kas ietver valsts un pašvaldību budžeta, īstermiņa un ilgtermiņa finanšu politikas, grāmatvedības politikas, nodokļu politikas, muitas darbības politikas, valsts sektora darba samaksas politikas un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu, kā arī Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzekļu koordinācijas un izmantošanas politikas apakšnozares.

Ministrija ir tieši pakļauta finanšu ministram. Kopš 2004.gada 9.marta finanšu ministrs ir Oskars Spurdziņš.

Finanšu ministrijas struktūra (shēma)

Ministrijas padotībā:

Valsts kase
 Valsts ieņēmumu dienests
 Valsts probes uzraudzības inspekcija
 Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija
 Iepirkumu uzraudzības birojs
 Valsts aģentūra „Centrālā finanšu un līgumu aģentūra”

Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja šādās kapitālsabiedrībās:

VAS „Valsts nekustamie īpašumi”
 VAS „Latvijas Loto”
 VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka”
 VSIA „NAMS-FM”
 Maksātspējīgajā akciju sabiedrībā „Jelgavas siltumtīklu uzņēmums”

MINISTRIJAS POLITIKAS DARBĪBAS JOMU VIRZIENI, FUNKCIJAS UN UZDEVUMI

Finanšu ministrijas darbības mērķis ir nodrošināt tautsaimniecības ilgspējīgu attīstību veicinošas finanšu un fiskālās politikas izstrādi un efektīvu ieviešanu.

Finanšu ministrija savā darbībā nodrošina valdības mērķu un uzdevumu īstenošanu ministrijas kompetences jomās. Līdz ar to Finanšu ministrijas darbību ietekmē gan valdības lēmumi un politiskās nostādnes, gan pieņemtie normatīvie akti, gan Latvijas dalība dažādās starptautiskās organizācijās, gan arī dažādas izmaiņas valsts un starptautiskajā ekonomiskajā situācijā.

MINISTRIJAS FUNKCIJAS UN UZDEVUMI

Finanšu ministrijas reglaments nosaka ministrijas struktūru un darba organizāciju. Ministrija veic Valsts pārvaldes iekārtas likumā, Finanšu ministrijas nolikumā, citos normatīvajos aktos un ministrijas reglamentā noteiktās funkcijas un uzdevumus.

Ministrijas funkcijas:

- izstrādāt finanšu politiku;
- organizēt un koordinēt finanšu politikas īstenošanu;
- veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.

Lai nodrošinātu funkciju izpildi, ministrija:

- izstrādā un īsteno politiku valsts budžeta un finanšu vadības, muitas, nodokļu un nodevu sistēmas, valsts un pašvaldību iepirkumu, komercdarbības atbalsta kontroles, iekšējā audita, valsts sektorā strādājošo darba samaksas un grāmatvedības jomā;
- nodrošina vienotu principu ievērošanu budžeta vadībā, izstrādājot un ieviešot vienotu valsts un pašvaldību budžeta sastādīšanas un izpildes metodoloģiju;
- sniedz tiešās pārvaldes iestādēm un atvasinātajām publiskajām personām metodisku palīdzību ar budžeta izstrādāšanu un izpildi saistītajos jautājumos;
- plānojot valsts budžetu, sagatavo valsts budžeta sadaļas par dotācijām un mērķdotācijām pašvaldībām, izvērtē pašvaldību apstiprināto budžetu atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un analizē pašvaldību budžetu izpildes rādītājus, kā arī veic pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķinus un sagatavo Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības domstarpību un vienošanās protokola projektu;
- izstrādā valsts ilgtermiņa, īstermiņa un vidēja termiņa makroekonomiskās attīstības scenāriju un valsts budžeta prognozes fiskālās politikas pamatojumu;
- koordinē komercsabiedrību iesniegumu par muitas nodokļa atcelšanu un kvotu piemērošanu, kā arī citu Eiropas Savienības dalībvalstu Eiropas Komisijā (EK) iesniegto iesniegumu noraidījumu tālāku virzību;
- izveido, ievieš, koordinē, uztur un aktualizē vienotu valsts budžeta finansētajās institūcijās strādājošo darba samaksas uzskaites sistēmu;
- koordinē ārvalstu finanšu palīdzības resursu piesaistīšanu (saņemšanu) un to izmantošanas pārraudzību;
- veic Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadību.

Ministrija:

- izstrādā nozari reglamentējošo tiesību aktu un politikas plānošanas dokumentu projektus;

- sniedz atzinumus par citu institūciju izstrādātajiem tiesību aktu un politikas plānošanas dokumentu projektiem;
- ārējos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos izdod administratīvos aktus;
- nodrošina nozares politikas īstenošanu ministrijas padotībā esošajās valsts pārvaldes iestādēs un valsts kapitālsabiedrībās, kurās ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja;
- sagatavo un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniedz priekšlikumus par normatīvajos aktos un attiecīgajos politikas plānošanas dokumentos paredzēto pasākumu realizācijai un ministrijas uzdevumu veikšanai nepieciešamo finansējumu no valsts budžeta;
- atbilstoši savai kompetencei pārstāv valsts intereses starptautiskajās organizācijās un Eiropas Savienības institūcijās;
- valsts vārdā veic privāttiesiskus darījumus, kas nepieciešami ministrijas darbības nodrošināšanai;
- veic funkciju izpildes, kā arī citas pārbaudes ministrijas padotībā esošajās valsts pārvaldes iestādēs;
- nodrošina valsts pasūtīto pētījumu pieteikumu izstrādi, kā arī veicina pētījumu rezultātu efektīvu izmantošanu nozares politikas izstrādē;
- normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sadarbojas ar citām valsts pārvaldes iestādēm vienotas valsts politikas izstrādāšanā un īstenošanā;
- informē sabiedrību par nozares politiku un ministrijas padotībā esošo iestāžu darbību, konsultējas ar nevalstiskajām organizācijām lēmuma pieņemšanas procesā, veicina sociālo dialoģu jautājumos, kas saistīti ar politikas izstrādi un īstenošanu, kā arī iesaista sabiedrības pārstāvjus valsts pārvaldē.

PĀRMAIŅAS MINISTRIJAS DARBĪBĀ

Finanšu ministrijas centrālajā aparātā

Lai nodrošinātu Finanšu ministrijas politikas mērķu un darbības galveno rezultātu sasniegšanu un ņemot vērā izmaiņas Finanšu ministrijas funkcijās (īpaši saistībā ar iestāšanos Eiropas Savienībā, ES fondu un citu ārvalstu finanšu instrumentu līdzekļu apsaimniekošanu), regulāri tiek pilnveidota ministrijas struktūra un palielinātas cilvēkresursu darbības spējas.

Lai precizētu departamenta darbības jomu, palielinoties izpildāmo uzdevumu apjomam saistībā ar Eiropas Ekonomikas zonas daudzpusējā finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta vadības sistēmu izveidošanu, no 2005.gada 26.aprīļa Nacionālās atbildīgās amatpersonas uzdevumu izpildes koordinācijas departamentam mainīts nosaukums *Finanšu instrumentu koordinācijas departaments*.

Lai nodrošinātu Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumā Finanšu ministrijai noteikto funkciju izpildi, ar 2005.gada 1.septembri Administratīvajā departamentā izveidota *Zaudējumu atlīdzināšanas un darbības koordinācijas nodaļa*.

Lai efektīvāk un mērķtiecīgāk nodrošinātu ES struktūrfondu (SF) uzraudzības un izvērtēšanas pasākumu norisi, kā arī Phare un "Pārejas līdzekļi administratīvās spējas stiprināšanai" programmu vadību un nacionālajam koordinatoram ārvalstu finanšu palīdzības jautājumos uzdoto funkciju izpildi, ar 2005.gada 2.septembri reorganizēts Eiropas Savienības fondu departaments un izveidota šādā struktūra:

- Eiropas reģionālās attīstības fonda, Eiropas lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Virzības daļas un Zivsaimniecības vadības finanšu instrumentu nodaļa;
- *ES finanšu palīdzības un Eiropas Sociālā fonda nodaļa* (reorganizēta Eiropas sociālā fonda un Uzraudzības un plānošanas nodaļa);
- *Informācijas un publicitātes nodaļa*;
- *Kontroles un attīstības nodaļa* (reorganizēta Kontroles un plānošanas nodaļa);
- *Stratēģiskās plānošanas nodaļa* (reorganizēta ES Kohēzijas politikas nodaļa).

Lai nodrošinātu ministrijas darbības iekšējās drošības pasākumus, likumā "Par valsts noslēpumu" un citos normatīvajos aktos noteikto valsts noslēpuma aizsardzības prasību izpildi, ar 2005.gada 3.oktobri izveidots *Iekšējās drošības departaments*.

Pārņemot funkcijas, kas saistītas ar Preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētās sistēmas un Kombinētās nomenklatūras uzturēšanu un kārtošānu, ar 2005.gada 3.oktobri Muitas likumdošanas departamenta Muitas nodokļa (tarifa) un kvotu politikas koordinācijas nodaļai mainīts nosaukums *Kombinētās nomenklatūras un muitas nodokļa nodaļa*.

Kohēzijas fonda vadošās iestādes tehniskās palīdzības projekta īstenošanai ar 2005.gada 10.oktobri Projektu vērtēšanas departamentā izveidota *Projektu ieviešanas nodaļa*.

Lai nodrošinātu efektīvu eiro ieviešanas procesu Latvijā, izveidots Eiro projekta vadītāja amats. Eiro projekta vadītājs ir atbildīgs par vadības komitejas lēmumu īstenošanu un darba grupu savstarpēju koordinēšanu, regulāri ziņo Vadības komitejai par projektu virzību, kā arī identificē problēmas un kontrolē to risināšanu.

**PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES UN KAPITĀLSABIEDRĪBAS, KURĀS
MINISTRIJA IR VALSTS KAPITĀLA DAĻU TURĒTĀJA**

Ministrija ir augstākā iestāde ministrijas padotībā esošajām valsts pārvaldes iestādēm.

Ministrijas padotībā ir:

- ✓ Valsts kase;
- ✓ Valsts ieņēmumu dienests;
- ✓ Valsts probes uzraudzības inspekcija;
- ✓ Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija;
- ✓ Iepirkumu uzraudzības birojs;
- ✓ valsts aģentūra “Centrālā finanšu un līgumu aģentūra”.

Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja šādās kapitālsabiedrībās:

- ✓ valsts akciju sabiedrībā “Valsts nekustamie īpašumi”;
- ✓ valsts akciju sabiedrībā “Latvijas Hipotēku un zemes banka”;
- ✓ valsts akciju sabiedrībā “Latvijas Loto”;
- ✓ valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “Nams-FM”;
- ✓ maksātnespējīgā akciju sabiedrībā “Jelgavas siltumtīklu uzņēmums”.

PĀRSKATA GADA PRIORITĀRIE UZDEVUMI

Ministrijas uzdevumu izpildi nodrošina tās struktūrvienības – departamenti. Atsevišķu uzdevumu izpildei var veidot darba grupas, komisijas un padomes.

2005.gadā Finanšu ministrijai tika izvirzīti šādi galvenie uzdevumi:

Budžeta un finanšu vadība un fiskālā politika

- Nodrošināt valsts budžeta izstrādāšanu, izvērtēt, uzraudzīt un analizēt pašvaldību budžeta plāna un budžeta izpildes rādītāju atbilstību normatīvo aktu prasībām.
- Izstrādāt un pilnveidot budžeta un finanšu vadības metodoloģiju.
- Nodrošināt valsts budžeta deficīta un parāda notifikācijas sagatavošanu.
- Nodrošināt valsts noteiktās politikas īstenošanu budžeta un finanšu vadības jautājumos.
- Izstrādāt pašvaldību budžetu sastādīšanai nepieciešamos makroekonomiskos - iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa prognozes sadalījumā pa pašvaldībām - rādītājus.

Nodokļu politika

- Pilnveidot valsts nodokļus un nodevas kopīgi reglamentējošos tiesību aktus, lai izveidotu neitrālu un stabilu nodokļu un nodevu sistēmu atbilstoši valsts ekonomiskajām un fiskālajām interesēm.
- Pilnveidot netiešo nodokļu likumus un saskaņot tos ar Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem.
- Pilnveidot tiešo nodokļu likumus atbilstoši Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) principiem tiešo nodokļu jomā un attīstītās tirgus ekonomikas prasībām, kā arī saskaņot tos ar Eiropas Savienības līguma un Eiropas Savienības Direktīvu prasībām tiešo nodokļu jomā.
- Uzlabot uzņēmējdarbības vidi, turpinot uzsākto nodokļu likmju samazināšanu, neradot konkurenci izkropļojošus apstākļus uzņēmējdarbībā un izvairoties no biežas nodokļu regulējošo normatīvo aktu grozīšanas.
- Uzturēt noraidošu Latvijas nacionālo pozīciju attiecībā uz uzņēmumu ienākuma nodokļu bāzes un likmes harmonizāciju Eiropas Savienībā, sekojot līdzi jaunām tendencēm un idejām un sniedzot Latvijas viedokli par minētajiem harmonizācijas jautājumiem tehnisku aspektu līmenī.
- Uzlabot iedzīvotāju ienākumu gūšanas kontroli, izveidojot mehānismu, kas radītu atskaites punktu par fizisko personu ienākumiem, uzkrājumiem un darījumiem, kā arī ļautu sekot līdzi ar to saistītajām izmaiņām.
- Pilnveidot sodu sistēmu par nodokļu pārkāpumiem, lai radītu labvēlīgu vidi saimnieciskās darbības attīstībai un uzlabotu sadarbību starp nodokļu maksātājiem un nodokļu administrāciju, pieņemot par sodu sistēmas veidojošo pamatprincipu atbildības pakāpes un soda naudas apmēra diferencēšanu.

Muitas likumdošana

- Izstrādāt normatīvo aktu projektus muitas jomā.
- Izvērtēt Eiropas Savienībā un starptautiskajās organizācijās, kuru dalībvalsts ir Latvijas Republika, pieņemtās muitas tiesību aktu normas un, ja nepieciešams, to ieviešanai izstrādāt tiesību aktu projektus, kas nodrošina attiecīgo normu piemērošanu Latvijas Republikā.

- Izvērtēt muitas jomu reglamentējošo Eiropas Savienības tiesību aktu projektus un sagatavot nacionālo pozīciju par attiecīgu tiesību aktu projektu.
- Uzturēt un kārtot Kombinēto nomenklatūru un Pasaules Muitas Organizācijas preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu un šo klasifikatoru skaidrojumus latviešu valodā.
- Iesniegt Eiropas Komisijai Latvijas komercsabiedrību sagatavotos iesniegumus par muitas nodokļa atcelšanu un kvotu noteikšanu un citu Eiropas Savienības dalībvalstu Eiropas Komisijā iesniegto iesniegumu par muitas nodokļa atcelšanu un kvotu noteikšanu noraidījumus, ievērojot Latvijas Republikas ekonomiskās intereses.
- Izskatīt Eiropas Kopienas Tiesas nolēmumus un uzsāktās tiesu lietas Eiropas Savienībā muitas jomā un sniegt viedokli par to ietekmi uz Latvijas Republikas muitas sistēmu, ja nepieciešams, sagatavojot nostājas projektu.

Komerccdarbības atbalsta kontroles politika

- Sagatavot gadskārtējo pārskatu par Latvijas Republikā sniegto atbalstu rūpniecībai un citiem sektoriem iesniegšanai Eiropas Komisijā un notifikāciju par subsīdijām iesniegšanai Pasaules Tirdzniecības organizācijā.
- Veikt iesniegto individuālo atbalsta projektu un atbalsta programmu sākotnējo izvērtēšanu atbilstoši ES normu prasībām.
- Gatavot iesniegšanai Eiropas Komisijā valsts un pašvaldību institūciju sagatavotos individuālo atbalsta projektu un atbalsta programmu pieteikumus.
- Koordinēt atzinumu gatavošanu par Eiropas Komisijas dienestu izstrādātajiem dokumentu projektiem, kā arī piedalīties atzinumu gatavošanā.
- Piedalīties Eiropas Komisijas organizētajās atbalsta kontroles ekspertu sanāksmēs.

Iekšējā audita sistēmas darbība un koordinācija

- Sistemātiski izvērtēt ministrijas, kā arī saskaņā ar Finanšu ministrijas 2003.gada 21.februāra rīkojumu Nr.146 "Par iekšējā audita sistēmas darbību ministrijā" noteikto padotības iestāžu iekšējās kontroles sistēmas, sniegt valsts sekretāram šo sistēmu novērtējumu, ieteikt nepieciešamos uzlabojumus un uzraudzīt šo ieteikumu ieviešanu.
- Veikt Eiropas Savienības daļēji vai pilnīgi finansēto programmu, tajā skaitā struktūrfondu un Kohēzijas fonda administratīvās, finanšu un tehniskās vadības sistēmu iekšējos auditus ministrijās vai iestādēs, kuras Ministru kabinets vai Saeima pilnvarojusi veikt Eiropas Savienības finansēto projektu un programmu ieviešanas institūciju funkcijas, kā arī nodrošina struktūrfondu, Šengenas konvencijas finanšu programmas, Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) finanšu instrumenta, Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta un programmas Pārejas līdzekļu administratīvās spējas stiprināšanai izdevumu deklarāciju vai maksājumu pieprasījumu izlases veida pārbaudes un sistēmu auditus.
- Nodrošināt Iekšējā audita padomes sekretariāta funkciju izpildi.
- Nodrošināt informācijas apriti ar Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroju (OLAF) un veikt nepieciešamos koordinācijas uzdevumus šajā jomā.

Iekšējā drošība

- Nodrošināt sevišķās lietvedības kārtošānu atbilstoši normatīvajiem aktiem.
- Nodrošināt iekšējās drošības pasākumus, tajā skaitā informācijas sistēmas drošību.

Grāmatvedība, finanšu pārskati un to revīzija

- Izstrādāt tiesību aktu un politikas plānošanas dokumentu projektus grāmatvedības, pārskatu un to revīzijas jomā, analizēt un veicināt Starptautiskajos grāmatvedības (finanšu pārskatu) standartos ieteikto metožu ieviešanu normatīvajos aktos.
- Apkopot un analizēt Eiropas Savienības direktīvas un Eiropas Komisijas sagatavotos dokumentus grāmatvedības, pārskatu un to revīzijas jomā, lai iegūtu informāciju par grāmatvedības un revīzijas politikas attīstības tendencēm Eiropas Savienībā, kā arī atbilstoši savai kompetencei nodrošināt Latvijas Republikas pozīciju Eiropas Savienības jautājumu izstrādāšanā.
- Pārstāvēt ministriju citās valsts pārvaldes iestādēs, starptautiskajās institūcijās, kā arī attiecībā ar citām juridiskajām vai fiziskajām personām. Pārstāvēt valsts intereses Eiropas Savienības Grāmatvedību regulējošās komitejas darbā un piedalīties Eiropas Savienības darba grupās grāmatvedības, pārskatu un revīzijas jautājumos.
- Koordinēt valstisko uzraudzību par Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas darbības atbilstību likuma "Par zvērinātiem revidentiem" prasībām, kā arī nodrošināt ar valstisko uzraudzību saistīto dokumentu apriti un uzglabāšanu.
- Sadarboties ar Grāmatvedības padomi, kā arī organizēt un koordinēt tās darbību.

Eiropas Savienības finanšu instrumentu (Phare programma, Pārejas programma, SAPARD, Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda garantijas izdevumu daļa) administrēšana un ārvalstu finanšu instrumentu vadība un administrēšana atbilstoši palīdzības sniedzēju noteikumiem

- Nodrošināt starpvalstu vienošanos un citu normatīvo aktu nacionālajai atbildīgajai amatpersonai noteikto funkciju izpildes koordinēšanu.
- Organizēt un piedalīties ES pirmsiestāšanās finanšu instrumenta Phare programmas, ES finanšu instrumenta Pārejas programmas, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta administrēšanas un finanšu vadības procedūru izstrādē un pilnveidošanā.
- Atbilstoši starpvalstu līgumiem un citiem normatīvajiem aktiem organizēt un nodrošināt Eiropas Komisijai un citām ārvalstu institūcijām iesniedzamo dokumentu un pārskatu sagatavošanu attiecībā uz ES pirmsiestāšanās finanšu instrumenta Phare programmu, ES finanšu instrumenta Pārejas programmu, SAPARD, Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda garantijas izdevumu daļu, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumentu, Norvēģijas valdības divpusējo finanšu instrumentu.
- Izskatīt un sagatavot atzinumus par normatīvo aktu projektiem, kas reglamentē ES pirmsiestāšanās finanšu instrumenta Phare programmu, ES finanšu instrumenta Pārejas programmu, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumentu, Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta administrēšanu, kā arī piedalīties ministrijai uzdoto normatīvo aktu projektu izstrādē par ES pirmsiestāšanās finanšu instrumenta Phare programmu, ES finanšu instrumenta Pārejas programmu, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumentu, Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta ieviešanas administrēšanu.
- Nodrošināt Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta nacionālās vadošās iestādes darbību.
- Organizēt un/vai piedalīties pasākumos saistībā ar Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta vadības sistēmu izveidošanu.

- Piedalīties Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda garantijas izdevumu daļas kompetentās iestādes funkciju izpildes nodrošināšanā.

Ārvalstu finanšu un tehniskās palīdzības divpusējo un daudzpusējo programmu sagatavošana un koordinēšana

- Koordinēt ārvalstu finanšu un tehniskās palīdzības divpusējo un daudzpusējo programmu sagatavošanu.
- Nodrošināt ministrijas iesaistīšanos Latvijas Republikas Attīstības sadarbības politikā.

Eiropas Savienības Kohēzijas fonda vadošās iestādes funkciju izpilde

- Izstrādāt tiesību aktu projektus par Kohēzijas fonda (KF) projektu vadības, uzraudzības un kontroles sistēmas izveidošanu.
- Uzturēt Kohēzijas fonda projektu vienotās informācijas sistēmu.
- Izvērtēt Kohēzijas fonda projektu pieteikumus un uzraudzīt to īstenošanu.
- Iesniegt Kohēzijas fonda ietvara dokumentu un projektu pieteikumus apstiprināšanai Eiropas Komisijā.

Eiropas Savienības struktūrfondu vadošās iestādes funkciju izpilde

- Izstrādāt tiesību aktu projektus par Eiropas Savienības struktūrfondu vadības, uzraudzības un kontroles izveidošanu, izstrādāt dokumentu, kas nosaka atbildības sadalījumu valsts iekšējā finanšu kontroles sistēmā un uzsākt darbu pie datorizētās informācijas sistēmas veidošanas ES struktūrfondu uzraudzības nodrošināšanai.
- Nodrošināt ES struktūrfondu vadības komiteju un uzraudzības komiteju sekretariāta funkcijas.
- Pārbaudīt ES struktūrfondu programmu noslēguma izdevumu deklarācijas saskaņā ar Starptautiskajiem revīzijas standartiem.
- Pārbaudīt vadības un kontroles sistēmas, analizējot jau notikušās pārbaudes, un, ja nepieciešams, veikt papildu pārbaudes izlases veidā.
- Pēc pārbaudēm sagatavot un nosūtīt Eiropas Komisijai atzinumu par iepriekšējos gados veikto kontroļu rezultātiem, par noslēguma maksājuma pieprasījuma atbilstību un par to, ka noslēguma izdevumu deklarācijās minētās finansiālās darbības ir likumīgas un atbilstošas.
- Nodrošināt struktūrfondu vadības komunikācijas stratēģijas un struktūrfondu vadībā iesaistīto institūciju Cilvēkresursu attīstības plāna īstenošanu.

Eiropas Savienības Kohēzijas fonda finansētu projektu, struktūrfondu un EQUAL programmas finanšu līdzekļu izmantošanas kontrole

- Veikt Eiropas Savienības Kohēzijas fonda finansētu projektu, Eiropas Savienības struktūrfondu un Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL programmas noslēguma finanšu līdzekļu izmantošanas kontroli, lai gūtu pārliecību par Eiropas Savienības piešķirto finanšu līdzekļu efektīvu un pareizu izlietošanu, kā arī nevainojamu finanšu vadības principu ievērošanu, un, iesniegšanai Eiropas Komisijā, sagatavot ziņojumus par veiktajām pārbaudēm un atzinumus par noslēguma izdevumu deklarācijām.

Pilnvērtīga dalība Eiropas Savienībā

- Uzraudzīt iestāšanās ES sarunās pieņemto saistību izpildi.

- Nodrošināt Latvijas Republikas normatīvo aktu atbilstību jaunajiem ES normatīvajiem aktiem un Tiesas spriedumu noteiktajai ES tiesību aktu interpretācijai ministrijas kompetences jomā.
- Uzturēt Valsts izpildes pasākumu paziņošanas datubāzi par ES tiesību ieviešanu ministrijas kompetences sfērās.
- Koordinēt un nodrošināt Latvijas Republikas nacionālo pozīciju un instrukciju izstrādi par ministrijas kompetencē esošajiem jautājumiem.
- Nodrošināt Latvijas Republikas pilnvērtīgu pārstāvniecību ES institūcijās un ministrijas vadības dalību augsta līmeņa sanāksmēs ES ekonomiskās politikas koordinācijas ietvaros.
- Koordinēt valsts pārvaldes iestāžu dalību Eiropas Komisijas tehniskās palīdzības informācijas apmaiņas biroja (TAIEX) organizētajos pasākumos.
- Nodrošināt Latvijas Republikas normatīvo aktu tulkošanu atbilstoši ministrijas kompetencei.
- Sagatavot ziņojumu par ministrijas dalību Eiropas Kopienas programmās.
- Organizēt ministrijas kompetencē esošas ārvalstu divpusējās un daudzpusējās sadarbības aktivitātes par aktuālajiem ES finanšu politikas jautājumiem.
- Koordinēt ārvalstu finanšu palīdzības divpusējo un daudzpusējo programmu sagatavošanu.
- Organizēt finanšu ministra kā Ministru kabineta pilnvarnieka Pasaules Bankā (PB) un tās grupas institūcijās, kā arī Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankā (ERAB) funkciju izpildi.
- Nodrošināt ES vienotās valūtas ieviešanas pasākumu koordināciju ministrijas kompetences jomās, kā arī materiāltehniski nodrošināt Valsts administrācijas darba grupas darbu.
- Nodrošināt nacionālā koordinatora *Twinning* projektu jautājumos funkciju izpildi.

Eiropa ieviešanas projekts Latvijā

- Nodrošināt efektīvu eiro ieviešanas procesu Latvijā, vadot Eiropa ieviešanas projekta Vadības komiteju Finanšu ministrijas Valsts sekretāres personā.
- Uzraudzīt projekta norisi un izveidoto darba grupu darbību.
- Eiropa projekta vadītājam nodrošināt vadības komitejas lēmumu īstenošanu un darba grupu savstarpēju koordinēšanu, regulāri ziņot Vadības komitejai par projektu virzību, kā arī identificēt problēmas un kontrolēt to risināšanu.
- Īstenot Latvijas Nacionālajā eiro ieviešanas plāna 1.pielikumā "Pasākumu plāns vienotās Eiropas valūtas ieviešanai Latvijā" paredzētos darba uzdevumus.
- Regulāri ziņot Ministru Kabineta par projekta virzību, veiktajiem un paredzētajiem darba uzdevumiem.
- Nodrošināt komunikāciju ar sabiedrību par eiro ieviešanas projektu.

Sadarbība ar starptautiskajām finanšu organizācijām

- Nodrošināt Latvijas Republikas sadarbību ar Starptautisko Valūtas fondu (SVF).
- Sadarbojoties ar SVF Ziemeļu-Baltijas valstu biroju, piedalīties Ziemeļu-Baltijas valstu kopējā viedokļa izstrādē par SVF izpilddirektoru valdē izskatāmajiem jautājumiem.
- Nodrošināt Latvijas Republikas sadarbību ar Pasaules Banku.

- Organizēt finanšu ministra kā Ministru kabineta pilnvarnieka Pasaules Bankā un tās grupas institūcijās, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankā un Ziemeļu Investīciju bankā (ZIB) funkciju izpildi.
- Līdzdarboties SVF Ziemeļu-Baltijas Monetārās un finanšu komiteju sanāksmēs.
- Līdzdarboties Pasaules Bankas Ziemeļu-Baltijas valstu regulārajās sēdēs.
- Nodrošināt Latvijas Republikas sadarbību ar Eiropas Investīciju banku (EIB).
- Līdzdarboties EIB Investīciju programmu komitejas un Eiropas-Vidusjūras investīciju un partnerības programmas komitejas sanāksmēs.
- Nodrošināt Latvijas Republikas sadarbību ar Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banku.
- Nodrošināt sadarbību ar ERAB Somijas-Norvēģijas-Latvijas valstu biroju par Latvijai svarīgajiem ERAB izpilddirektoru valdē izskatāmajiem jautājumiem.
- Nodrošināt Latvijas Republikas sadarbību ar Eiropas Padomes Attīstības banku (EPAB).
- Nodrošināt Latvijas Republikas sadarbību ar Ziemeļu Investīciju banku.
- Izstrādāt normatīvo aktu projektus saistībā ar Latvijas Republikas līdzdalību starptautiskajās finanšu organizācijās.

Valsts investīciju programma

- Sniegt informāciju par Valsts investīciju projektu (VIP) īstenošanu.
- Izvērtēt VIP projektu ieviešanas plānus.
- Izvērtēt pārskatus par VIP projektu īstenošanas gaitu.
- Izstrādāt normatīvo aktu projektus un norādījumus VIP sagatavošanā, izskatīšanā, ieviešanā un uzraudzībā.

Informātikas sektora uzdevumi

- Ieviest Eiropas Savienības struktūrfondu vadības informācijas sistēmas (SFVIS) jauninājumus un nodrošināt tās darbību.
- Ieviest Kohēzijas fonda projektu vienotās informācijas sistēmas (KFPVIS) jauninājumus un nodrošināt tās darbību.
- Īstenot Eiropas Reģionālais attīstības fonda Nacionālās programmas (ERAF NP) "Elektroniskās pārvaldes infrastruktūras bāzes attīstība un pilnveidošana" projektu "Valsts finanšu informācijas sistēma (VFIS)".
- Īstenot ERAF NP "Citi tehniskās palīdzības pasākumi ERAF administrēšanai" projektu "Atbalsts datorizētās vadības informācijas sistēmas izveidei".
- Ieviest Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroja Krāpšanas apkarošanas informācijas sistēmu.
- Ieviest Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta interneta mājaslapu www.eeagrants.lv.
- Ieviest vienotu valsts budžeta plānošanas un izpildes informācijas sistēmu.

Administratīvi saimnieciskie uzdevumi

- Nodrošināt Finanšu ministrijas centrālā aparāta izpildāmo valsts budžeta programmu un apakšprogrammu projektu izstrādi un ministrijas resora kopbudžeta sagatavošanu, kā arī ministrijas centrālā aparāta izpildāmo valsts budžeta programmu un apakšprogrammu īstenošanu.

- Atbilstoši Finanšu ministrijas kompetencei nodrošināt, uz naudas maksājumu vērsta iestādes lēmuma vai tiesas nolēmuma par zaudējuma atlīdzinājuma izmaksas nodrošināšanu privātpersonai, izpildi.
- Nodrošināt ministrijas centrālā aparāta grāmatvedības uzskaiti un kārtošanu, centrālā aparāta un ministrijas resora kopsavilkuma grāmatvedības pārskatu sagatavošanu un iesniegšanu noteiktajā kārtībā un termiņos.
- Organizēt lietvedības darbu ministrijas centrālajā aparātā atbilstoši spēkā esošajiem lietvedības noteikumiem un nodrošināt operatīvu dokumentu virzību.
- Organizēt Finanšu ministrijas centrālā aparāta saimniecisko darbību, materiālo resursu iegādi un pakalpojumu saņemšanu saskaņā ar likuma "Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām" prasībām.

Komunikācija ar sabiedrību

- Informēt sabiedrību ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību par Finanšu ministrijas aktualitātēm, viedokli un veiktajiem darbiem.
- Sniegt sabiedrībai plašu informāciju par ministrijas atbildībā esošajām jomām.
- Uzturēt un regulāri atjaunot internetā ministrijas mājaslapu.
- Veicināt ministrijas iekšējo komunikāciju.

MINISTRIJAS DARBĪBAS REZULTĀTI VEICAMO UZDEVUMU IZPILDES NODROŠINĀŠANĀ – REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDES ANALĪZE

Pārskata gadā Finanšu ministrija nodrošināja Ministru kabineta 2005.gada 26.aprīļa noteikumus Nr.287 “Noteikumi par ministriju un citu centrālo valsts iestāžu programmu un apakšprogrammu rezultatīvajiem rādītājiem 2005.gadam” Finanšu ministrijas programmas 30.00.00 “Finansiālās un fiskālās politikas veidošana un valsts budžeta izstrāde” ietvaros plānoto rezultatīvo rādītāju, kā arī Finanšu ministrijas rīcības plāna Deklarācijas par Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai izpildi un ministrijas rīcības plāna 2005.gada uzdevumu izpildi.

Budžeta un finanšu vadība, fiskālā politika

Valsts budžeta plānošana

Atbilstoši Likumam par budžetu un finanšu vadību tika izstrādāts likumprojekts “Par valsts budžetu 2006.gadam” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 20.oktobrī), lai nodrošinātu valsts politikas īstenošanu ar finansiālām metodēm. Vienotā budžeta likumprojekta paketē tika iesniegtas arī Makroekonomiskās attīstības un fiskālās politikas pamatnostādnes 2006.-2010.gadam.

Ņemot vērā valsts ekonomikas attīstību, ministriju un citu centrālo valsts iestāžu iesniegtos priekšlikumus, izstrādāts likumprojekts “Grozījumi likumā “Par valsts budžetu 2005.gadam”” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 30.augustā, kurā precizēti budžeta ieņēmumi un izdevumi).

Izstrādāts instrukcijas projekts “Instrukcija par valsts budžeta pieprasījumu 2006.gadam un Makroekonomiskās attīstības un fiskālās politikas pamatnostādņu 2006.-2010.gadam projekta izstrādāšanu” (Finanšu ministrijas Instrukcija Nr.2 apstiprināta 2005.gada 7.septembrī un nosūtīta ministrijām).

Atbilstoši likuma “Par valsts budžetu 2005.gadam” 7.pantam izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts “Noteikumi par ministriju un citu centrālo valsts iestāžu programmu un apakšprogrammu rezultatīvajiem rādītājiem 2005.gadam” (MK noteikumi Nr.287 pieņemti 2005.gada 26.aprīlī), kurā paredzēts sasniedzamais politikas mērķis atbilstoši ieguldīto finanšu resursu izlietojumam. Atbilstoši “Grozījumiem likumā “Par valsts budžetu 2005.gadam”” tika izstrādāti un iesniegti grozījumi minētajiem noteikumiem (MK noteikumi Nr.937 pieņemti 2005.gada 13.decembrī). Tādejādi nodrošināta finanšu politikas vadība ar atbilstošu informāciju lēmumu pieņemšanai un noteikumu atbilstība spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

Lai nodrošinātu efektīvu valsts budžeta līdzekļu izlietojumu, izstrādāti Ministru kabineta noteikumu projekti par budžetu ieņēmumu, izdevumu, institucionālo sektoru, finansēšanas un valsts parāda klasifikāciju: “Noteikumi par vispārējā valdības parāda klasifikāciju”(MK noteikumi Nr.842 pieņemti 2005.gada 8.novembrī), “Noteikumi par institucionālo sektoru klasifikāciju”(MK noteikumi Nr.810 pieņemti 2005.gada 25.oktobrī), “Noteikumi par budžetu finansēšanas klasifikāciju”(MK noteikumi Nr.875 pieņemti 2005.gada 22.novembrī), “Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju” (MK noteikumi Nr.1032 pieņemti 2005.gada 27.decembrī), “Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši funkcionālajām kategorijām”(MK noteikumi Nr.934 pieņemti 2005.gada 13.decembrī), “Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām”(MK noteikumi Nr.1031 pieņemti 2005.gada 27.decembrī).

Lai nodrošinātu valsts budžeta līdzekļu vienotu plānošanu valsts budžeta iestādēs, izstrādāts instrukcijas projekts “Valsts budžeta iestāžu valsts budžeta programmu, apakšprogrammu un pasākumu tāmju sastādīšanas un apstiprināšanas kārtība 2006.gadam” (MK instrukcija Nr.14 pieņemta 2005.gada 27.decembrī).

Citu tiesību aktu projektu izstrāde

2005.gadā ir izstrādāts likumprojekts “Grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 20.oktobrī). Tādā veidā ir nodrošināts tiesisks pamats valsts budžeta izstrādāšanas, apstiprināšanas un izpildes kārtībai un atbildībai budžeta procesā.

Likumprojekts “Grozījumi likumā “Par pašvaldību finanšu stabilizēšanu un pašvaldību finansiālās darbības uzraudzību”” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 20.oktobrī) paredz precizējumus un tehniskus grozījumus iepriekš spēkā esošā likuma normās.

Likumprojekts “Grozījumi likumā “Par pašvaldību budžetiem”” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 20.oktobrī) paredz tehniskus grozījumus iepriekš spēkā esošā likuma normās, lai nebūtu pretrunu ar citiem spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un neatkārtotos likumā noteiktās normas.

Izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts “Kārtība, kādā Finanšu ministrija sagatavo un iesniedz Ministru kabinetā priekšlikumus par budžeta programmas “Finansējums Eiropas Savienības fondu un Norvēģijas valdības finanšu instrumenta līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai” līdzekļu pārdali (MK noteikumi Nr.88 pieņemti 2005.gada 1.februārī).

“Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumos Nr.573 “Kārtība, kādā iedzīvotāju ienākuma nodokli, nodokļa pamatparāda palielinājumu un ar nodokli saistīto nokavējuma naudu un soda naudu ieskaita budžetā”” (MK noteikumi Nr.936 pieņemti 2005.gada 13.decembrī) izstrādāti, lai pašvaldībām 2006.gadā varētu sadalīt pašvaldību iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumus atbilstoši aprēķinātajam nodokļa ieņēmumu īpatsvara koeficientam. Valsts kases sadales kontā ieskaitīto šā nodokļa ieņēmumu kopējā apmēra teritoriālais sadalījums 2006.gadam ir noteikts, pamatojoties uz pašvaldību īpatsvara koeficientiem, kas aprēķināti atbilstoši 2004.gada nodokļa faktiskajai izpildei, bet tām pašvaldībām, kuras ar FM ir noslēgušas līgumus par īpašu nodokļa iekasēšanas kārtību - pamatojoties uz šo pašvaldību un Finanšu ministrijas vienošanās protokolu.

“Noteikumi par pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda ieņēmumiem un to sadales kārtību 2006.gadā” (MK noteikumi Nr.935 pieņemti 2005.gada 13.decembrī) nosaka katrai pašvaldībai aprēķināto no finanšu izlīdzināšanas fonda izmaksājamo dotāciju vai finanšu izlīdzināšanas fondā veicamās iemaksas un kārtību, kādā tās iemaksātas vai izmaksātas no izlīdzināšanas fonda, kā arī noteica finanšu nepieciešamību katrā pašvaldībā, pamatojoties uz iedzīvotāju skaitu, iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa prognozi.

Izstrādāts MK noteikumu projekts “Finanšu ministrijas pamatbudžeta apakšprogrammā “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” apstiprināto līdzekļu pieprasīšanas, pieprasījuma izskatīšanas, līdzekļu piešķiršanas, izlietojuma, uzskaites, kontroles un pārskatu sniegšanas kārtība” (MK noteikumi Nr.636 pieņemti 2005.gada 23.augustā).

Pārskata gadā tika izstrādāts instrukcijas projekts “Instrukcija par vienotām prasībām informācijas sagatavošanai par prognozējamām finanšu saistībām Eiropas Savienības tiesību aktu ieviešanai” (MK instrukcija Nr.10 pieņemta 2005.gada 30.augustā).

Atbilstoši likuma “Par valsts budžetu 2005.gadam” 32.pantam izstrādāts Ministru kabineta rīkojuma projekts “Par finansējuma novirzīšanu investīciju projektu un citu nozīmīgu pasākumu finansēšanai 2005.gadā” (MK rīkojums Nr.78 pieņemts 2005.gada 3.februārī).

Sagatavots Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības 2006.gada domstarpību un vienošanās protokola projekts (Vienošanās protokols parakstīts 2005.gada 22.septembrī).

Atbilstoši likuma “Par valsts budžetu 2005.gadam” 25.pantam izstrādāti septiņi MK rīkojumu projekti “Par Finanšu ministrijas budžeta apakšprogrammas “Finansējums Eiropas Savienības fondu un Norvēģijas valdības finanšu instrumenta līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai” līdzekļu pārdali 2005.gadā” (MK rīkojums Nr.142 pieņemts 2005.gada 4.martā);

MK rīkojums Nr.363 pieņemts 2005.gada 31.maijā; MK rīkojums Nr.383 pieņemts 2005.gada 9.jūnijā; MK rīkojums Nr.439 pieņemts 2005.gada 13.jūlijā; MK rīkojums Nr.566 pieņemts 2005.gada 22.augustā; MK rīkojums Nr.721 pieņemts 2005.gada 9.novembrī; MK rīkojums Nr.838 pieņemts 2005.gada 27.decembrī).

Izstrādāti seši Ministru kabineta rīkojumu projekti "Par pamatbudžeta asignējumu pārdali starp izdevumu ekonomiskās klasifikācijas kodiem" (MK rīkojums Nr.222 pieņemts 2005.gada 7.aprīlī; MK rīkojums Nr.345 pieņemts 2005.gada 27.maijā; MK rīkojums Nr.442 pieņemts 2005.gada 14.jūlijā; MK rīkojums Nr.603 pieņemts 2005.gada 12.septembrī; MK rīkojums Nr.800 pieņemts 2005.gada 14.decembrī; MK rīkojums Nr.836 pieņemts 2005.gada 23.decembrī).

Valsts tautsaimniecības attīstības un valsts fiskālās politikas analīze, nodrošinot makroekonomisko rādītāju un nodokļu ieņēmumu īstermiņa un vidēja termiņa prognožu sagatavošanu

Pārskata gadā tika sagatavots un iesniegts Ministru kabinetā vidēja termiņa makroekonomiskās attīstības un fiskālās politikas scenārijs, kuru izmantoja 2006.gada valsts budžeta nodokļu ieņēmumu prognožu sagatavošanai.

Lai nodrošinātu sabiedrības informēšanu par jautājumiem, kas saistīti ar tautsaimniecības analīzi un valsts budžeta izpildi, reizi mēnesī tika sagatavots materiāls "Valsts budžeta apskats" (latviešu un angļu valodā) un reizi ceturksnī - materiāls "Par tautsaimniecības attīstību un valsts budžeta izpildes gaitu" (abi materiāli ir pieejami internetā Finanšu ministrijas mājaslapā), kā arī izdevums "*Pocket Budget 2005*".

Lai informētu valdību par valsts budžeta izpildi, reizi ceturksnī tika sagatavots un Ministru kabinetā iesniegts ziņojums par valsts budžeta izpildes gaitu.

Tika izstrādāta "Latvijas Konverģences programma 2005 - 2008" (MK apstiprināta 2005.gada 29.novembrī), kas atbilstoši Padomes 1997.gada 7.jūlija Regulai Nr.1466/97 sniedz informāciju par valsts ekonomisko attīstību, vidēja termiņa fiskālās politikas mērķiem, attīstības scenāriju un plānoto monetāro politiku Eiropas Savienības fiskālās uzraudzības procesa kontekstā. Apstiprinātā Konverģences programma tika iesniegta Eiropas Padomē un Eiropas Komisijā. Konverģences programma latviešu un angļu valodā ir pieejama internetā Finanšu ministrijas mājas lapā.

ES ekonomiskās prognozēšanas procesa ietvaros Latvija divas reizes gadā (aprīlī un oktobrī) iesniedza Eiropas Komisijā makroekonomiskās prognozes.

Regulāri tika sagatavoti vai izskatīti (saskaņoti) instrukciju un pozīciju projekti par jautājumiem, kurus skatīja Ekonomikas un finanšu komitejas (EFK), EFK vietnieku, Ekonomikas politikas komitejas un Ekonomikas un finanšu ministru padomes sanāksmēs. Svarīgākais no šiem jautājumiem bija ES Stabilitātes un izaugsmes pakta reforma.

Valsts sektora darba samaksas politikas izstrāde, pilnveidošana un analīze

Valsts sektora darba samaksas politikas jomā izstrādāts likumprojekts "Grozījumi Valsts civildienesta likumā" (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 14.aprīlī). Likums paredz jaunu pieeju amatu klasifikācijā, atsakoties no amatu kvalifikācijas kategorijām un aizstājot tās ar amatu iedalījumu saimēs un līmeņos atbilstoši veicamajiem pamatpienākumiem. Grozījumi paredz amatu klasifikācijas sistēmas - Amatu kataloga - izveidi.

"Grozījumi Darba likumā" (MK noteikumi Nr.220 pieņemti 2005.gada 5.aprīlī) paredz jaunu pieeju amatu klasifikācijā, iedalot amatus saimēs un līmeņos. Grozījumi ir pamatojums, lai izstrādātu valsts sektora amatu katalogu, kura struktūra un izveides metodika atbilst privātajā sektorā lietotajai, izstrādei.

“Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 28.septembra noteikumos Nr.804 “Noteikumi par darba samaksas sistēmu no valsts budžeta finansējamo institūciju ārstniecības personām un sociālā darba speciālistiem””(MK noteikumi Nr.133 pieņemti 2005.gada 22.februārī) precizē amatu nosaukumus un jaunā redakcijā izteica punktu, kas konkrētā periodu, no kura tiek uzsākta darba stāža uzskaitē.

“Grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 16.decembra noteikumos Nr.704 “Noteikumi par valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu skaitu, padomes un valdes locekļa atlīdzību, valsts vai pašvaldību kapitāla daļu turētāja pārstāvja un atbildīgā darbinieka atlīdzību””(MK noteikumi Nr.206 pieņemti 2005.gada 29.martā) svīturo normas, kas attiecas uz valdes priekšsēdētāja vietnieka amatu, kā arī paaugstina valdes locekļu atlīdzības procentuālo apmēru no 80 procentiem uz 90 procentiem no valdes priekšsēdētāja mēneša atlīdzības apmēra.

“Noteikumi par amatu klasifikācijas sistēmu un amatu klasificēšanas kārtību valsts tiešās pārvaldes iestādēs” (MK noteikumi Nr.310 pieņemti 2005.gada 3.maijā), kuri izstrādāti sadarbībā ar Valsts kanceleju, nosaka vienotas amatu klasifikācijas sistēmas izveidošanu un amatu klasificēšanas kārtību valsts tiešās pārvaldes iestādēs, paredzot amatu klasificēšanu atbilstoši Valsts pārvaldes amatu katalogam. Līdz ar to arī radot priekšnoteikumus vienotas darba samaksas sistēmas izstrādei valsts tiešās pārvaldes iestādēs nodarbinātajiem.

“Grozījums Ministru kabineta 2004.gada 23.novembra noteikumos Nr.960 “Prokuratūras un tiesu darbinieku darba samaksas noteikumi””(MK noteikumi Nr.777 pieņemti 2005.gada 18.oktobrī) izstrādāts, ņemot vērā izmaiņas Augstākās tiesas struktūrā, saskaņā ar kurām ir izveidota jauna struktūra — Augstākās tiesas Administrācija. Lai sakārtotu normatīvo bāzi, kas regulē darba samaksas noteikšanu Augstākās tiesas darbiniekiem, noteikumi papildināti ar atsevišķiem amatiem un tiem atbilstošām mēneša amata algām.

“Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas sistēmu un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensāciju” (MK noteikumi Nr.995 pieņemti 2005.gada 20.decembrī) paredz jaunu darba samaksas sistēmu, kuras izstrādes mērķis ir valsts pārvaldi padarīt konkurētspējīgāku speciālistu piesaistē un noturēšanā. Šo mērķi plānots sasniegt, tuvinot valsts pārvaldē strādājošo atalgojumu privātajā sektorā strādājošo atalgojumam un sasniedzot 75 – 80 procentus no privātā sektora atalgojuma attiecīgajos amatos. Mēnešalgu skala ir izstrādāta, pamatojoties uz atalgojuma pētījumiem privātajā sektorā.

Tā kā ar 2006.gada 1.janvāri minimālā mēneša darba alga ir paaugstināta no Ls 80 uz Ls 90, pārskata gadā tika izstrādāti varianti no valsts budžeta finansējamo iestāžu darbinieku mēneša darba algu skalu pārskatīšanai, kā arī veikti aprēķini par papildu nepieciešamo finansējumu no valsts budžeta.

Eiropas Kopienas pašu resursu sistēmas koordinācija

Izpildot saistības, kuras Latvijas Republika uzņēmusies kā Eiropas Savienības dalībvalsts, pārskata gadā tika turpināta ikmēneša iemaksu veikšana Eiropas Kopienas budžetā.

Lai precizētu Eiropas Kopienas pašu resursu sistēmas funkcionēšanas nodrošināšanā iesaistīto valsts pārvaldes iestāžu pamatuzdevumus, tika izstrādāti “Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumos Nr.163 “Eiropas Kopienas pašu resursu sistēmas funkcionēšanas kārtība””(MK noteikumi Nr.346 pieņemti 2005.gada 24.maijā).

2005.gadā nodrošināta dalība četrās Padomdevējas komitejas Kopienas pašu resursu jautājumos sanāksmēs par tradicionālajiem pašu resursiem, pievienotās vērtības nodokļa resursa bāzi un prognozēm. Tika sniegta nepieciešamā palīdzība Eiropas Komisijas pārstāvjiem lai organizētu kontroles vizīti, kas notika no 2005.gada 21.novembra – 25.novembrim.

Saistībā ar ES Finanšu perspektīvu 2007.– 2013.gadam 2005.gadā tika izstrādātas un saskaņotas vairākas pozīcijas un instrukcijas, gatavoti aprēķini un prognozes par iespējamām Latvijas iemaksām ES budžetā līdz 2013.gadam saskaņā ar Eiropas Komisijas un prezidējošo valstu – Luksemburgas un Lielbritānijas – priekšlikumiem.

Nodrošinot Eiropas Kopienas pašu resursu iemaksu veikšanu ES budžetā, līdzekļi ikmēneša pašu resursu iemaksu veikšanai tiek plānoti apakšprogrammas 41.01.00 “Iemaksas Eiropas Kopienas budžetā” ietvaros. 2005.gadā veikto pašu resursu maksājumu kopapjoms bija Ls 73,719 milj.

Nodokļu politika

Nodokļu un nodevu sistēma

Sagatavoti priekšlikumi grozījumiem likumā “Par nodokļiem un nodevām” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 1.decembrī) ievieš izmaiņas stingrās uzskaites pavadzīmju – rēķinu lietošanas prasībās, paredzot, ka tām Valsts ieņēmumu dienests piešķir unikālu numuru, kā arī maina nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas nosacījumus nodokļu un nodevu aprēķināšanā.

Sagatavots priekšlikums grozījumiem likumā “Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” (pieņemti Saeimā 2005.gada 30.jūnijā), lai izslēgtu likuma 3.panta 4.daļu, kurā dots deleģējums Ministru kabinetam un pašvaldību domēm ik gadu pārskatīt minimālo dividendēs izmaksājamo peļņas daļu valsts un/vai pašvaldību kontrolētajās kapitālsabiedrībās.

Nodokļu sistēmas pilnveidošanas gaitā 2005.gadā tika sagatavots likumprojekts “Grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām”” (izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 2005.gada 22.decembrī), kas paredz:

- efektīvāku sodu sistēmu par nodokļu pārkāpumiem, samazināt soda naudas apmēru un diferencēt uzliekamās soda naudas lielumu pēc noteiktiem kritējiem (samazinātas nodokļu bāzes lielums, pārkāpuma atkārtotamības pazīmes, uzliktās soda sankcijas brīvprātīga un savlaicīga izpilde);
- ieviest vienotu procentu maksājumu nokavējuma naudas veidā par nodokļu un nodevu samaksas termiņa nokavējumu;
- ieviest nodokļu administrācijas revīzijas (audita) rezultātā uzliktās (aprēķinātās) soda naudas samazināšanas vai atcelšanas iespējas, iestājoties likumā noteiktajiem nosacījumiem, un precizēt normas attiecībā uz revīzijas (audita) izpildīšanas procesuālajiem termiņiem;
- konkretizēt nosacījumus attiecībā uz nodokļu maksātāja tiesībām precizēt nodokļu administrācijai iesniegtās deklarācijas.

Vienlaikus ir paredzēts Administratīvo pārkāpumu kodeksā paplašināt atbildību par nodokļu likumos noteikto prasību neievērošanu, nosakot diferencētus naudas sodu apmērus par deklarāciju un citas informācijas neiesniegšanu, kā arī cita rakstura nesadarbošanos ar nodokļu administrāciju.

Izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 1999.gada 20.augusta noteikumos Nr.294 “Noteikumi par īpašuma nodokļa un iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumu pamatparādu kapitalizācijas rezultātā iegūto kapitāla daļu realizācijas ieņēmumu sadali”” (MK noteikumi Nr.132 pieņemti 2005.gada 22.februārī). Noteikumi nosaka, ka, realizējot iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumu pamatparādu kapitalizācijas rezultātā iegūtās kapitāla daļas saņemto ieņēmumu daļa, kas laikā, kamēr pastāvēja speciālie budžeti, tika ieskaitīta valsts speciālajā veselības aprūpes budžetā, turpmāk ir ieskaitāma valsts pamatbudžetā.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis

2005.gadā ir sagatavots likumprojekts “Grozījumi likumā “Par uzņēmumu ienākuma nodokli”” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 20.oktobrī, stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī), kas atbilstoši ES Padomes Direktīvas 90/434/EEK (1990.gada 23.jūlijs) par kopēju nodokļu sistēmu, ko piemēro dažādu dalībvalstu uzņēmējdarbību apvienošanai, sadalīšanai, daļējai sadalīšanai, to aktīvu pārvešanai un akciju maiņai, kā arī SE vai SCE juridiskās adreses pārceļšanai no vienas dalībvalsts uz citu (ar grozījumiem atbilstoši Padomes direktīvai 2005/19/EK (2005.gada 17.februāris) ar ko groza Direktīvu 90/434/EEK par kopēju nodokļu sistēmu, ko piemēro dažādu dalībvalstu uzņēmējdarbību apvienošanai, sadalīšanai, to aktīvu pārvešanai un akciju maiņai) prasībām, paredz iespēju Eiropas komercsabiedrībām un Eiropas Kooperatīvajām sabiedrībām pārcelt juridisko adresi tādā veidā, ka pats juridiskās adreses pārceļšanas fakts nerada papildu nodokļu saistības attiecībā uz uzkrājumiem un rezervēm, kā arī atļauj turpināt norakstīt zaudējumus.

Lai nodrošinātu atbilstību Komerclikumā lietotajai terminoloģijai, precizēta likumā lietotā terminoloģija, kas saistīta ar nodokļa maksātāju uzskaitījumu un vairākām likumā ietvertajām definīcijām.

Likums paredz, ka agrākajām bezpeļņas organizācijām – dzīvokļu īpašnieku kooperatīvajām sabiedrībām tiks piemērots īpašs nodokļu režīms.

Likuma 9.pantā mainīti zaudēto parādu norakstīšanas kritēriji, nosakot ka debitoru parādu nodokļa vajadzībām atļauts norakstīt arī tad, ja debitora parādu piedziņa tiesas ceļā nav iespējama lietderības apsvērumu dēļ (debitoru parāda summa ir mazāka nekā ar tās atgūšanu saistītie izdevumi), ja iepriekš ir veikti visi iespējamie pasākumi parāda atgūšanai.

Atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 30.novembra lēmumam likumā izslēgts 17.¹ un 19.pants un noteikta īpaša kārtība jaunu tehnoloģisko iekārtu nolietojuma norakstīšanai, noteikta veida pamatlīdzekļu iegādes vērtību reizinot ar koeficientu, tādējādi atļaujot izmaksās norakstīt lielāku vērtību nekā pamatlīdzekļa iegādes vērtība.

Izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts “Noteikumi par uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju un tās aizpildīšanas kārtību” (MK noteikumi Nr.927 pieņemti 2005.gada 6.decembrī), kuros apstiprināta uzņēmumu ienākuma nodokļa taksācijas gada deklarācijas veidlapa un tās aizpildīšanas kārtība.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Sagatavoti grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 10.martā), kas nosaka, ka no aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli tiek atbrīvoti ienākumi, kurus fiziskas personas 2005. un 2006.gadā gūst no augoša meža vai kokmateriālu pārdošanas, tādējādi nodrošinot 2005.gada vētras seku likvidēšanu.

Izstrādāts likumprojekts “Grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 20.oktobrī, stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī). Likumā mainīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa summas proporcija ieskaitīšanai budžetā, paredzot, ka 75 procenti tiek ieskaitīti maksātāja dzīvesvietas pašvaldības budžetā un 25 procenti valsts pamatbudžetā, tādējādi kompensējot iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu pieauguma samazinājumu pašvaldību budžetos, ar nodokli neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojumu paaugstināšanas 2006.gadā rezultātā. Lai nodrošinātu atbilstību Komerclikumā lietotajai terminoloģijai, likumā precizēta lietotā terminoloģija attiecībā uz iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājiem un tiem subjektiem, kuriem ir pienākums aprēķināt, ieturēt un samaksāt budžetā iedzīvotāju ienākuma nodokli. Grozījumi likuma 22.pantā paredz, ka Valsts ieņēmumu dienesta noteiktais papildu deklarācijas iesniegšanas termiņa pagarinājums nedrīkst pārsniegt 90 dienas no papildu deklarācijas pieprasīšanas dienas.

Izstrādāti “Noteikumi par mēneša neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai” (MK noteikumi Nr.481 pieņemti 2005.gada 28.jūnijā), kuri nosaka ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai.

Sagatavots Ministru kabineta rīkojuma projekts “Grozījumi Ministru kabineta 1997.gada 8.aprīļa noteikumos Nr.138 “Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa papildu atvieglojumiem invalīdiem, politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem”” (MK noteikumi Nr.872 pieņemti 2005.gada 22.novembrī), kas paredz palielināt iedzīvotāju ienākuma nodokļa papildu atvieglojumu invalīdiem, politiski represētām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem.

Izstrādāti “Noteikumi par iedzīvotāju gada ienākumu deklarāciju un tās aizpildīšanas kārtību” (noteikumu projekts iesniegts izskatīšanai MK 2005.gada 29.decembrī), kas paredz apstiprināt iedzīvotāju gada ienākumu deklarācijas veidlapu un tās aizpildīšanas kārtību.

Izstrādāts Ministru kabineta rīkojuma projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 8.augusta rīkojumā Nr.385 “Par fondiem un starptautiskajām izglītības un sadarbības programmām”” (MK rīkojums Nr.329 pieņemts 2005.gada 20.maijā), mainot rīkojuma nosaukumu uz šādu redakciju “Par biedrībām, nodibinājumiem un starptautiskajām izglītības un sadarbības programmām”, kā arī papildinot biedrību un nodibinājumu sarakstu.

Izstrādāts un iesniegts izskatīšanai valdībā koncepcijas projekts “Par fiksētā ienākuma nodokļa ieviešanas iespējām mazajiem uzņēmējiem (saimnieciskās darbības veicējiem). Saskaņā ar koncepcijas izskatīšanas laikā Ministru kabineta 2005.gada 21.jūnija sēdē doto uzdevumu sagatavota papildinformācija, ietverot tajā pārskatu par mazo uzņēmēju saimniecisko darbību un priekšlikumus procedūru vienkāršošanai, lai sekmētu neliela apjoma saimniecisko darbību. Sagatavotā informācija satur vispārīgu aprakstu par normatīvajos aktos izvirzītajām prasībām saimnieciskās darbības reģistrācijai un grāmatvedības uzskaites kārtīšanai, datus par mazo uzņēmēju saimniecisko darbību raksturojošiem rādītājiem (saimnieciskās darbības juridisko formu sadalījums, apgrozījuma un ienākuma nodokļa maksātāju sadalījums u.c. rādītāji), kas palīdz konstatēt konkrētās nodokļu maksātāju grupas saimnieciskās darbības stāvokli saistībā ar fiksēta ienākuma nodokļa ieviešanas nosacījumiem saimnieciskās darbības veicējiem. Papildinformācija iesniegta Ministru kabinetā 2005.gada 24.novembrī.

Izpildot ar Ministru kabineta 2005.gada 31.maija rīkojumu Nr.360 “Par Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plānu 2005.gadam” akceptētā Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plāna 3.punktu, izstrādāts informatīvais ziņojums “Par iespējām piemērot 15% ienākuma nodokļa likmi visiem komersantiem” (ziņojums iesniegts MK 2005.gada 27.decembrī). Informatīvais ziņojums apskata iespējas, vienādot ienākuma nodokļa likmes saimnieciskās darbības veicējiem.

Starptautisko līgumu piemērošanas nodrošināšana

Lai, pamatojoties uz starptautiski atzītiem standartiem, sakārtotu starptautisko nodokļu uzlikšanas jautājumus, kā arī radītu ārvalstu investīcijām labvēlīgu vidi un izveidotu priekšnosacījumus Latvijas uzņēmumu investīcijām otrā līgumslēdzējā valstī, ir izstrādāti šādi likumprojekti:

✓ “Par Latvijas Republikas un Gruzijas konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem un tās protokolu” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 3.martā);

✓ “Par grozījumiem Latvijas Republikas valdības un Itālijas Republikas valdības konvencijā par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla

nodokļiem un nodokļu nemaksāšanas novēršanu un tās papildu protokolā” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 2.jūnijā);

✓ “Par Latvijas Republikas valdības un Azerbaidžānas Republikas valdības konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 15.decembrī);

✓ “Par Latvijas Republikas valdības un Serbijas un Melnkalnes Ministru padomes konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem” (iesniegts Saeimā 2005.gada 16.decembrī).

Lai nodibinātu likumīgu pamatu nodokļu informācijas apmaiņai ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm par uzkrājumu ienākumu, kā to paredz 2003.gada 3.jūnija Padomes Direktīva 2003/48/EK par procentu ienākumu no uzkrājumiem aplikšanu ar nodokli, tika izstrādāts likumprojekts “Grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām”” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 21.aprīlī)) un likumprojekts “Grozījumi Kredītiestāžu likumā” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 26.maijā).

Lai nodibinātu likumīgu pamatu nodokļu informācijas apmaiņai ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm par uzkrājumu ienākumu, kā to paredz 2003.gada 3.jūnija Padomes Direktīva 2003/48/EK par procentu ienākumu no uzkrājumiem aplikšanu ar nodokli, līdz ar grozījumiem likumā “Par nodokļiem un nodevām” ir noslēgti starptautiskie līgumi un Saeimā apstiprināti šādi likumprojekti:

✓ “Par vēstuļu apmaiņas ceļā noslēgto Vienošanos starp Nīderlandes Karalisti un Latvijas Republiku attiecībā uz Nīderlandes Antiļu salām par ienākumu no uzkrājumiem aplikšanu ar nodokli un pagaidu piemērošanu saistībā ar to” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 28.aprīlī);

✓ “Par vēstuļu apmaiņas ceļā noslēgto Vienošanos starp Nīderlandes Karalisti un Latvijas Republiku attiecībā uz Arubu par ienākumu no uzkrājumiem aplikšanu ar nodokli un pagaidu piemērošanu saistībā ar to” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 28.aprīlī);

✓ “Par vēstuļu apmaiņas ceļā noslēgto vienošanos starp Latvijas Republiku un Menas salu par ienākumu no uzkrājumiem aplikšanu ar nodokli un pagaidu piemērošanu saistībā ar to” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 28.aprīlī);

✓ “Par Vienošanos starp Angiljas valdību un Latvijas Republikas valdību par ienākumu no uzkrājumiem aplikšanu ar nodokli” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 5.maijā);

✓ “Par vēstuļu apmaiņas ceļā noslēgto vienošanos starp Latvijas Republiku un Džērsi par ienākumu no uzkrājumiem aplikšanu ar nodokli un pagaidu piemērošanu saistībā ar to” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 12.maijā);

✓ “Par vēstuļu apmaiņas ceļā noslēgto vienošanos starp Latvijas Republiku un Gērsni par ienākumu no uzkrājumiem aplikšanu ar nodokli un pagaidu piemērošanu saistībā ar to” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 12.maijā);

✓ “Par Vienošanos starp Tērksu un Kaikosu Salām un Latvijas Republiku par ienākumu no uzkrājumiem aplikšanu ar nodokli” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 19.maijā);

✓ “Par Vienošanos starp Apvienotās Karalistes aizjūras teritoriju Montserratu un Latvijas Republiku par ienākumu no uzkrājumiem aplikšanu ar nodokli” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 19.maijā);

✓ “Par Vienošanos starp Britu Virdžīnu Salu valdību un Latvijas Republikas valdību par ienākumu no uzkrājumiem aplikšanu ar nodokli” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 19.maijā);

✓ “Par Vienošanos starp Kaimanu Salām un Latvijas Republiku par ienākumu no uzkrājumiem aplikšanu ar nodokli” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 19.maijā).

Lai nodrošinātu un apstiprinātu vienota parauga veidlapas, kādas likumā "Par nodokļiem un nodevām" definētajiem izmaksātājiem ir jāiesniedz Latvijas Republikas kompetentajai iestādei par uzkrājumu ienākumiem, tika izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts "Noteikumi par informācijas apmaiņai par uzkrājumu ienākumiem nepieciešamo veidlapu paraugiem" (MK noteikumi Nr.412 pieņemti 2005.gada 14.jūnijā).

Nekustamā īpašuma nodoklis

Izstrādāts likumprojekts "Grozījumi likumā "Par nekustamā īpašuma nodokli"" (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 20.oktobrī, stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī).

Grozījumi likumā izstrādāti, lai atbilstoši Biedrību un nodibinājumu likumam precizētu likuma 1.panta otrās daļas 18.punkta redakciju, kas noteica, ka no nodokļa maksas ir atbrīvotas sabiedriskajām organizācijām un to uzņēmumiem piederošas ēkas saskaņā ar Ministru kabineta apstiprinātu sarakstu.

Ņemot vērā to, ka līdz ar Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā Valsts atbalsta komisija vairs nepastāv un tās funkcijas pilda Eiropas Komisija, ir precizēts likuma 5.pants attiecībā uz nodokļa atvieglojumu piešķiršanas kārtību nodokļa maksātājiem, kuri veic saimniecisko darbību.

Likumā precizēta tajā lietotā terminoloģija, saskaņojot to ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma un Komerclikuma terminoloģiju.

Ņemot vērā konstatētās problēmas atsevišķu likuma normu piemērošanā, ir precizēta likuma 9.panta, kā arī pārejas noteikumu 3., 8. un 9.punkta redakcija.

Atbilstoši ar Ministru prezidenta rīkojumu izveidotās darba grupas "Par tiesību aktu, kuri regulē nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanu dzīvojamo ēku telpu grupām (arī dzīvokļa īpašumam)" informatīvajā ziņojumā, kas 2005.gada 20.septembrī apstiprināts Ministru kabinetā paredzētajam, uzdevumam likuma 7.pants papildināts ar jaunu daļu.

Ar 2007.gadu nodokļa aprēķinu arī par ēkām, tāpat kā līdz šim par zemi, veiks pašvaldība. Lai nodrošinātu pilnīgu nodokļa maksātāju par ēkām apzināšanu, likuma pārejas noteikumi ir papildināti ar jaunu punktu, kas nosaka nodokļa maksātājiem par ēkām pienākumu mēneša laikā rakstveidā informēt pašvaldību, ja līdz 2007.gada 1.februārim nav saņemts nodokļa maksāšanas paziņojums, kā arī attiecīgas soda sankcijas, ja šis pienākums netiek izpildīts.

Izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts "Noteikumi par ēku un būvju nekustamā īpašuma nodokļa deklarācijām un pārskatiem" (MK noteikumi Nr.955 pieņemti 2005.gada 13.decembrī). Ar šiem noteikumiem apstiprinātas nekustamā īpašuma nodokļa par ēkām un būvēm pašvaldībā un Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē iesniedzamo deklarāciju un pārskatu veidlapas un to aizpildīšana kārtība.

Izstrādāti šādi informatīvie ziņojumi:

✓ izpildot Ministru kabineta 2004.gada 30.novembra sēdes protokollēmuma Nr.68 61.§ 6.punkta "a" apakšpunktu, sagatavots informatīvais ziņojums par Ministru kabineta 2004.gada 30.novembra sēdes protokollēmuma Nr.68 61.§ 4.2. un 4.3.apakšpunkta izpildes gaitu. Saskaņā ar minētā protokollēmuma paragrāfa 4.2.apakšpunktu visām ministrijām (par savā padotībā esošajām institūcijām un kapitālsabiedrībām) un valsts budžeta iestādēm, kuras neatrodas nevienas ministrijas institucionālā padotībā, līdz 2005.gada 1.janvārim vajadzēja noteikt kārtību, kādā apkopojama un aktualizējama Ministru kabineta 2002.gada 7.maija noteikumos Nr.180 "Noteikumi par nekustamā īpašuma nodokļa prognozi un saskaņošanu ar pašvaldībām" noteiktā informācija par ēkām vai to daļām, un saskaņā ar minētā protokollēmuma paragrāfa 4.3.apakšpunktu līdz 2005.gada 1.martam vajadzēja nodrošināt iepriekš minētās informācijas iesniegšanu pašvaldībām pēc ēku atrašanās vietas. Atbilstoši minētā protokollēmuma paragrāfa

5.1. un 5.3.apakšpunktam, visām ministrijām un valsts budžeta iestādēm, kuras neatrodas nevienas ministrijas institucionālā padotībā par 4.2. un 4.3.apakšpunktā dotā uzdevuma izpildes gaitu attiecīgi līdz 2005.gada 15.janvārim un 15.martam bija jāinformē Finanšu ministrija. Savukārt Finanšu ministrijai apkopotā informācija līdz 2005.gada 30.aprīlim bija jāiesniedz Ministru kabinetā (ziņojums MK iesniegts 2005.gada 25.aprīlī);

✓ izpildot Ministru kabineta 2004.gada 30.novembra sēdes protokollēmuma Nr.68 61.§ 6.punkta "b" apakšpunktu, sagatavots informatīvais ziņojums par Ministru kabineta 2004.gada 30.novembra sēdes protokollēmuma Nr.68 61.§ 4.1.apakšpunkta izpildes gaitu, saskaņā ar kuru visām ministrijām (par savā padotībā esošajām institūcijām un kapitālsabiedrībām) un valsts budžeta iestādēm, kuras neatrodas nevienas ministrijas institucionālā padotībā, līdz 2005.gada 1.jūlijam vajadzēja sakārtot uz valsts vārda attiecīgās ministrijas personā zemesgrāmatā reģistrēto, kā arī valstij piekrītošo, valdījumā vai nomā nodoto ēku vai to daļu uzskaiti. Atbilstoši minētā protokollēmuma paragrāfa 5.2.apakšpunktam visām ministrijām un valsts budžeta iestādēm, kuras neatrodas nevienas ministrijas institucionālā padotībā par 4.1.apakšpunktā dotā uzdevuma izpildes gaitu līdz 2005.gada 15.augustam bija jāinformē Finanšu ministrija. Savukārt Finanšu ministrijai apkopotā informācija līdz 2005.gada 15.septembrim bija jāiesniedz Ministru kabinetā (ziņojums MK iesniegts 2005.gada 13.septembrī);

✓ izpildot Ministru prezidenta 2004.gada 27.septembra rīkojuma Nr.413 "Par darba grupu tādu tiesību aktu pilnveidošanai, kuri regulē nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanu dzīvojamo ēku telpu grupām (arī dzīvokļa īpašumam)" 2.punktu, sagatavots informatīvā ziņojuma projekts "Par tiesību aktu, kuri regulē nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanu dzīvojamo ēku telpu grupām (arī dzīvokļa īpašumam), pilnveidošanas nepieciešamību" un Ministru kabineta sēdes protokollēmuma projekts "Par tiesību aktu, kuri regulē nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanu dzīvojamo ēku telpu grupām (arī dzīvokļa īpašumam), pilnveidošanas nepieciešamību" (pieņemts zināšanai MK 2005.gada 20.septembrī).

Pievienotās vērtības nodoklis

2005.gadā tika izstrādāts likumprojekts "Grozījumi likumā "Par pievienotās vērtības nodokli"" (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 20.oktobrī, stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī). Ar šiem grozījumiem likumā lietotā terminoloģija tiek precizēta atbilstoši Komerclikumā lietotajai terminoloģijai, precizēts termins "ar pievienotās vērtības nodokli apliekamā persona" atbilstoši Padomes 1977.gada 17.maija Sestās Direktīvas prasībām, papildinātas normas, kas nepieciešamas negodprātīgu nodokļu maksātāju izslēgšanai no Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistra, ir iestrādātas normas, no kurām izriet, ka pievienotās vērtības nodoklis ir jāmaksā tās valsts budžetā, kur pakalpojums tiek izmantots (patērīna valstī), precizētas normas, no kurām izriet, ka atbrīvojums no pievienotās vērtības nodokļa ir piemērojams publisko tiesību subjektu sniegtajiem sociālajiem pakalpojumiem un valsts atzītu labdarības organizāciju sniegtajiem sociālajiem pakalpojumiem. Likuma grozījumos ir precizēta nodokļa maksāšanas kārtība gadījumos, kad tiek lauzts nomas pirkuma (līzinga) līgums, kas noslēgts par lietota nekustamā īpašuma vai nomas pirkuma (līzinga) darījumiem iegādāta nelietota nekustamā īpašuma piegādi, ka arī priekšnodokļa atskaitīšanas kārtība gadījumos, kad apliekamā persona veic gan apliekamus, gan neapliekamus darījumus, gan arī valsts izpildvaras funkcijas un šī persona nav nodrošinājusi atsevišķu preču un pakalpojumu uzskaiti.

2005.gadā tika izstrādāti "Grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 12.jūnija noteikumos Nr.251 "Kārtība, kādā piemērojams pievienotās vērtības nodoklis darījumos ar kokmateriāliem"" (MK noteikumi Nr.2 pieņemti 2005.gada 4.janvārī). Šajos noteikumos tiek precizēts, ka pašreiz spēkā esošā pievienotās vērtības nodokļa piemērošanas kārtība attiecināma tikai uz tiem ar

likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" 13.² panta otrajā daļā minētajiem ar kokmateriālu piegādi saistītajiem darījumiem, kas veikti iekšzemē.

"Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 13.aprīļa noteikumos Nr.292 "Kārtība, kādā pievienotās vērtības nodoklis piemērojams darījumos ar lietotām mantām, mākslas darbiem, kolekciju priekšmetiem un senlietām"" (MK noteikumi Nr.437 pieņemti 2005.gada 21.jūnijā). Noteikumi nosaka pievienotās vērtības nodokļa piemērošanas kārtību starpniecības pakalpojumiem, kurus sniedz lombardi, pārdodot fizisko un juridisko personu ķīlas, ko lombards saņēmis no ķīlas devēja, ja ķīlas devējs ķīlu nav izpircis. Vienaļikus noteikumi ir papildināti ar lombardu darbību raksturojošām normām un ir precizētas normas, kuras atbilst Civillikuma un Fizisko personu datu aizsardzības likuma prasībām.

Izstrādāta "Likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" normu piemērošanas kārtību" (MK noteikumi Nr.534 pieņemti 2005.gada 19.jūlijā). Noteikumi aizstāj Ministru kabineta 2004.gada 22.aprīļa noteikumus Nr.427 "Likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" normu piemērošanas kārtību". Papildus iepriekš noteiktajam regulējumam jaunajos noteikumos ir iekļautas normas, kas skaidro, kā piemērojamas tās likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" normas, kas stājās spēkā 2005.gada 1.janvārī.

"Noteikumi par akcīzes nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojuma sertifikāta apstiprināšanu" (MK noteikumi Nr.531 pieņemti 2005.gada 19.jūlijā) precizē personu loku, kam ir tiesības iegādāties citās Eiropas Savienības dalībvalstīs akcīzes preces bez akcīzes nodokļa, kā arī iegādāties preces un saņemt pakalpojumus bez pievienotās vērtības nodokļa, pamatojoties uz akcīzes nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojuma sertifikātu, kuru ir apstiprinājusi Latvijas Republikas kompetentā iestāde. Projekts nosaka arī sertifikāta apstiprināšanas kārtību un kārtību, kādā var tikt piešķirtas tiesības lietot sertifikātu bez apstiprināšanas.

"Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 13.aprīļa noteikumos Nr.293 "Kārtība, kādā trešajās valstīs vai trešajās teritorijās reģistrētām fiziskajām personām atmaksājams pievienotās vērtības nodoklis par Latvijas Republikā iegādātajām precēm, kuras tiek izvestas no Eiropas Savienības teritorijas, licences izsniegšanas kārtība un kārtība, kādā licencētā persona un veikals norēķinās savstarpēji un ar valsts budžetu"" (MK noteikumi Nr.619 pieņemti 2005.gada 23.augustā). Noteikumi izstrādāti, lai noteiktu valsts nodevas likmi par licenci, kas tiek izsniegta saskaņā ar likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" 7.panta ceturto daļu, kā arī lai samazinātu prasības attiecībā uz iesniedzamajiem dokumentiem un to apliecināšanu atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 30.novembra rīkojuma Nr.948 "Par valsts pārvaldes pakalpojuma saņemšanai iesniedzamās informācijas apjoma samazināšanu" nosacījumiem.

"Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 15.aprīļa noteikumos Nr.313 "Kārtība, kādā atmaksājams pievienotās vērtības nodoklis citu Eiropas Savienības dalībvalstu ar pievienotās vērtības nodokli apliekamajām personām un trešajās valstīs vai trešajās teritorijās reģistrētām ar pievienotās vērtības nodokli apliekamajām personām"" (iesniegti MK 2005.gada 28.novembrī) - ir svītrots nosacījums attiecībā uz ES dalībvalstu ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrēšanos Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā, kā arī ir precizētas citas normas saistībā ar pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanas nosacījumiem un dokumenti, kuri citas ES dalībvalsts ar pievienotās vērtības nodokli apliekamajai personai un trešajā valstī vai trešajā teritorijā reģistrētai ar pievienotās vērtības nodokli apliekamajai personai ir jāpievieno, iesniedzot Valsts ieņēmumu dienestā iesniegumu par pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanu.

"Noteikumi par pievienotās vērtības nodokļa deklarāciju" iesniegti MK 2005.gada 29.decembrī. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma spēkā stāšanās likuma 17.panta otro daļu Valsts ieņēmumu dienesta izdotie normatīvi akti zaudē spēku 2006.gada 1.janvārī. Tāpēc, izstrādājot Ministru kabineta noteikumu projektu, tajā tika iekļautas Valsts ieņēmumu dienesta metodisko

norādījumu prasības. Projekts nosaka par taksācijas periodu iesniedzamās pievienotās vērtības nodokļa deklarācijas un tās pielikumu veidlapu paraugus un pievienotās vērtības nodokļa deklarācijas un tās pielikumu aizpildīšanas kārtību.

Akcīzes nodoklis

2005.gadā likumā “Par akcīzes nodokli” divas reizes izdarīti grozījumi.

Ar “Grozījumiem likumā “Par akcīzes nodokli”” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 14.aprīlī, stājas spēkā 10.maijā) ir precizētas normas par akcīzes precēm, kas ir zudušas, pārvietojot tās uz citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, un normas par akcīzes preču pārvietošanu starp Latvijas Republiku un citām dalībvalstīm atliktajā nodokļa maksāšanas režīmā, kā arī paredzēts patstāvīgo mazo alus darītavu saražotajam alum piemērot samazinātu akcīzes nodokļa likmi.

Ar “Grozījumiem likumā “Par akcīzes nodokli”” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 10.novembrī, stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī) precizētas akcīzes nodokļa likmes alum un smēķējamai tabakai atbilstoši Padomes Direktīvu noteikumiem, ņemot vērā eiro/lata kursu 2005.gada 3.oktobrī (EUR/LVL = 0,6961), kas ir publicēts “Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī”. Papildus tam pēc deputātu ierosinājuma tika palielināta akcīzes nodokļa likme pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem, lai šo likmi alkoholiskajiem dzērieniem Latvijā tuvinātu Lietuvā un Igaunijā esošajām akcīzes nodokļa likmēm pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem.

2005.gadā tika izstrādāti 12 Ministru kabineta noteikumu projekti:

✓ “Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 27.aprīļa noteikumos Nr.432 “Biodegvielas aprites un attiecīgā akcīzes nodokļa administrēšanas kārtība”” (MK noteikumi Nr.95 pieņemti 2005.gada 1.februārī). Atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 27.aprīļa protokola Nr.25 5.§ 2. un 3.punktam, lai varētu piemērot likuma “Par akcīzes nodokli” 14.panta ceturtajā daļā noteikto akcīzes nodokļa likmi, tika izstrādātas prasības, kuras paredz likuma “Par akcīzes nodokli” 14.panta ceturtajā daļā minētajiem produktiem attiecīgās (samazinātās) akcīzes nodokļa likmes administrēšanu:

- dīzeļdegvielai (gāzeļļai), kurai ir pievienota no rapšu sēklu eļļas iegūta biodīzeļdegviela, - no 5 līdz 30 (neieskaitot) tūlpumprocentiem no kopējā naftas produktu daudzuma;

- dīzeļdegvielai (gāzeļļai), kurai ir pievienota no rapša sēklu eļļas iegūta biodīzeļdegviela, - vismaz 30 tūlpumprocentu no kopējā naftas produktu daudzuma;

✓ “Grozījumi Ministru kabineta 2000.gada 26.septembra noteikumos Nr.332 “Noteikumi par benzīna un dīzeļdegvielas atbilstības novērtēšanu”” (MK noteikumi Nr.113 pieņemti 2005.gada 8.februārī). Saskaņā ar Latvijas Degvielas tirgotāju un ražotāju savienības sniegto informāciju degvielas tirdzniecības uzņēmumiem pēc 2005.gada 1.janvāra bija saglabājušies degvielas krājumi, kas neatbilda jaunajām kvalitātes prasībām un uzņēmumiem, it sevišķi nelielajiem uzņēmumiem, ierobežoto tvertņu un apgrozāmo līdzekļu dēļ nebija iespējams savlaicīgi pārveidot šo degvielu atbilstoši jaunajām prasībām (pielejot klāt degvielu, kurā sēra saturs ir mazāks). Šā iemesla dēļ degvielas tirdzniecības uzņēmumiem bija nepieciešams pārejas periods, kurā varētu pabeigt realizēt degvielu, kas neatbilst jaunajām kvalitātes prasībām. Noteikumi paredzēja pārejas periodu, kurā Latvijā varētu realizēt degvielu (benzīnu un dīzeļdegvielu), kas ir ieviesta Latvijā līdz 2004.gada 31.decembrim un neatbilst jaunajām degvielas kvalitātes prasībām, kuras stājas spēkā ar 2005.gada 1.janvāri. Projektā paredzētais pārejas periods tika noteikts atšķirīgs dažādiem degvielas realizācijā iesaistītajiem komersantu veidiem, kopumā nodrošinot pakāpenisku pāreju uz tikai jaunajiem kvalitātes standartiem atbilstošas degvielas realizāciju ar 2005.gada 1.jūniju;

✓ “Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 20.aprīļa noteikumos Nr.359 “Kārtība, kādā atsevišķiem naftas produktiem piemēro samazinātu akcīzes nodokļa likmi vai atbrīvojumu no akcīzes nodokļa”” (MK noteikumi Nr.163 pieņemti 2005.gada 8.martā). Noteikumi precizē

naftas produktu, kurus paredzēts izmantot citiem mērķiem, nevis par degvielu vai kurināmo, ieviešanas kārtību no Eiropas Savienības dalībvalstīm un no ārvalstīm, kuras nav Eiropas Savienības dalībvalstis, paredzot atvieglotu kārtību tiem naftas produktiem, kas nav minēti Padomes Direktīvas 2003/96/EK, kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai, 20.panta pirmajā daļā;

✓ “Noteikumi par akcīzes nodokļa deklarāciju veidlapām” (MK noteikumi Nr.347 pieņemti 2005.gada 24.maijā) aizstāj Ministru kabineta 2004.gada 30.marta noteikumus Nr.214 “Noteikumi par akcīzes nodokļa deklarāciju veidlapām”. Pamatā saglabātas iepriekšējās akcīzes nodokļa deklarāciju veidlapas, nedaudz tās precizējot. Jauninājums ir tas, ka deklarācijās atsevišķi jānorāda dati par akcīzes preču daudzumu, kas no akcīzes preču noliktavas Latvijas Republikā piegādāts citu dalībvalstu vai citu ārvalstu pārstāvjiem vai organizācijām Latvijas Republikā, piemērojot atlikto nodokļa maksāšanu. Tā kā no 2005.gada 1.janvāra ar akcīzes markām ir marķējamas ne tikai cigaretes, bet arī citi tabakas izstrādājumi, veikti grozījumi tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa deklarācijā, attiecinot nodokļa aprēķinu atbilstoši saņemtajām akcīzes nodokļa markām par tabakas izstrādājumiem, par kuriem akcīzes nodoklis nav samaksāts 180 dienu laikā no akcīzes nodokļa marķu saņemšanas dienas, arī uz citiem tabakas izstrādājumiem. Noteikumi nosaka kārtību, kādā ar akcīzes nodokli neapliek denaturētus tabakas izstrādājumus un tabakas izstrādājumus, kurus izmanto tabakas izstrādājumu kvalitātes noteikšanai, ja nodokļu maksātājs par minētajiem tabakas izstrādājumiem Valsts ieņēmumu dienestā ir iesniedzis atbilstības novērtēšanu apliecinājošu dokumentu, kuru ir izsniegusi Eiropas Komisijas sarakstā iekļauta Eiropas Savienības dalībvalsts kompetenta institūcija;

✓ “Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 30.marta noteikumos Nr. 215 “Akcīzes preču pavaddokumentu aprites un kontroles kārtība”” (MK noteikumi Nr.348 pieņemti 2005.gada 24.maijā). Ņemot vērā Padomes Regulu Nr.2073/2004 par administratīvo sadarbību akcīzes nodokļa jomā, ir precizēts pavaddokumentu iesniegšanas termiņš, ja, akcīzes preces tiek pārvietotas uz citu dalībvalsti (vai eksportētas caur citu dalībvalsti), un noteikts, ka akcīzes preču nosūtītājs Valsts ieņēmumu dienestam sniedz informāciju par akcīzes preču nosūtīšanu jau pirms nosūtīšanas;

✓ “Kārtība, kādā atsevišķiem naftas produktiem piemēro samazinātu akcīzes nodokļa likmi vai atbrīvojumu no akcīzes nodokļa”(MK noteikumi Nr.485 pieņemti 2005.gada 28.jūnijā). Noteikumi aizstāj Ministru kabineta 2004.gada 20.aprīļa noteikumus Nr.359 “Kārtība, kādā atsevišķiem naftas produktiem piemēro samazinātu akcīzes nodokļa likmi vai atbrīvojumu no akcīzes nodokļa”. Pamatā saglabāta iepriekšējā kārtība, nedaudz to precizējot, kā arī papildus ir iekļautas normas par attiecīgas (samazinātas) akcīzes nodokļa likmes un atbrīvojumu no akcīzes nodokļa naftas produktiem piemērošanu brīvistās un speciālās ekonomiskajās zonās;

✓ “Bioproduktus saturošas degvielas aprites un attiecīgā akcīzes nodokļa administrēšanas kārtība”(MK noteikumi Nr.498 pieņemti 2005.gada 5.jūlijā). Noteikumi nosaka prasības, lai varētu administrēt attiecīgu (samazinātu) akcīzes nodokļa likmi degvielai, kas satur bioproduktus. Noteikumi aizstāj Ministru kabineta 2004.gada 27.aprīļa noteikumus Nr.432 “Biodegvielas aprites un attiecīgā akcīzes nodokļa administrēšanas kārtība”;

✓ “Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 25.marta noteikumos Nr.173 “Kārtība, kādā no nodokļa atbrīvo atsevišķus tabakas izstrādājumus”” (MK noteikumi Nr.524 pieņemti 2005.gada 19.jūlijā). Noteikumi papildina Ministru kabineta 2004.gada 25.marta noteikumus Nr.173 ar normām, kas paredz tabakas izstrādājumu iznīcināšanas kārtību, lai varētu piemērot akcīzes nodokļa atbrīvojumu iznīcinātiem tabakas izstrādājumiem;

✓ “Noteikumi par akcīzes nodokļa nodrošinājumiem alkoholiskajiem dzērieniem, tabakas izstrādājumiem un naftas produktiem” (MK noteikumi Nr.638 pieņemti 2005.gada 30.augustā). Noteikumi paredz noteiktas prasības personai, kas ir paredzējusi veikt darbības ar akcīzes precēm, izmantojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, un uzņemas atbildību par iespējamā akcīzes nodokļa maksāšanu. Noteikumos ir noteikti arī Valsts ieņēmumu dienesta un tā amatpersonu pienākumi un tiesības, kas ļauj veikt nepieciešamo uzraudzību par akcīzes nodokļa nodrošinājuma izlietojumu, saņemot akcīzes nodokļa markas, pārvietojot un uzglabājot akcīzes preces atliktā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā, kā arī dod iespēju, ja nepieciešams segt radušos akcīzes nodokļa parādus izmantojot nodokļa maksātāja iesniegto akcīzes nodokļa nodrošinājumu;

✓ “Akcīzes preču aprites kārtība”(MK noteikumi Nr.662 pieņemti 2005.gada 30.augustā) aizstāj Ministru kabineta 2004.gada 1.aprīļa noteikumus Nr.232 “Akcīzes preču aprites kārtība”. Pamatā ir saglabāta iepriekšējā akcīzes preču aprites kārtība. Taču jaunajos noteikumos ir precizētas normas, kas nosaka valsts nodevas likmi un maksāšanas kārtību par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu un pārreģistrāciju darbībām ar akcīzes precēm, kā arī precizētas normas, kas ļauj akcīzes preču noliktavām, kas vienlaikus ir beznodokļu tirdzniecības veikali, realizēt alkoholiskos dzērienus un tabakas izstrādājumus mazumtirdzniecībā bez īpašas mazumtirdzniecības speciālās atļaujas (licences) saņemšanas;

✓ “Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 6.aprīļa noteikumos Nr.247 “Kārtība, kādā lauksaimniecības produkcijas ražotājiem atmaksājams akcīzes nodoklis par dīzeļdegvielu (gāzeļļu)”” (MK noteikumi Nr.762 pieņemti 2005.gada 11.oktobrī). Noteikumi izstrādāti, lai uzlabotu Valsts ieņēmumu dienesta akcīzes nodokļa par dīzeļdegvielu (gāzeļļu) atmaksāšanas lauksaimniecības produkcijas ražotājiem administrēšanu un nodrošinātu atbilstošu akcīzes nodokļa atmaksas lielumu. Noteikumi ir papildināti ar normu, ka pašvaldības izziņā norāda arī lauksaimniecības produkcijas ražotāja īpašumā, pastāvīgā lietošanā vai nomā esošās zemes vienības kadastra apzīmējumu;

✓ “Kārtība, kādā piešķirams patstāvīgas mazās alus darītavas statuss un piemērojama akcīzes nodokļa likme patstāvīgo mazo alus darītavu saražotajam alum”(MK noteikumi Nr.956 pieņemti 2005.gada 13.decembrī). Noteikumi paredz kārtību, kādā alus darītavām Latvijas Republikā piešķirams sertifikāts, kas apstiprina patstāvīgās mazās alus darītavas statusu, kā arī nosaka kārtību, kādā piemēro samazināto akcīzes nodokļa likmi Latvijas un citu valstu patstāvīgo mazo alus darītavu saražotajam alum.

Nodokļu likumu piemērošanas nodrošināšana

Lai veicinātu sabiedriskā labuma darbību, ja tā ir vērsta uz labdarību, cilvēktiesību un indivīda tiesību aizsardzību, pilsoniskas sabiedrības attīstību, izglītības, zinātnes, kultūras un veselības veicināšanu un slimību profilaksi, sporta atbalstīšanu, vides aizsardzību, palīdzības sniegšanu katastrofu gadījumos un ārkārtas situācijās, sabiedrības, it īpaši trūcīgo un sociāli mazaizsargāto personu grupu sociālās labklājības celšanu, saskaņā ar likumu “Par uzņēmumu ienākuma nodokli”, likumu “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”, Sabiedriskā labuma organizācijas likumu u.c. normatīvajiem aktiem:

- izskatītas 785 sabiedrisko un reliģisko organizāciju lietas;
- izskatīti un sagatavoti dokumenti 46 Sabiedriskā labuma komisijas sēdēm;
- sagatavoti 630 atzinumi par sabiedriskā labuma statusa piešķiršanu;
- sagatavoti 608 lēmumi par Sabiedriskā labuma statusa piešķiršanu;
- sagatavoti 22 lēmumi par atteikumu piešķirt Sabiedriskā labuma statusu.

2005.gadā ir izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts “Kārtība, kādā pievienotās vērtības nodoklis piemērojams preču importam, preču piegādēm, preču iegādēm Eiropas

Savienības teritorijā un pakalpojumiem, par kuriem samaksāts no ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem”, lai veidotu precīzu nodokļu normatīvo bāzi, nepieļaujot dažādas normatīvo aktu traktēšanas iespējas (MK noteikumi Nr.651 pieņemti 2005.gada 30.augustā). Saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem:

- sniegti 438 atzinumi par pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanu;
- sniegti 325 atzinumi par pievienotās vērtības nodokļa % likmes piemērošanu ārvalstu finanšu palīdzības sūtījumiem, preču piegādēm un pakalpojumiem;
- sniegti 14 atzinumi par importēto preču vērtības atbrīvošanu no pievienotās vērtības nodokļa.

Lai sniegtu valsts atbalstu izglītības un zinātnes jomās, saskaņā ar likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” Ministru kabineta noteiktajā kārtībā reģistrēti 27 sabiedrisko organizāciju stipendiju nolikumi.

Saskaņā ar likumu “Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” ir sagatavoti uzņēmumu iesniegtie dokumenti piecām Darījumu izvērtēšanas komisijas sēdēm.

Piedalīšanās Eiropas Padomes un Eiropas Komisijas darba grupās

2005.gadā nodrošināta piedalīšanās Eiropas Padomes Rīcības kodeksa uzņēmējdarbības aplikšanai ar nodokļiem darba grupā, sagatavojot nepieciešamo informāciju par Latviju un izvērtējot dažādu valstu nodokļu režīmu atbilstību kodeksam.

2005.gadā nodrošināta piedalīšanās Eiropas Komisijas darba grupā saistībā ar kopējās konsolidētās uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzes izstrādi, kā arī minētās darba grupas trīs apakšgrupu darbā (apakšgrupas izveidotas, lai padziļināti analizētu tādas jautājumus kā pamatlīdzekļu nolietojuma norakstīšana, apliekamā ienākuma noteikšana, rezervju un uzkrājumu norakstīšana nodokļa aprēķināšanas vajadzībām). Darba grupā pausta valdības deklarācijas nostāja, kas neatbalsta uzņēmumu ienākuma nodokļa harmonizāciju Eiropas Savienībā, kā arī sekojot Eiropas Komisijas noteiktajam, veikts tehniskais darbs.

2005.gadā nodrošināta piedalīšanās Eiropas Padomes darba grupās pievienotās vērtības nodokļa jomā attiecībā uz “vienas pieturas punkta” shēmu, pakalpojumu sniegšanas vietas maiņu, atkāpju no Padomes 1977.gada 17.maija Sestās Direktīvas 77/388/EEK racionalizāciju kā arī Eiropas Komisijas organizētajās darba grupās (*Working Party No1* un *Value Added Tax Committee*).

Muitas likumdošana

2005.gadā tika noteiktas prioritātes muitas jomā:

- muitas likumdošanas analīze un izpēte saistībā ar Eiropas Savienības regulām muitas jomā;
- nacionālo tiesību aktu projektu muitas jomā izstrāde un virzīšana pieņemšanai;
- pozīciju un instrukciju izstrāde Eiropas Savienības tiesību aktu projektiem muitas jomā.

Lai nodrošinātu prioritāro uzdevumu īstenošanu muitas likumdošanas pilnveides jomā, pārskata gadā ir izstrādāti normatīvo aktu projekti.

Izstrādāti likumprojekti:

- ✓ “Grozījumi Muitas likumā” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 26.maijā);
- ✓ “Par skaidras naudas deklarēšanu” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 13.oktobrī).

Izstrādāti Ministru kabineta noteikumu projekti:

- ✓ “Noteikumi par muitas deklarācijas iesniegšanu elektroniskā veidā” (MK noteikumi Nr.999 pieņemti 2005.gada 27.decembrī);
- ✓ “Noteikumi par muitas nodrošinājumiem” (MK noteikumi Nr.775 pieņemti 2005.gada 18.oktobrī);
- ✓ “Noteikumi par muitas parāda galvojumu piemērošanu VID muitas iestādēs” (MK noteikumi Nr.1005 pieņemti 2005.gada 27.decembrī);
- ✓ “Kārtība, kādā veicami muitas kontroles pasākumi intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībai” (MK noteikumi Nr.749 pieņemti 2005.gada 4.oktobrī);
- ✓ “Grozījumi Ministru kabineta noteikumos Nr.246 "Noteikumi par valsts robežas šķērsošanas vietu noteikšanu un robežkontroles punktu un robežpārejas punktu izvietojumu uz Latvijas Republikas valsts robežas”” (MK noteikumi Nr.695 pieņemti 2005.gada 13.septembrī);
- ✓ “Noteikumi par muitas iestāžu pakalpojumu valsts nodevu” (MK noteikumi Nr.774 pieņemti 2005.gada 18.oktobrī);
- ✓ “Kārtība, kādā muitas iestādes nodrošina Kimberlijas procesa sertifikācijas sistēmas prasību izpildi” (MK noteikumi Nr.669 pieņemti 2005.gada 6.septembrī);
- ✓ “Kārtība, kādā budžeta iestāžu un sabiedriskā labuma organizāciju ievestās preces tiek atbrīvotas no ievad muitas nodokļa” (MK noteikumi Nr.957 pieņemti 2005.gada 20.decembrī);
- ✓ “Muitas nodokļa atcelšanas un kvotu konsultatīvās padomes nolikums” (MK noteikumi Nr.809 pieņemti 2005.gada 25.oktobrī);
- ✓ “Noteikumi par transportlīdzekļu apturēšanu Latvijas Republikas muitas teritorijā muitas kontroles veikšanai un transportlīdzekļu nogādāšanas kārtību Valsts ieņēmumu dienesta muitas iestādē, konstatējot muitas noteikumu pārkāpumu pazīmes Latvijas Republikas muitas teritorijā” (MK noteikumi Nr.1004 pieņemti 2005.gada 27.decembrī);
- ✓ “Regulāro kuģu pārvadājumu pakalpojumu sniegšanas atļaujas un atļaujas vienkāršotās tranzīta procedūras izmantošanai, veicot pārvadājumus jūras satiksmē, izsniegšanas kārtība” (MK noteikumi Nr.1003 pieņemti 2005.gada 27.decembrī);
- ✓ “Noteikumi par muitas nodokļu samaksas termiņa atlikšanu” (MK noteikumi Nr.1034 pieņemti 2005.gada 27.decembrī).

Tika izstrādātas nacionālās pozīcijas par šādiem tiesību aktu projektiem:

Padomes Regulas projekts par grozījumiem Regulā (EK) Nr.1255/96, kas uz laiku atliek autonomo kopējā muitas tarifa nodokli atsevišķiem rūpniecības, lauksaimniecības un zvejniecības produktiem (COM(2004) 794 final);

Padomes Regulas projekts par grozījumiem Regulas (EEK) Nr.2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu I pielikumā (COM(2005) 2 final);

Padomes Regula, ar kuru groza Regulu (EK) Nr.2505/96, ar ko ievieš un nosaka Kopienas autonomu tarifu kvotu pārraudzību dažiem lauksaimniecības un rūpniecības produktiem (COM(2005) 254);

Padomes Regulas projekts par grozījumiem Regulā (EK) Nr.1255/96, kas uz laiku atliek autonomo kopējā muitas tarifa nodokli atsevišķiem rūpniecības, lauksaimniecības un zvejniecības produktiem (DS 213/05).

Pārskata gadā tika nodrošināta dalība Pasaules Muitas organizācijas Harmonizētās sistēmas komitejā, ES Padomes Muitas Savienības darba grupā “*Customs Union Working Group, Customs*

Legislation and Policy”, ES Padomes Muitas Savienības darba grupā “*Economic Tariff Questions Group*”, Komisijas TAXUD Muitas kodeksa komitejas Vispārējo muitas noteikumu nodaļas sanāksmēs, Komisijas TAXUD Muitas kodeksa komitejas Tarifu un statistikas nomenklatūras nodaļas sanāksmēs, Stratēģiskas nozīmes preču kontroles komitejā (MK 2004.gada 16.jūnija rīkojums Nr.433) un Muitas nodokļa atcelšanas un kvotu konsultatīvā padome (FM 2004.gada 26.oktobra rīkojums Nr.913).

Muitas normatīvo aktu piemērošanas jautājumos tika sniegtas 430 konsultācijas un par tiesību aktu projektiem tika sniegti 64 atzinumi, kā arī tika organizēti divi semināri komersantiem un muitas pārstāvjiem par muitas likumdošanu un muitas nodokļa atcelšanu un kvotu piemērošanu.

Komercedarbības atbalsta kontroles politika

2005.gada 1.jūlijā Eiropas Komisijai tika nosūtīts pirmais pārskats, bet 2005.gada 19.oktobrī - precizētais pārskats par 2004.gadā Latvijā sniegto atbalstu rūpniecībai un citiem sektoriem.

Notifikācija par subsīdijām, kas tika sagatavota iesniegšanai Pasaules Tirdzniecības organizācijā (PTO), 2005.gada 13.maijā noteiktajā kārtībā tika nosūtīta Ekonomikas ministrijai. 2005.gadā pirmo reizi informācija PTO notifikācijai tika sniegta Eiropas Komisijai, kas pēc tam apkopotu kopējo informāciju par visām dalībvalstīm iesniedza PTO.

Tika koordinēta atzinumu gatavošana par šādiem Eiropas Komisijas dienestu izstrādātajiem dokumentu projektiem:

- Reģionālā atbalsta vadlīnijas 2007-2013.gadam (divas reizes);
- Valsts atbalsta rīcības plāns;
- Jautājumi par Vides aizsardzības vadlīniju pārskatīšanu;
- Jautājumi par atbalsta piešķiršanas nosacījumiem inovācijām;
- Riska kapitāla vadlīniju pārskatīšana.

2005.gadā nodrošināta līdzdalība sešās Eiropas Komisijas organizētajās dalībvalstu atbalsta kontroles ekspertu sanāksmēs.

2005.gadā tika izvērtēti Ekonomikas un Zemkopības ministrijas, kā arī Latvijas Garantiju aģentūras iesniegtie atbalsta programmu un individuālo atbalsta projektu pieteikumi – kopā astoņi, Eiropas Komisijai tika nosūtīti četri atbalsta programmu pieteikumi un divi individuālo atbalsta projektu pieteikumi, kā arī trīs kopsavilkuma informācijas par atbalsta programmām. Tāpat nodrošināta informācijas apmaiņa starp Eiropas Komisiju un Latvijas atbildīgo institūciju par tās iesniegto pieteikumu.

Organizētas tikšanās ar Eiropas Komisijas Konkurences direktorāta speciālistiem, lai skaidrotu atbalsta esamību vai neesamību konkrētos gadījumos, kā arī piemērojamās atbalsta kontroles normas gadījumos, kad plānotais pasākums kvalificēts kā komercedarbības atbalsts.

Valsts administrācijas skolā tika nolasītas četras lekcijas par komercedarbības atbalsta kontroles jautājumiem, kas bija plaši apmeklētas (vidēji 15-20 cilvēki grupā). Pieaugoša interese par lekcijām skaidrojama ar to, ka Latvijā ir pieejami Eiropas Savienības fondu līdzekļi un daudzas institūcijas ir iesaistītas to izlietošanas administrēšanā vai arī pieejamā finansējuma piešķiršanas un izlietošanas kontrolē.

Informācija par valsts atbalsta kontroles jautājumiem 2005.gadā tika precizēta un papildināta Finanšu ministrijas interneta mājaslapā.

Eiropas Savienības finanšu instrumentu (Phare programma, Pārejas programma, SAPARD, Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda garantijas izdevumu daļa) administrēšana un ārvalstu finanšu instrumentu vadība un administrēšana atbilstoši palīdzības sniedzēju noteikumiem

ES finanšu instrumentu Phare/Pārejas programmas

Nacionālā atbildīgā amatpersona atbild par Eiropas Komisijas piešķirto Phare programmas un Pārejas programmas līdzekļu finanšu vadību.

2005.gadā turpinājās sešu Phare programmu ieviešana, kuru projektu īstenošanai piešķirtais finansējums ir EUR 84,8 milj. Līdz 2006.gada beigām ir plānots pabeigt visu Phare programmu ieviešanu.

Pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā, Phare programmas ietvaros finansiālais atbalsts vairs netiek piešķirts un, lai turpinātu uzsākto valsts pārvaldes institūciju stiprināšanu, Latvijai līdz 2006.gadam ir pieejams finansiālais atbalsts Pārejas programmas ietvaros.

Lai nodrošinātu Phare un Pārejas programmu administrēšanu paplašinātās decentralizētās ieviešanas sistēmas (EDIS) apstākļos, tika ieviesti Eiropas Komisijas sniegti ieteikumi saskaņā ar Eiropas Kopienų Komisijas 2004.gada 30.jūlija lēmumu 2004/VII/30 "Par Phare paredzētās palīdzības vadības nodošanu Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai (CFLA) un Sabiedrības integrācijas fondam (SIF) Latvijas Republikā" (informācija par ieteikumu ieviešanu tika iesniegta Eiropas Komisijai 2005.gada 28.janvārī un 29.jūlijā). 2005.gada maijā un jūnijā Eiropas Komisija veica auditu, lai pārlicinātos par Phare programmas un Pārejas programmas īstenošanu EDIS apstākļos.

Nēmot vērā darba grupas, kas tika izveidota, lai analizētu ar Eiropas Savienības finanšu politiku instrumentu ieviešanu saistītās problēmas un sagatavotu priekšlikumus tiesiskā regulējuma pilnveidošanai, ieteikumus, tika uzsākta Phare programmas un Pārejas programmas likumprojekta izstrāde, kā arī izstrādāti un veikti labojumi atsevišķos iekšējos normatīvajos aktos, lai veiktu Phare programmas un Pārejas programmas projektu administrēšanas sistēmas pilnveidošanu.

Izskatīti un sniegti atzinumi par uzraudzības ziņojumu materiāliem Vienotās uzraudzības komitejas 2005.gada 20.janvāra un 8.jūnija sēdēm.

Mēneša pārskati par Phare programmu ieviešanas gaitu nosūtīti Eiropas Komisijai (līdz 2005.gada jūlijam - Eiropas Komisijas Pārstāvniecībai) 2005.gada 2.februārī, 2.martā, 1.aprīlī, 3.maijā, 2.jūnijā, 30.jūnijā, 27.jūlijā, 1.septembrī, 3.oktobrī, 28.oktobrī, 30.novembrī un 30.decembrī.

Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instruments un Norvēģijas valdības divpusējais finanšu instruments

Nacionālā vadošā iestāde atbild par finanšu instrumentu aktivitāšu vadību atbilstoši palīdzības sniedzēju noteikumiem, ietverot atbildību par līdzekļu izlietojumu, finanšu kontroli un auditu.

Lai nodrošinātu Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta līdzekļu piešķiršanu un vadības sistēmas izveidi, izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts "Noteikumi par Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta vadības, īstenošanas, uzraudzības, kontroles un novērtēšanas sistēmu" (MK noteikumi Nr.852 pieņemti 2005.gada 8.novembrī), kas reglamentē finanšu instrumentu vadībā iesaistītās institūcijas, to tiesības un pienākumus visos projekta administrēšanas posmos.

Sagatavots gadskārtējais uzraudzības pārskats par Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta un Eiropas Ekonomikas zonas daudzpusējā finanšu instrumenta līdzekļu apgūšanu, kā arī organizēta gadskārtējā sanāksme ar palīdzības sniedzēju valstu pārstāvjiem.

2005.gada 16.decembrī tika organizētas pirmās Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta un Eiropas Ekonomikas zonas daudzpusējā finanšu instrumenta uzraudzības un vadības komiteju sanāksmes, kurās vienojās par tālāko rīcību individuālo projektu konkursa vadlīniju izstrādē un apstiprināja finanšu instrumentu ietvaros pieejamo līdzekļu sadalījumu starp prioritātēm un īpašiem atbalsta veidiem.

Lai nodrošinātu aktuālākās informācijas pieejamību par finanšu instrumentu administrēšanu un sabiedrības informēšanu par iespējām pieteikties uz Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta līdzekļiem, izveidota mājaslapa internetā www.ceagrants.lv (latviešu un angļu valodā).

Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda garantijas izdevumu daļa, SAPARD

Organizēta iepirkumu komisijas darbība par atklāta konkursa norises nodrošināšanai pakalpojumu sniedzējam, kas sagatavos gadskārtējo audita sertifikātu un audita ziņojumu par Lauku atbalsta dienesta (LAD), kā ES Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) garantijas izdevumu daļas maksājumu aģentūras veiktajiem izdevumiem ELVGF garantijas izdevumu daļas ietvaros.

Izskatīti Lauku attīstības plāna uzraudzības komitejai sagatavotie materiāli, kā arī nodrošināta dalība Lauku attīstības plāna uzraudzības komitejas sanāksmēs, kas tika organizētas 2005.gada 9.februārī un 22.jūnijā.

Ievērojot Eiropas Komisijas Lauksaimniecības ģenerāldirektorāta no 2005.gada 4.-8.jūlijam veiktā audita ietvaros sniegtos ieteikumus, sagatavots un Ministru kabinetā iesniegts Ministru kabineta rīkojuma "Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 7.janvāra rīkojumā Nr.5 "Par Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda garantijas izdevumu daļas un Kohēzijas fonda atbildīgajām iestādēm"" projekts, kas apstiprina Lauku atbalsta dienesta akreditācijas kritērijus.

Citu tiesību aktu projektu izstrāde

2005.gadā tika izstrādāti šādi tiesību aktu projekti:

✓ likumprojekts "Eiropas Savienības finanšu instrumentu Phare programmas un programmas "Pārejas līdzekļi administratīvās spējas stiprināšanai likums" (iesniegts Valsts kancelejā 2005.gada 9.decembrī);

✓ Ministru kabineta noteikumu projekts "Kārtība, kādā sagatavo un iesniedz pārskatus Eiropas Savienības finanšu instrumentu Phare programmas un programmas "Pārejas līdzekļi administratīvās spējas stiprināšanai" īstenošanas un uzraudzības nodrošināšanai" (MK noteikumi Nr.598 pieņemti 2005.gada 16.augustā);

✓ Ministru kabineta noteikumu projekts "Kārtība kādā valsts budžetā plāno līdzekļus Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto projektu īstenošanai un veic maksājumus"(izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 2005.gada 24.novembrī).

Nacionālā koordinatora ārvalstu finanšu palīdzības jautājumos funkciju izpilde

Nacionālais koordinators ārvalstu finanšu jautājumos atbild par Phare un "Pārejas līdzekļi administratīvās spējas stiprināšanai" (*Transition Facility*) nacionālo programmu sagatavošanu, uzraudzību un starpposmu izvērtēšanu un to koordināciju ar citiem ES finanšu instrumentiem.

ES finanšu instrumenta "Pārejas līdzekļi administratīvās spējas stiprināšanai" (*Transition Facility*) 2005.gada programma

2005.gadā tika sagatavota un apstiprināta ES finanšu instrumenta "Pārejas līdzekļi administratīvās spējas stiprināšanai" (*Transition Facility*) 2005.gada programma. Programmā

iekļauti šādi projekti par kopējo summu līdzfinansēšanai no Eiropas Komisijas līdzekļiem EUR 8 768 050 apmērā:

- Pielāgošanās kopējās lauksaimniecības politikas reformas prasībām un attiecīgās statistikas kvalitātes uzlabošana;
- Lietošanai pārtikā paredzēto dzīvnieku izcelsmes produktu kontroles pielāgošana;
- Ūdens kvalitāte;
- Sabiedrības veselības aizsardzības uzraudzības un ziņošanas sistēmas attīstība;
- Sabiedrības integrācijas veicināšana Latvijā;
- Personas biometrisku datu apstrāde;
- Eirokoda ieviešana nesošo konstrukciju projektēšanas praksē;
- Centrālās statistikas pārvaldes administratīvās spējas stiprināšana;
- Iestāžu stiprināšanas līdzekļi;
- ES finansētu pasākumu novērtēšana.

2005.gada vidū tika uzsākta arī ES finanšu instrumenta “Pārejas līdzekļi administratīvās spējas stiprināšanai” 2006. gada programmas sagatavošana.

ES Phare/ “Pārejas līdzekļi administratīvās spējas stiprināšanai” programmu uzraudzība

2005.gada 8.jūnijā organizēta Phare Vienotā uzraudzības komiteja. Phare vienotās uzraudzības komitejas vajadzībām sagatavots Ieviešanas statusa ziņojums par Phare programmas ieviešanas progresu laikā no 2005.gada janvāra līdz jūnijam. 2005.gada aprīli un oktobri organizētas 30 Phare apakškomiteju sanāksmes un izskatīti 30 vecāko nozares amatpersonu iesniegtie Phare programmas uzraudzības ziņojumi.

ES Phare projekta “Tehniskā palīdzība Phare programmas izvērtēšanai” norise

2005.gadā turpinājās darbs ar austriešu kompāniju *OIR-Managementdienste Gmb H*, kas starpposmus izvērtēja tiem Phare un Pārejas līdzekļu programmu projektiem, kas atradās aktīvā ieviešanas stadijā. 2005.gadā tika sagatavoti divi nacionālie kopsavilkuma izvērtēšanas ziņojumi, kā arī astoņi sektoru starpposmu izvērtēšanas ziņojumi.

2005.gadā norisinājās darbs pie ES finanšu instrumenta “Pārejas līdzekļi administratīvās spējas stiprināšanai” 2004.gada projekta “Tehniskā palīdzība Phare un ES finanšu instrumenta programmas “Pārejas līdzekļi administratīvās spējas stiprināšanai” izvērtēšanai” ietvaros sludināmā iepirkuma konkursa nolikuma izstrādes. Konkursa nolikums tika pabeigts 2005.gada 1.decembrī, un konkursa izsludināšana plānota 2006.gada janvārī.

Divpusējās ārvalstu finanšu palīdzības reģistrācija

Laika posmā no 2005.gada 1.janvāra– 31.decembrim saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 12.jūnija noteikumiem Nr.242 “Divpusējās ārvalstu finanšu palīdzības projektu reģistrācijas kārtība” uzturētajā Ārvalstu palīdzības uzraudzības sistēmā reģistrēti 36 divpusējās ārvalstu finanšu palīdzības projekti. Saskaņā ar noslēgto vienošanos ar Latvijas Banku, tai tika nosūtīti 12 mēneša pārskati par reģistrētajiem ārvalstu finanšu palīdzības projektiem. Papildus tam tika reģistrēti vairāki divpusējo ārvalstu finanšu palīdzības projektu ieviešanas termiņu pagarinājumi, kā arī uzsākta Ārvalstu palīdzības uzraudzības sistēmas aktualizācija.

Eiropas Savienības Kohēzijas fonda vadošās iestādes funkciju izpilde

Kohēzijas fonda vadošās iestādes funkcijās ietilpst projektu pieteikumu izvērtēšana, apstiprināto projektu īstenošanas uzraudzība, projektu uzraudzības procedūru pilnveidošana, Kohēzijas fonda uzraudzības komitejas sanāksmju organizēšana, projektu vienotās informācijas

sistēmas (PVIS) uzturēšana un pilnveidošana, publicitātes pasākumu organizēšana, Kohēzijas fonda līdzekļu izmantošanu reglamentējošo normatīvo aktu izstrādāšana un pārskatīšana, projektu progresa ziņojumu izvērtēšana, avansa maksājumu dokumentu pārbaūžu veikšana, Kohēzijas fonda administratīvās vadības nodrošināšana, kā arī risku vadības procesu vadošajā iestādē nodrošināšana.

2005.gadā Eiropas Komisijai tika iesniegti astoņi projektu pieteikumi, no kuriem tika apstiprināti septiņi. Tāpat 2005.gadā apstiprināts viens 2004.gadā iesniegts projekts. Kopā 2005.gadā Eiropas Komisija apstiprināja Latvijas iesniegtos Kohēzijas fonda projektu pieteikumus par kopējo finansējumu 193,3 milj. eiro (tajā skaitā Kohēzijas fonda finansējums ir 125,6 milj. eiro), no kuriem trīs ir transporta nozares projekti, trīs ir vides nozares projekti un divi - tehniskās palīdzības projekti.

Līdz 2005.gada 31.decembrim bija apstiprināti 43 Kohēzijas fonda projekti kopumā par 656,1 milj. eiro jeb 92,31% no Latvijai pieejamā Kohēzijas fonda finansējuma. No Eiropas Komisijas saņemti 154,3 milj. eiro (29,08% no Latvijai apstiprinātā Kohēzijas fonda finansējuma 2000.-2006. gadā), savukārt izpildītājiem noslēgto līgumu ietvaros izmaksāts 116,8 milj. eiro (22,02% no finansējuma).

2005.gada jūnijā Eiropas Komisijā iesniegti projektu noslēguma ziņojumi diviem 2004. gadā pabeigtiem transporta nozares projektiem: “Via Baltica ceļa uzlabošana (Paniropas koridors I) no 13,0 km (Gauja) līdz 21,2 km (Lilaste) Latvijā” un “Via Baltica autoceļa (Koridors I) uzlabojumi posmā Rīga – Ādaži (0,0 – 6,3 km) Latvijā” īstenošana, noslēgusies arī projekta “Tehniskā palīdzība ceļu projektos Latvijā” īstenošana, kura noslēguma ziņojums Eiropas Komisijā iesniegts 2005.gada aprīlī.

2005.gada 8.decembrī Saeimā tika pieņemts Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projektu vadības likums.

Kohēzijas fonda vadošās iestādes funkciju īstenošanai un Kohēzijas fonda vadības un kontroles sistēmas izveidei izstrādāti un Ministru kabinetā iesniegti šādi tiesību aktu projekti:

✓ “Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projektu vienotās informācijas sistēmas lietošanas tiesību piešķiršanas un anulēšanas kārtība” (MK noteikumi Nr.693 pieņemti 2005.gada 13.septembrī);

✓ “Noteikumi par kārtību, kādā veicamas pārbaudes no Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzekļiem finansēta projekta īstenošanas vietā” (MK noteikumi Nr.694 pieņemti 2005.gada 13.septembrī);

✓ “Kārtība, kādā Kohēzijas fonda projektu vadībā iesaistītās institūcijas sagatavo un virza izskatīšanai priekšlikumus par grozījumiem finanšu memorandā vai Eiropas Komisijas lēmumā” (MK noteikumi Nr. 859 pieņemti 2005.gada 15.novembrī);

✓ “Kohēzijas fonda vadības un kontroles sistēmas uzraudzības instrukcija” (MK instrukcija Nr.2 pieņemta 2005.gada 8.martā).

✓ “Noteikumi par Kohēzijas fonda ietvara dokumentu”. Ministru kabineta noteikumu projekts iesniegts VK 2005.gada 2.decembrī).

Kohēzijas fonda vadošās iestādes funkciju īstenošanai un Kohēzijas fonda vadības un kontroles sistēmas funkcionēšanas nodrošināšanai ministrijā izstrādātas un apstiprinātas sešas Finanšu ministrijas kārtības.

Pārskata gadā ar Eiropas Komisiju saskaņoti grozījumi Kohēzijas fonda ietvara dokumentā.

Izstrādāts Kohēzijas fonda PVIS struktūras izmaiņu projekts, veikta izmaiņu testēšana, kā arī apdraudējuma risku analīze. 89 ārējiem lietotājiem un 29 ministrijas lietotājiem ir piešķirtas piekļuves tiesības Kohēzijas fonda PVIS.

Ir izskatīti 236 Kohēzijas fonda projektu ieviešanas pārskati, no tiem 93 ieviešanas pārskati transporta nozarē un 143 – vides nozarē, kā arī izskatītas 427 Kohēzijas fonda projektu naudas plūsmas prognozes, no tām 156 naudas plūsmas prognozes transporta nozarē un 271 – vides nozarē. Noorganizētas divas Kohēzijas fonda uzraudzības komitejas sanāksmes.

Ir uzsākta sadarbība ar Eiropas Komisiju, Eiropas Investīciju banku un Eiropas Reģionālās attīstības banku par JASPER programmas (*Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions*) tehniskās palīdzības īstenošanu. JASPER programmas galvenais mērķis ir nodrošināt ekspertu palīdzību lielo projektu sagatavošanā, pilnveidošanā un nepieciešamo izvērtējumu sniegšanā nākamajam programmēšanas periodam 2007.-2013.gadam uzlabot Kohēzijas fonda vadības efektivitāti Latvijā.

Salīdzinājumā ar 2004.gadu ir uzlabojusies Kohēzijas fonda projektu iesniegumu kvalitāte, ko atzinīgi ir novērtējusi arī Eiropas Komisija.

Kohēzijas fonda projektu kvalitāte pastāvīgi tiek uzlabota, piemēram, tiek ieviesti Pirmsiestāšanās finanšu instrumenta (ISPA) un Kohēzijas fonda projektu vadības un kontroles sistēmas auditu ziņojumos paustie ieteikumi, kā arī tiek veikts Kohēzijas fonda Publiskā iepirkuma audits, lai novērtētu, vai publiskā iepirkuma procedūras ir veiktas saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktu prasībām. 2005.gada februārī un martā Eiropas Komisija veica sistēmas auditu, 2005.gada vidū notika Kohēzijas fonda vadošās iestādes iekšējais audits, savukārt 2005.gada beigās tika uzsākts Kohēzijas fonda vadošās iestādes izveidotās un uzturētās Kohēzijas fonda projektu kontroles sistēmas izvērtējums.

Šīs programmas politikas rezultāts būs stabila un sekmīgi funkcionējoša ES finansēto Kohēzijas fonda projektu ieviešanas sistēma un ES prasībām atbilstošs ieviešanas sistēmas tiesiskais regulējums. Nodrošināta stabila un finanšu vadības prasībām atbilstoša ES un valsts budžeta līdzekļu izmantošana.

Nākamajam programmēšanas periodam ir izstrādāti nacionālās pozīcijas projekti Regulu projektam “Par Kohēzijas Fonda izveidi”.

Nākamajam programmēšanas periodam 2005.gadā ir uzsākts darbs pie Nacionālā stratēģiskā ietvara dokumenta 2007.-2013.gadam un struktūrfondu un Kohēzijas fonda ieviešanas rīcības plāna (operacionālā programma) “Infrastruktūra un pakalpojumi” izstrādes.

Valsts investīciju programma

2005.gadā tika izstrādāts Ministru kabineta informatīvais ziņojums par esošo situāciju un turpmāko Valsts investīciju programmas plānošanas gaitu. Pārskata gadā ir izskatīts 141 Valsts investīciju programmas projekta ieviešanas plāns, 113 progresa pārskati un 23 gala ziņojumi.

Eiropas Savienības struktūrfondu vadošās iestādes funkciju izpilde

ES struktūrfondu vadošā iestāde nodrošina struktūrfondu vadības un kontroles sistēmu darbību, organizē struktūrfondu uzraudzības un vadības komiteju darbu, informē sabiedrību un potenciālos projektu pieteicējus par struktūrfondu apguves gaitu un projektu īstenošanas iespējām, nodrošina atbilstīgu audita posmu izsekojamību visos administratīvajos līmeņos,

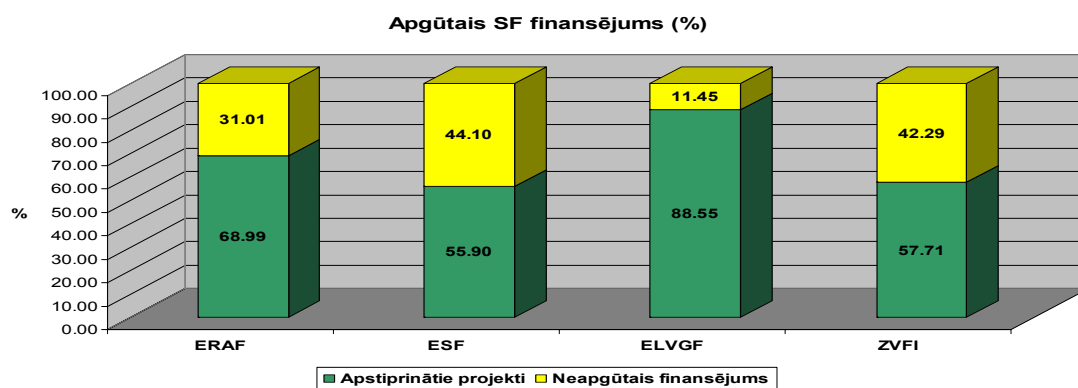
struktūrfondu izlietojuma uzraudzību un uztur vienotas projektu informācijas sistēmas darbību, kā arī sadarbojas ar Eiropas Komisiju.

Eiropas Savienības struktūrfondu vadības likums

2005.gadā tika izstrādāts Eiropas Savienības struktūrfondu vadības likumprojekts (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 8.decembrī). Likuma mērķis ir noteikt struktūrfondu vadību, lai veicinātu efektīvu, caurskatāmu un finanšu vadības principiem atbilstošu struktūrfondu ieviešanu Latvijā. Likums izstrādāts, lai noteiktu mehānismu ātrākai lēmuma pieņemšanai par projekta iesnieguma apstiprināšanu un deleģējumu Ministru kabinetam izdot gan tādus normatīvos aktus, kas regulē atsevišķus struktūrfondu vadības posmus, piemēram, uzraudzību un izvērtēšanu, līdzekļu plānošanu valsts budžetā un maksājumu veikšanu, gan arī struktūrfondu ieviešanā iesaistīto nozares ministriju izstrādātos normatīvos aktus par struktūrfondu līdzfinansēto aktivitāšu ieviešanu. Svarīga likuma sastāvdaļa ir tajā iekļautās normas par informācijas atklātību, ar kurām tiek noteikta obligāti publiskojamā informācija par projekta iesniegumu, līdz ar to nodrošinot finansējuma izlietošanas caurskatāmību.

Tika izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 30.marta noteikumos Nr.200 “Noteikumi par Eiropas Savienības struktūrfondu vadību”” (MK noteikumi Nr.784 pieņemti 2005.gada 18.oktobrī), kas nosaka ES struktūrfondu līdzfinansēto projektu grozījumu veikšanas kārtību. Līdzšinējā kārtība apstiprinātajos struktūrfondu projektos minētajos noteikumos nebija noteikta, tādēļ grozījumus veica tādā pašā kārtībā, kā tika veikta šādu projektu apstiprināšana. Noteikumi nosaka vienotu kārtību grozījumu ierosināšanai, saskaņošanai un veikšanai struktūrfondu projektos. Saskaņā ar noteikumiem no grozījumu veikšanas procesa izslēgts posms, kurā projektos ierosinātos grozījumus izskatīja attiecīgā fonda vadības komiteja, tādējādi ievērojami saīsinot grozījumu izskatīšanas un veikšanas kopējo laika posmu.

ES struktūrfondu līdzekļu apguve 2005.gadā

1.diagramma

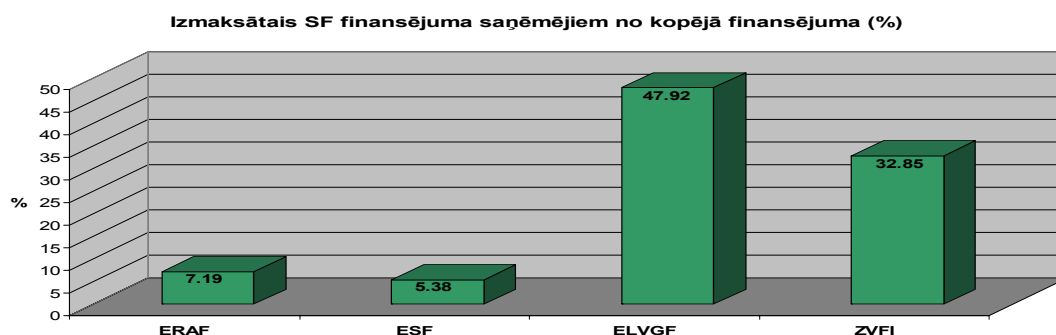
Uz 2005.gada 31.decembri ES struktūrfondu vadības komitejās saskaņoti projekti par Ls 301 046 090 jeb 69% no kopējā Latvijai pieejamā struktūrfondu finansējuma. Finansējuma saņēmējiem izmaksāti Ls 60 532 976 jeb 14% no kopējā finansējuma. Dalījumā pa fondiem vislabākie rādītāji ir ES Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda un Zivsaimniecības vadības finansēšanas instrumenta (ZVFI) apguvē. ELVGF ietvaros apstiprināti projekti par Ls 57 159 316 jeb 89% no pieejamā ELVGF finansējuma, savukārt projektos izmaksāti Ls 30 935 931 jeb 47,9% no finansējuma. ZVFI ietvaros šie rādītāji ir attiecīgi Ls 9 869 254 jeb 58% un Ls 5 618 652 jeb 32,8% no kopējā pieejamā ZVFI finansējuma (sk. 1. un 2.tabulu).

1.tabula

SF	Struktūrfondu finansējums 2004.-2006.g.	Vadības komitejās apstiprinātie projekti (uzņemtās saistības)	
		LVL	% no finansējuma
ERAF	263 626 828	181 869 308	68,99%
ESF	93 293 718	52 148 212	55,90%
ELVGF	64 551 274	57 159 316	88,55%
ZVFI	17 102 647	9 869 254	57,71%
Kopā	438 574 467	301 046 090	68,64%

Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) vadības komitejās 2005.gadā saskaņoti projekti par Ls 181 869 308 jeb 69% no kopējā pieejamā ERAF finansējuma un izmaksāti Ls 18 955 872 jeb 7,2% no finansējuma, savukārt ESF projektiem piesaistīti Ls 2 148 212 (56% finansējuma) un izmaksāti Ls 5 022 521 (5,4% finansējuma).

ES struktūrfondu finansējuma atmaksas no Eiropas Komisijas pieprasītas par Ls 36 285 339, kas ir 8,3% no kopējā valstij piešķirtā finansējuma. Vislielākais progress ir ELVGF un ZVFI ietvaros – atmaksās pieprasīti Ls 20 692 661 jeb 32% no ELVGF piešķiruma un Ls 4 697 443 jeb 28% no ZVFI piešķiruma (sk. 3.tabulu). Eiropas Komisijā atmaksās tiek pieprasīti jeb deklarēti projektos jau izmaksātie līdzekļi, kuru atbilstība projektam, attiecināmo izmaksu sarakstam u.tml. ir iepriekš pārbaudīta.

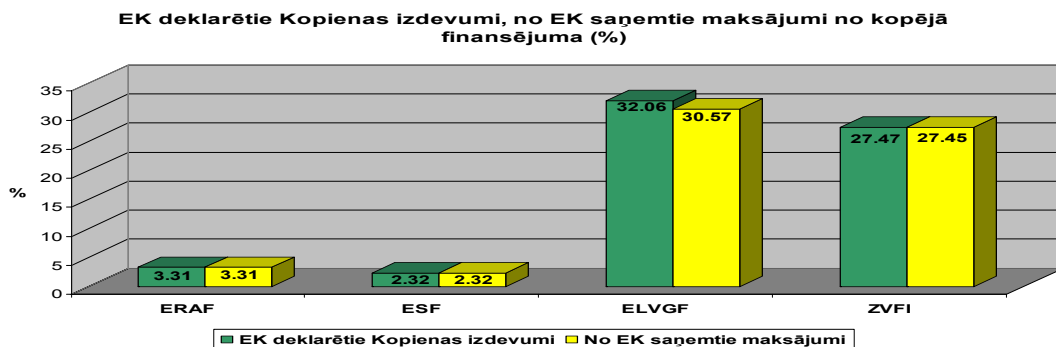
2.diagramma

2.tabula

SF	Struktūrfondu finansējums 2004.-2006.g.	Izmaksātais SF finansējuma saņēmējiem	
		LVL	% no finansējuma
ERAF	263 626 828	18 955 872	7,19%
ESF	93 293 718	5 022 521	5,38%
ELVGF	64 551 274	30 935 931	47,92%
ZVFI	17 102 647	5 618 652	32,85%
Kopā	438 574 467	60 532 976	13,80%

2005.gada novembra beigās Latvija Eiropas Komisijai nosūtījusi pirmo ESF atmaksas pieprasījumu jeb izdevumu deklarāciju par Ls 2,2 milj., kas uzlabo ESF apguves samērā zemos

rādītājus. Nosūtīti arī maksājumu pieprasījumi par Ls 8,7 milj. ERAF ietvaros, Ls 20,7 milj. ELVGF un Ls 4,7 milj. ZVFI ietvaros.

3.diagramma

3.tabula

SF	Struktūrfondu finansējums 2004.-2006.g.	EK deklarētie Kopienas izdevumi		No EK saņemtie maksājumi	
		LVL	% no finansējuma	LVL	% no finansējuma
ERAF	263 626 828	8 727 485	3,31%	8 727 485	3,31%
ESF	93 293 718	2 167 749	2,32%	2 167 749	2,32%
ELVGF	64 551 274	20 692 661	32,06%	19 734 366	30,57%
ZVFI	17 102 647	4 697 443	27,47%	4 695 106	27,45%
Kopā	438 574 467	36 285 339	8,27%	35 324 706	8,05%

Īstenotās ar finanšu kontroli un auditu saistītās aktivitātes

2005.gada 20.februārī, 31.martā un 12.septembrī vadošā iestāde ir sagatavojusi un nosūtījusi Eiropas Komisijai precizējumus un papildinājumus Latvijas sagatavotajā ES struktūrfondu vadības un kontroles sistēmas aprakstā. 2005.gadā vadošā iestāde izskatīja otrā līmeņa starpniekinstitūciju un grantu shēmu apsaimniekotāju aktualizētās kontroles procedūras un kārtības, kas atbilst EK Regulas Nr.438/2001 4.panta prasībām, kā arī izskatīja otrā līmeņa starpniekinstitūciju aktualizētās un Finanšu ministrijā iesniegtās kontroles procedūras un kārtības, kas kopumā atbilst EK Regulas Nr.438/2001 10.panta prasībām. Finanšu ministrija ir saņēmusi visu otrā līmeņa starpniekinstitūciju 10.panta pārbaužu plānus 2005.gadam, kas tika iekļauti konsolidētajā audita plānā 2005.gadam.

2005.gadā vadošā iestāde (Finanšu ministrijas Iekšējā audita departaments) veica četrus sistēmu auditus ES struktūrfondu ietvaros – sistēmas auditu Īpašu uzdevumu ministra elektroniskās pārvaldes lietās sekretariātā, Nodarbinātības valsts aģentūrā, Profesionālās izglītības attīstības aģentūrā, lai pārliecinātos par šo institūciju funkciju izpildes nodrošināšanu ES struktūrfondu vadībā, kā arī Finanšu ministrijas ES fondu departamentā – vadošajā iestādē, lai pārliecinātos par vadošās iestādes darbību ES struktūrfondu vadībā. Kopumā veikto pārbaužu un sistēmu auditu rezultāti liecina, ka iepriekš minētajās struktūrfondu vadībā iesaistītajās institūcijās ir izveidota atbilstoša vadības un kontroles sistēma, tomēr pārbaudēs ir konstatētas arī atsevišķas nepilnības, kuru novēršanai un institūciju iekšējās kontroles sistēmas pilnveidei ir izteikti atbilstoši ieteikumi ar termiņiem un atbildīgajiem par to ieviešanu.

Struktūrfondu vadības komiteju sanāksmes

Lai nodrošinātu ES struktūrfondu ieviešanas koordināciju, 2005.gadā Eiropas Reģionālās attīstības fonda vadības komiteja tika sasaukta 11 reizes, savukārt rakstiskā procedūrā ERAF vadības komitejas lēmumus pieņēma 13 reizes. Eiropas Sociālā fonda (ESF) vadības komiteja tika sasaukta deviņas reizes, savukārt rakstiskā procedūrā ESF vadības komitejas lēmumus pieņēma 10 reizes. Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda vadības komiteja tika sasaukta 10 reizes, kā arī rakstiskā procedūrā ELVGF vadības komitejas lēmumus pieņēma 10 reizes. Zivsaimniecības vadības finansēšanas instrumenta vadības komiteja tika sasaukta deviņas reizes, savukārt rakstiskā procedūrā ZVFI vadības komitejas lēmumus pieņēma sešas reizes.

Kopumā jāsecina, ka salīdzinājumā ar 2004.gadu 2005.gadā ES struktūrfondu vadības komiteju darbā galvenais uzsvars tika likts uz grozījumu veikšanu vienotā programmdokumenta aktivitāšu ieviešanu pamatojošajos dokumentos, kā arī uz projektu sarakstu saskaņošanu. Ir pieaugusi arī struktūrfondu vadības komiteju loma struktūrfondu ieviešanas uzraudzībā, jo reizi ceturksnī vadības komitejās tiek izskatīti otrā līmeņa starpniekinstitūciju ceturksņa ziņojumi par ieviešanas progresu to pārziņā esošajās aktivitātēs. Kā būtisks pavērsiena punkts struktūrfondu vadības komiteju darbā jāmin tas, ka 2005.gada 28.oktobrī stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr.784 "Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 30.marta noteikumos Nr.200 "Noteikumi par Eiropas Savienības struktūrfondu vadību"", kas noteica grozījumu veikšanas kārtību struktūrfondu projektos. Kopš noteikumu stāšanās spēkā struktūrfondu vadības komiteja izskata tikai grozījumus struktūrfondu nacionālo programmu stratēģiskajā daļā, kas būtiski atvieglo ne tikai struktūrfondu ieviešanā iesaistīto institūciju darbu, bet arī ļauj vadības komitejām vairāk uzmanības pievērst saturiskākiem jautājumiem.

Struktūrfondu uzraudzības komitejas (UK) sanāksmes

2005.gadā notika divas UK sanāksmes no 14.jūnija līdz 15.jūnijam, un, no 1.decembra līdz 2.decembrim, kuras ietvaros 2005.gada 2.decembrī notika arī ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2007.-2013.gada ēnu uzraudzības komitejas sanāksme.

UK sanāksmē no 2005.gada 14.-15.jūnijam tika apstiprināti UK nolikuma grozījumi un ES struktūrfondu gadskārtējais ieviešanas ziņojums, kā arī vadošā iestāde sniedza informāciju par ES struktūrfondu Mērķa 1 programmas 2004-2006 un tehniskās palīdzības programmu ieviešanas gaitu. Tika apstiprināti ES struktūrfondu Mērķa 1 programmas 2004-2006 grozījumi un projektu specifiskie vērtēšanas kritēriji, kā arī vadošā iestāde sniedza informāciju par ES struktūrfondu vadības komunikācijas stratēģijas 2004.-2008.gadam un Cilvēkresursu attīstības plāna ieviešanu.

UK sanāksmē 2005.gada 1.decembrī tika apstiprināti ES struktūrfondu Mērķa 1 programmas 2004-2006 grozījumi, projektu specifiskie vērtēšanas kritēriji un Mērķa 1 programmas 2004-2006 papildinājuma grozījumi, kā arī vadošā iestāde sniedza informāciju par Mērķa 1 programmas 2004-2006 ieviešanas gaitu, tehniskās palīdzības programmu un vienotā programmdokumenta aktivitāšu ieviešanu, kā arī ES struktūrfondu ietekmes uz reģionālo attīstību Latvijā izvērtējumu.

ES struktūrfondu vadības informācijas sistēma

ES struktūrfondu vadības informācijas sistēma (SF VIS) ir interneta vidē veidota informācijas sistēma, kuru izmanto vadošā iestāde, maksājumu iestāde, pirmā un otrā līmeņa starpniekinstitūcijas un grantu shēmu apsaimniekotāji, lai veiktu projektu uzraudzību struktūrfondu līdzfinansēto aktivitāšu ietvaros. SF VIS 2.versija produktīvā vidē tika ieviesta jau 2004.gada beigās. 2005.gadā uzsākta SF VIS speciālo pārskatu izstrāde. Pavisam tika izstrādāti 86 pārskati, kas tika nodoti ES struktūrfondu vadībā iesaistītajām starpniekinstitūcijām testēšanai. Pēc starpniekinstitūciju iesniegtajiem priekšlikumiem tika

uzsākta pārskatu precizēšana un labošana. 2005.gada 20.decembrī SF VIS produktīvajā vidē kopā tika ieviesti 56 pārskati. 2005.gada nogalē tika uzsākts darbs pie SF VIS attīstības risinājumiem un iespējām 2007.-2013. programmēšanas periodam un sagatavots dokuments "Konceptuālais risinājums ES VIS attīstībai".

ES struktūrfondu vadības komunikācijas stratēģija 2004.-2008.gadam

Saskaņā ar ES struktūrfondu vadības komunikācijas stratēģijā 2004.-2008.gadam noteiktajiem informācijas un publicitātes pasākumiem 2005.gadā:

- Latvijas Televīzijas producentu, Finanšu ministrijas un pārējo ES struktūrfondu vadībā iesaistīto institūciju sadarbības rezultātā, sākot ar 2005.gada 4.martu, katru otro pirmdienu Latvijas Televīzijas 1. programmā no plkst. 19.30 līdz 20.00 skatāms raidījums par ES fondiem "Eirobusiņš", kura pamatmērķis ir sniegt informāciju un izglītēt sabiedrību kopumā un atsevišķas tās grupas par struktūrfondu piedāvātajām iespējām, īstenotajiem projektiem un to ieviešanas gaitu. 2005.gadā pārraidīti 18 "Eirobusiņa" raidījumi;

- Latvijas Radio producentu un Finanšu ministrijas sadarbības rezultātā, sākot ar 2005.gada 2.februāri, Latvijas radio 1.programmā katru trešdienu plkst. 11.05-11.25 tiek pārraidīts informatīvi izglītojošais raidījums par ES fondiem "Eiropas fondu atslēgas", kas informē par ES fondu piedāvātajām iespējām, ieviešanas gaitu un sasniegtajiem rezultātiem, kā arī iepazīstina ar projektu īstenotāju pieredzi. 2005.gadā pārraidīti 47 "Eiropas fondu atslēgu" raidījumi.

Nodrošināta regulāra informācija plašsaziņas līdzekļiem par aktualitātēm struktūrfondu apgūvē:

- organizētas septiņas preses konferences (2005.gada 7.janvārī – par 2004.gadā paveikto ES fondu apgūvē; 2005.gada 7.jūnijā – par Latvijas pozīciju par ES finanšu perspektīvu 2007.-2013. gadam; 2005.gada 15.jūnijā – par ES struktūrfondu apgūvi Latvijā pēc ES struktūrfondu uzraudzības komitejas sanāksmes; 2005.gada 17.augustā - par ES fondu apgūves veicināšanu; 2005.gada 16.novembrī – par ES fondu sadales pamatvirzieniem 2007.-2013.gadā; 2005.gada 29.novembrī – par pirmā reģionālā ES struktūrfondu apgūves pētījuma rezultātiem; 2005.gada 2.decembrī – par ES struktūrfondu apgūves gaitu Latvijā pēc ES struktūrfondu uzraudzības);

- nodrošinātas atbildes uz specifiskiem mediju uzdotiem jautājumiem, pēc mediju pieprasījuma organizētas intervijas ar amatpersonām par aktuāliem ar struktūrfondu ieviešanu saistītiem jautājumiem un sniegti amatpersonu komentāri;

- nodrošināta informatīvo pasākumu organizēšana palīdzības saņēmējiem – organizēti semināri plānošanas reģionos par publicitātes prasībām ES struktūrfondu projektos;

- izdots un izplatīts informatīvais materiāls – izdevums "Gadskārtējais ieviešanas ziņojums. Latvija. 2004.gads. Vienotais programmdokuments. Mērķa 1 programma 2004.-2006.gadam" (tirāža – 1000 eks., latviešu valodā), kas izplatīts visām Latvijas pašvaldībām, bibliotēkām, augstskolām, ES struktūrfondu uzraudzības komitejas locekļiem, ES struktūrfondu vadošās iestādes sociālajiem, reģionālajiem partneriem un nevalstiskajām organizācijām;

- lai nodrošinātu ES struktūrfondu publicitātes prasības, veikti divi informācijas plākšņu iepirkumi, vienā no tiem iegādājoties 1 000 organiskā stikla un 500 metāla informācijas plāksnes, bet otrā – 60 misiņa informācijas plāksnes. Informācijas plāksnes tika uzstādītas struktūrfondus administrējošajās institūcijās, kā arī ar šo institūciju palīdzību izplatītas projektu īstenotājiem uzstādīšanai projekta ieviešanas vietās;

- 2005.gada 5 - 6.jūlijā organizēta konference-diskusija “Gads ar struktūrfondu – gūtās mācības un turpmākie izaicinājumi”. Tās mērķis - atklātā diskusijā ar dažādām SF vadībā iesaistītajām institūcijām, reģionālajiem partneriem, sabiedriskajām organizācijām, SF finansējuma saņēmējiem un ekspertiem analizēt SF plānošanas un īstenošanas gaitu, ieguvumus un problēmas, kā arī iezīmēt vēlamos uzlabojumus 2007.-2013.gada plānošanas periodā. Konferenci apmeklēja 160 dalībnieki;

- nodrošināta informācijas ievietošana Finanšu ministrijas administrētajā ES fondu interneta mājaslapā www.esfondi.lv, kuras sadaļā “Apstiprinātie projekti” apkopoti arī ES struktūrfondu finansējuma saņēmēju saraksti, kas publicēti atbildīgo institūciju mājaslapās, kā arī mājaslapa www.esfondi.lv pārveidota lietotājam draudzīgākā formātā;

- sagatavoti un valdībā izskatīti seši informatīvie ziņojumi Ministru kabinetam par ES finanšu resursu apguvi un pēc pieprasījuma sagatavots ziņojums Saeimai “Pārskats par pēdējā pusgada laikā paveikto saistībā ar ES fondu apguvi (2004.gada oktobris - 2005. gada aprīlis)”.

ES struktūrfondu vadībā iesaistīto institūciju Cilvēkresursu attīstības plāns (CAP)

2005.gadā Cilvēkresursu attīstības plāna ieviešanas nolūkā tika identificētas ES struktūrfondu vadībā iesaistīto institūciju darbinieku mācību vajadzības, noteiktas optimālās apmācību metodes, izveidots CAP ieviešanas institucionālais mehānisms, kā arī tā īstenošanas izvērtēšanas un uzraudzības mehānisms. Veiksmīgai CAP ieviešanai tika izveidota ES struktūrfondu vadībā iesaistīto institūciju CAP ieviešanas un aktualizācijas darba grupa, kurā iesaistīti ES struktūrfondu vadībā iesaistīto institūciju deleģētie pārstāvji.

2005.gadā tika noorganizēti 52 mācību kursi identificētajās 38 apmācību prioritārajās tēmās. Kopējais kursu dalībnieku skaits – 1 084. Vidējais mācību kursu vērtējums 10 punktu sistēmā svārstās no 8 līdz 9 punktiem. 29 struktūrfondu vadībā iesaistīto institūciju darbiniekiem projekta “Apmācības” ietvaros tika segta dalības maksa citu iestāžu organizētajos apmācību semināros vai konferencēs.

Turpinot CAP sadaļu attīstīšanu, ANO Attīstības programmas Latvijā, Finanšu ministrijas un Valsts kases projekta “ES strukturālo fondu vadībā iesaistīto institūciju cilvēkresursu attīstība” ietvaros tika izstrādātas ES struktūrfondu vadībā iesaistīto institūciju darbinieku specifiskās kompetences un to pielietojuma modelis, kā arī specifisko kompetenču rokasgrāmata. Lai veiksmīgi īstenotu CAP ieviešanu ilgtermiņā, minētā projekta ietvaros izstrādāta arī kvalitātes vadības sistēma Valsts administrācijas skolā.

Uzsāktā tematiskā izvērtēšana

2005.gadā tika izveidota Eiropas Savienības struktūrfondu tematiskās izvērtēšanas konsultatīvā darba grupa, kā arī noslēgta viena tematiskā izvērtēšana par vienotā programmdokumenta (VPD) 2.2.1.2. apakšaktivitāti “Atbalsts ieguldījumiem uzņēmumu attīstība īpaši atbalstāmajās teritorijās”. Izvērtēšanu veica neatkarīga izvērtēšanas sabiedrība, lai noskaidrotu vai grantu shēmas ieviešanai izstrādātās vadlīnijas un projektu atlases process atbilst VPD noteiktajiem prioritātes un pasākuma mērķiem.

2005.gadā struktūrfondu vadošā iestāde uzsāka:

- ✓ tematisko izvērtēšanu “Eiropas Savienības struktūrfondu uzraudzības rādītāju sistēmas izvērtējums”, lai noskaidrotu, vai VPD un programmas papildinājumā noteiktie iznākuma, rezultatīvie un ietekmes rādītāji ir atbilstoši situācijai nozarēs un plānotajiem pasākumiem un aktivitātēm;

- ✓ tematisko izvērtēšanu “Vienotā programmdokumenta aktivitāšu ieviešanas izvērtējums”, lai noskaidrotu, cik efektīvi tiek ieviestas VPD aktivitātes, to ieviešanas kavējošie un veicinošie faktori, vai ar noteiktajām aktivitātēm visefektīvāk varēs sasniegt vēlamos rezultātus un noteiktos mērķus;

✓ tematisko izvērtēšanu “Eiropas Savienības struktūrfondu ietekmes uz reģionālo attīstību Latvijā izvērtējums”, lai noskaidrotu, cik nozīmīga ir struktūrfondu resursu pieejamība Latvijas plānošanas reģionu attīstībai un attīstības rādītāju tuvināšanai;

✓ pētījumu “Kultūras nozares nozīme Latvijas tautsaimniecībā un ES struktūrfondu izmantošana kultūras vajadzībām”, lai noskaidrotu kultūras nozares attīstību veicinošos faktorus un esošā potenciāla izmantošanas iespējas sociālo un tautsaimniecības attīstības mērķu sasniegšanai, kā arī atbilstošas informācijas bāzes nodrošināšanu nākamā programmēšanas perioda dokumentācijas izstrādei.

Plānots, ka visas 2005.gadā uzsāktās izvērtēšanas un pētījumi tiks pabeigti 2006.gadā.

Uzsāktā aktīvā struktūrfondu tehniskās palīdzības projektu ieviešana

2005.gadā VPD 5.prioritātes “Tehniskā palīdzība” projekta 5.1.1. “Atbalsts projektu atlasē, vērtēšanā, programmu vadībā un uzraudzībā iesaistītajām institūcijām, arī finanšu kontrolēm un auditam” ietvaros tika apgūti 59,32% no 2005.gadā plānotā finansējuma. Viena no projekta izdevumu grupām jeb aktivitātēm ir ierēdņu un darbinieku, kuri nodrošina ar Eiropas Savienības struktūrfondu vadību saistīto funkciju īstenošanu, darba samaksa. Atalgojuma izdevumi ir apgūti 47 % apmērā no plānotajām atalgojuma izmaksām. Daļējā finansējuma apguve saistīta ar to, ka finansējums tika plānots 23 Eiropas Savienības fondu departamenta štata vietām, taču tās netika aizpildītas no 2005.gada sākuma, bet gan pakāpeniski visa gada gaitā, galvenokārt 2005.gada otrajā pusē, pie tam 2005.gadā notika personāla mainība. Savukārt atalgojums ārštata darbiniekiem ir apgūts par 79% no plānotajām izmaksām un tika noslēgti seši līgumi ar ārštata darbiniekiem par noteiktu ar Eiropas Savienības struktūrfondu vadību saistītu darbu izpildi. Struktūrfondu vadības komiteju un uzraudzības komitejas darbības nodrošināšanas izmaksas apgūtas 83% apmērā, jo finansējums izmantots tikai uzraudzības komitejas sanāksmju organizēšanai. Administratīvie izdevumi, kas saistīti ar vadības komiteju organizēšanu, tika segti no Finanšu ministrijas kopējā budžeta.

Projekta 5.2.1. “Apmācības” ietvaros 2005.gadā apgūti 88,98% no plānotā finansējuma, kas nodrošinājis ES struktūrfondu vadībā iesaistīto institūciju Cilvēkresursu attīstības plāna ieviešanu (izvērstāku informāciju sk. sadaļā “Īstenots ES struktūrfondu vadībā iesaistīto institūciju Cilvēkresursu attīstības plāns”). No 2005.gada maija līdz decembrim projekta “Apmācības” ietvaros noslēgti 20 pakalpojumu līgumi.

Projekta 5.2.2. “Informācija un publicitāte” ietvaros 2005.gadā apgūts 91% no kopējā 2005.gadam paredzētā finansējuma apjoma. Projekta ietvaros noslēgti 20 līgumi, tādējādi nodrošinot televīzijas un radio raidījumus par ES fondiem, ES fondu interneta mājaslapas www.esfondi.lv pārveidošanu lietotājam draudzīgākā formātā. Organizētas divas konferences – “Eiropas Savienības reģionālās politikas virzība” un “Gads ar struktūrfondiem – gūtās mācības un tālākie izaicinājumi” (izvērstāku informāciju sk. sadaļā “ES struktūrfondu vadības komunikācijas stratēģijas 2004.-2008.gadam ieviešana”), iegādāti reprezentatīvie suvenīri ar ES struktūrfondu logo un Eiropas Savienības karogu, informatīvie materiāli, kā arī vadošajai iestādei nodrošināti ar ES fondiem saistītās tematikas preses apskati.

Projekta 5.2.3. “Izvērtēšana un pētījumi” ietvaros 2005.gadā izmaksāti 4,25% no plānotā finansējuma, veikta viena, kā arī uzsāktas vairākas tematiskās izvērtēšanas, noslēdzot līgumu par trīs tematisko izvērtēšanas ziņojumu izstrādi par ES struktūrfondu uzraudzības rādītāju sistēmu, VPD aktivitāšu ieviešanu un Eiropas Savienības struktūrfondu ietekmi uz reģionālo attīstību Latvijā. 2005.gadā tika noslēgts līgums par pētījuma “Kultūras nozares nozīme Latvijas tautsaimniecībā un ES struktūrfondu izmantošana kultūras nozares attīstībā” izstrādi (sk. sadaļā “Uzsāktā tematiskā izvērtēšana”).

Projekta 5.2.4. "Atbalsts datorizētas Vadības informācijas sistēmas izveidei" ietvaros izmaksāti 52,5% no finansējuma apjoma un noslēgti seši līgumi (sk. sadaļā "ES struktūrfondu vadības informācijas sistēma").

Eiropas Savienības Kohēzijas fonda finansēto projektu, struktūrfondu un EQUAL programmas finanšu līdzekļu izmantošanas kontrole

Eiropas Savienības Kohēzijas fonda finansēto projektu, Eiropas Savienības struktūrfondu un Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL programmas noslēguma finanšu līdzekļu izmantošanas kontrole tiek veikta, lai gūtu pārliecību par Eiropas Savienības piešķirto finanšu līdzekļu efektīvu un pareizu izlietošanu, kā arī nevainojamu finanšu vadības principu ievērošanu, iesniegšanai Eiropas Komisijā tiek sagatavoti ziņojumi par veiktajām pārbaudēm un atzinumi par noslēguma izdevumu deklarācijām.

2005.gadā, īstenojot neatkarīgās struktūrvienības funkcijas, kuras ir nodalītas no Kohēzijas fonda, struktūrfondu un EQUAL programmas vadošās iestādes, maksājumu iestādes un starpniekinstitūciju funkcijām, ir veiktas trīs vadības un kontroles sistēmas starpposma pārbaudes struktūrfondu ietvaros un divas starpposma pārbaudes Kohēzijas fonda ietvaros.

2005.gadā tika sagatavotas un pilnveidotas divas metodikas finanšu kontroles jomā.

Tika veiktas noslēguma izdevumu deklarācijas pārbaudes un sagatavoti atzinumi nosūtīšanai Eiropas Komisijai šādiem Eiropas Savienības Kohēzijas fonda finansētiem projektiem:

- projekts Nr.2001/LV/16/P/PA/007 "Tehniskā palīdzība ceļu projektos Latvijā";
- projekts Nr.2000/LV/16/P/PT/001 "Via Baltica autoceļa uzlabošana (Paniropas koridors I) no 13,0 km (Gauja) līdz 21,2 km (Lilaste)";
- projekts Nr.2000/LV/16/P/PT/005 "Via Baltica ceļa uzlabošana posmā Rīga-Ādaži";
- projekts Nr.2001/LV/16/P/PA/006 "Tehniskā palīdzība paplašinātās decentralizētās ieviešanas sistēmas (EDIS) ieviešanai ISPA pārvaldei Latvijā";
- Granta finanšu memorands Nr.CCI 2001.CE.16.P.AT.002 "Atbalsts uzraudzību komiteju organizēšanai".

Pilnvērtīga dalība Eiropas Savienībā

Pārskata gadā tika nodrošināta dalība piecās augsta līmeņa sanāksmēs ES ekonomiskās politikas koordinācijas ietvaros.

Nodrošināta 69 nacionālo pozīciju sagatavošana dalībai 14 ES Ekonomikas un finanšu ministru padomēs, 222 instrukcijas sagatavošana dalībai 26 Ekonomiskas un finanšu komitejās.

Regulāri tika aktualizēta informācija Valsts izpildes pasākumu paziņošanas sistēmā, tika sniegti paziņojumi par papildus veiktajiem pasākumiem 140 direktīvu prasību ieviešanai, kas saistīti ar veiktajiem grozījumiem spēkā esošajos tiesību aktos.

Tika nodrošināta deviņu Eiropas Komisijas tehniskās palīdzības informācijas apmaiņas biroja (TAIEX) organizēto pasākumu koordinācija valsts pārvaldes iestādēm, kurās piedalījās 118 dalībnieki.

Nodrošināta Latvijas Republikas tiesību aktu tulkošana angļu valodā.

Tika apkopota informācija par ministrijas struktūrvienību un padotībā esošo iestāžu sadarbības aktualitātēm ar ārvalstīm.

Sekmīgai ES vienotās valūtas ieviešanai 2005.gada 19.jūlijā tika izveidota Valdības komiteja un veikta informācijas apkopošana par Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, kuros būs nepieciešams veikt grozījumus vienotās valūtas ieviešanas dēļ.

Nacionālā koordinatora *Twinning* projektu jautājumos funkciju izpildes veikšanai:tika:

✓ izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts “Noteikumi par tiešās pārvaldes iestādes dalību Eiropas Savienības finansēto institūciju stiprināšanas programmu īstenošanā” (MK noteikumi Nr.819 pieņemti 2005.gada 1.novembrī);

- nosūtīti valsts pārvaldes iestādēm 263 dalībvalstu projektu pieteikumi;
- komentēti pieci valsts pārvaldes iestāžu sagatavotie projektu piedāvājumi;
- iesniegti trīs pieteikumi pilnvarotās institūcijas statusa iegūšanai;
- noorganizēta 21 dalībvalstu iesniegto projektu piedāvājumu izvērtēšanas sanāksme;
- ES dalībvalstīs izsludināti 17 valsts pārvaldes iestāžu sagatavotie *Twinning Light* projektu pieteikumi;
  - uzsākti 11 *Twinning Light* projekti un komentāri veikti deviņiem *Twinning Light* projektu pieteikumiem;
  - apstiprināti astoņi *Twinning Light* projektu gala pārskati;
  - ieviesti 20 *Twinning Light* projekti;
  - uzsākti pieci *Twinning* projekti un komentāri veikti septiņiem *Twinning* līguma projektiem;
  - apstiprināti 13 *Twinning* projektu gala pārskati;
  - ieviesti 25 *Twinning* projekti.

2005.gadā nodrošināta Dānijas un Latvijas divpusējās sadarbības projekta FEU LET 0120 “Augstākās juridiskās izglītības reforma Latvijā” ieviešanas uzraudzība.

Tika organizēti divi semināri valsts pārvaldes iestāžu pārstāvjiem par *Twinning Light* projektu piedāvājumu izvērtēšanu, vērtēšanas ziņojuma sagatavošanu, projekta līguma budžeta sagatavošanu un sadarbību ar vecākajām nozares amatpersonām.

Nodrošināta ES Phare/ Pārejas programmas finansēto programmu uzraudzības ziņojumu sagatavošana *Twinning Light* un Publisko finanšu jomā ar pārskatu periodu uz 2005.gada 30.augustu.

Tika nodrošināta *Twinning Light* projektu prioritāšu (ES 2005.gada *Transition Facility* finansējums) apkopošana, izvērtēšana un saskaņošana ar Eiropas Komisiju.

Nodrošināta piedalīšanās ES Phare projekta Nr. 2003/004-979-08-04/13 “Tehniskā palīdzība Phare programmu izvērtēšanai un kompetences nodošana” ieviešanā.

Ārvalstu finanšu palīdzības divpusējo un daudzpusējo programmu ietvaros tika:

- iesniegti 12 projekti Latvijas un Nīderlandes sadarbības ietvaros;
- īstenoti 10 īstermiņa tehniskās palīdzības projekti Latvijas un Zviedrijas Karalistes sadarbības ietvaros;
- noslēgta sadarbības programma 2005. - 2007.gadam starp Valonijas reģiona un Valonijas -Briseles Franču kopienu un Latvijas Republiku;
- nodrošināta Latvijas nacionālo pozīciju sagatavošana par attīstības sadarbības politikas jautājumiem Ekonomikas un finanšu ministru padomes sanāksmēm, sagatavoti komentāri un atzinumi par Ārlietu ministrijas izstrādātajiem tiesību aktu projektiem attīstības sadarbības jomā.

Eiro ieviešana Latvijā

Atbilstoši Latvijas pievienošanās ES laikā uzņemtajām saistībām, Finanšu ministrija nodrošina nacionālo normatīvo aktu atbilstību ES tiesību aktu kopuma prasībām tās kompetences jomās un sniedz ziņas Eiropas Komisijai par valsts izpildes pasākumu īstenošanu.

Viens no valdības mērķiem ir vienotās ES valūtas – eiro – ieviešana Latvijā 2008.gada 1.janvārī. Svarīgs priekšnoteikums tā sekmīgai izpildei ir eiro ieviešanas projekta organizatoriskās struktūras izveide, kur projekta vadības komitejas priekšsēdētājas pienākumus veic Finanšu ministrijas valsts sekretāre, par projekta darbības realizāciju un koordinēšanu darba grupu ietvaros ir atbildīga eiro projekta vadītāja. Projekta mērķis ir eiro ieviešanas tehniskās un juridiskās bāzes nodrošināšana nacionālajā līmenī. 2005.gada 1.novembrī Ministru kabinets apstiprināja “Pasākumu plānu Eiropas Savienības vienotās valūtas ieviešanai”, kas paredz veikt virkni pasākumu saistībā ar normatīvo aktu pielāgošanu, naudas un maksājumu sistēmu, finanšu sistēmas, valsts pārvaldes vadības, budžeta uzskaites un statistikas, uzņēmējdarbības vides un patērētāju aizsardzības, nodokļu un sociālā nodrošinājuma normatīvās bāzes pielāgošanai un tehniskās darbības nodrošināšanai, kā arī sabiedrības informēšanai. Projekta ietvaros darbojas piecas darba grupas, kur Finanšu ministrija nodrošina Valsts administrācijas darba grupas un Sabiedrības informēšanas un komunikācijas darba grupas vadību un darba organizāciju, kā arī nodrošina tām izvirzīto uzdevumu izpildi atbilstoši savai kompetencei. Reizi ceturksnī Vadības komiteja sniedz Ministru kabinetā ziņojumus par eiro ieviešanas progresu.

Sadarbība ar starptautiskajām finanšu organizācijām

Pārskata gadā tika nodrošināta sadarbība ar Starptautisko Valūtas fondu un Pasaules Banku. Tika turpināta intensīva sadarbība ar abu organizāciju Ziemeļu-Baltijas valstu birojiem. Tika sagatavots Latvijas viedoklis par Ziemeļu-Baltijas valstu izstrādātajiem dokumentiem un oficiālajām runām par Starptautiskā Valūtas fonda un Pasaules Bankas darbību.

Tika nodrošināta Latvijas Republikas delegācijas līdzdalība Starptautiskā Valūtas fonda/Pasaules Bankas pavasara un pilnvaroto gadskārtējās sanāksmēs Vašingtonā.

Tika nodrošināta līdzdalība Starptautiskā Valūtas fonda Ziemeļu-Baltijas Monetārās un finanšu komitejas sanāksmēs, kurās tika apspriests un sagatavots Ziemeļu-Baltijas valstu viedoklis svarīgākajos Starptautiskā Valūtas fonda darbības jautājumos.

Tika nodrošināta līdzdalība Pasaules Bankas Ziemeļu-Baltijas komitejas sanāksmēs, kurās apsprieda un sagatavoja Ziemeļu-Baltijas valstu viedokli par svarīgākajiem Pasaules Bankas grupas institūciju darbības jautājumiem. Nodrošināta Latvijas piedalīšanās Pasaules Bankas pilnvarnieku balsojumos.

Nodrošināta līdzdalība Eiropas Investīciju bankas, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas, Ziemeļu Investīciju bankas un Eiropas Padomes Attīstības bankas regulārajās sanāksmēs, koordinēta Latvijas Republikas valsts pārvaldes iestāžu sadarbība ar minētām institūcijām, kā arī sagatavota informācija un ministrijas nostāja par attiecīgajiem jautājumiem.

Izskatīti jautājumi un koordinēta rīcība saistībā ar ministrijas kompetencē esošajiem Pasaules Tirdzniecības organizācijas jautājumiem.

Grāmatvedība, finanšu pārskati un to revīzija

Lai precizētu likuma “Par grāmatvedību” subjektu loku un likumu saskaņotu ar Biedrību un nodibinājumu likumu un Administratīvā procesa likumu, kā arī ar Komerclikumu, tika sagatavots likumprojekts “Grozījumi likumā “Par grāmatvedību”” (likumprojekts VK iesniegts 2005.gada 12.decembrī).

Lai nodrošinātu kvalitatīvāku un salīdzināmāku finanšu pārskatu sagatavošanu un obligāti piemērojamos Latvijas grāmatvedības standartus, sagatavots Ministru kabineta noteikumu

projekts "Noteikumi par obligāti piemērojamiem Latvijas grāmatvedības standartiem" (MK noteikumi Nr.776 pieņemti 2005.gada 18.oktobrī).

Nodrošināta dalība ES Padomes Uzņēmējdarbības likumdošanas darba grupā, kurā tika izskatīts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas projekts, ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligāto revīziju (groza Padomes Direktīvu 78/660/EEK un Padomes Direktīvu 83/349/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 84/253/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas projektu, ar ko groza Padomes Direktīvas 78/660/EEK attiecībā un noteiktu veidu sabiedrību gada pārskatiem, 83/349/EEK attiecībā uz konsolidētajiem gada pārskatiem, 86/635/EEK par banku un citu finanšu iestāžu gada pārskatiem un konsolidētajiem gada pārskatiem un 91/674/EEK par apdrošināšanas uzņēmumu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem).

Tika nodrošināta nacionālo pozīciju un instrukciju sagatavošana un dalība attiecīgo jautājumu izskatīšanā Eiropas Savienības institūcijās, tajā skaitā EK Revīzijas regulējošās komitejas, EK Grāmatvedības regulējošās komitejas un Eiropas Revīzijas Pārraudzības Institūciju Grupas sanāksmēs.

Analizētas 32. un 39.Starptautiskajos grāmatvedības standartos noteiktās grāmatvedības metodes un sagatavots Pārskats par 32. un 39.Starptautiskā grāmatvedības (finanšu pārskatu) standarta, Direktīvu 78/660/EEK, 83/349/EEK un likumu "Par konsolidētajiem gada pārskatiem" un "Par uzņēmumu gada pārskatiem" prasību atbilstību pēc 2005.gada 1.janvāra.

2005.gadā analizēti jaunākie Eiropas Savienības institūciju sagatavotie dokumenti grāmatvedības un revīzijas jomā, īpaši saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas projektu, ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligāto revīziju, groza Padomes Direktīvu 78/660/EEK un Padomes Direktīvu 83/349/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 84/253/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas projektu, ar ko groza Padomes Direktīvas 78/660/EEK attiecībā un noteiktu veidu sabiedrību gada pārskatiem, 83/349/EEK attiecībā uz konsolidētajiem gada pārskatiem, 86/635/EEK par banku un citu finanšu iestāžu gada pārskatiem un konsolidētajiem gada pārskatiem un 91/674/EEK par apdrošināšanas uzņēmumu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem.

Lai sekmētu grāmatvedību, pārskatu un to revīziju reglamentējošos normatīvajos aktos izvirzīto prasību ieviešanu praksē, sniegta metodoloģiska palīdzība valsts pārvaldes, pašvaldību, ārvilstu un starptautiskajām institūcijām un sabiedriskajām organizācijām, gatavoti atbilžu projekti grāmatvedības, pārskatu un revīzijas jautājumos un sagatavi atzinumi par ministrijas struktūrvienību, ministrijas padotībā esošo iestāžu vai citu ministriju izstrādātajiem tiesību aktu un politikas plānošanas dokumentu projektiem.

Lai nodrošinātu likuma "Par zvērīnātiem revidentiem" 37.pantā noteikto pārraudzību pār Latvijas Zvērinātu revidentu asociāciju, Finanšu ministrijas pārstāvji piedalījās divās Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas kopsapulcēs, sešās valdes sēdēs un komisiju sēdēs, kā arī izskatīja Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas dokumentus, kas nepieciešami pārraudzības nodrošināšanai.

Lai nodrošinātu "Grāmatvedības padomes nolikumā" noteikto padomes darbību, tika organizētas 17 sēdes. 2005.gadā kā obligāti piemērojamos Latvijas grāmatvedības standartus Ministru kabinets noteica Grāmatvedības padomes izstrādātos Latvijas grāmatvedības standartu Nr.4 "Grāmatvedības politikas maiņa, grāmatvedības aplēšu izmaiņas un iepriekšējo periodu kļūdas" un Latvijas grāmatvedības standartu Nr.5 "Ilgtermiņa līgumi". Grāmatvedības padome izstrādāja arī Latvijas grāmatvedības standartu Nr.6 "Ieņēmumi", lai noteiktu kārtību, kādā atzīst (uzskaita) ieņēmumus no preču pārdošanas, pakalpojumu sniegšanas, kā arī no uzņēmumu aktīvu nodošanas lietošanā citām personām, gūstot procentu, autoratlīdzību un dividenžu ieņēmumus, Latvijas grāmatvedības standartu Nr.7 "Pamatlīdzekļi", lai noteiktu un

skaidrotu pamatlīdzekļu grāmatvedības uzskaiti un ar pamatlīdzekļiem saistītās informācijas uzrādīšanu finanšu pārskatos un Latvijas grāmatvedības standartu Nr.8 “Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi”, lai noteiktu uzkrājumu, iespējamo saistību un iespējamo aktīvu atzīšanas un novērtēšanas kritērijus, kā arī informācijas atklāšanas prasības finanšu pārskata pielikumā. Minētos standartus paredzēts noteikt kā obligāti piemērojamus Latvijas grāmatvedības standartus, sagatavojot un noteiktā kārtībā virzot grozījumus Ministru kabineta 2005.gada 18.oktobra noteikumos Nr.776 “Noteikumi par obligāti piemērojamiem Latvijas grāmatvedības standartiem”. Grāmatvedības padome uzsāka darbu arī pie Latvijas grāmatvedības standartu projektiem “Ilgtermiņa līgumi” un “Noma”.

Pasaules Bankas ROSC-A&A (*Reports on the Observance of Standards and Codes Accounting and Auditing*) programmas ietvaros tika sagatavots Latvijas grāmatvedības un revīzijas prakses izvērtējuma ziņojums par Latvijas institucionālās sistēmas, normatīvo aktu un pielietotās prakses izvērtējumu grāmatvedības un revīzijas jomā, kā arī ieteikumi šīs jomas tālākai attīstībai.

Informātikas sektora darbība

Pārskata gadā tika ieviesti ES struktūrfondu fondu vadības informācijas sistēmas un Kohēzijas fonda projektu vienotās informācijas sistēmas (KF PVIS) jauninājumi un nodrošināta informācijas sistēmu darbība. Izstrādāts konceptuālais risinājums ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības informācijas sistēmas attīstībai.

Īstenots ERAF NP “Elektroniskās pārvaldes infrastruktūras bāzes attīstība un pilnveidošana” projekts “Valsts finanšu informācijas sistēma (VFIS)” un ERAF NP “Citi tehniskās palīdzības pasākumi ERAF administrēšanai” projekts “Atbalsts datorizētās vadības informācijas sistēmas izveidei”.

Ieviesta Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroja Krāpšanas apkarošanas informācijas sistēma.

Informācijas par Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta administrēšanu pieejamībai ieviesta interneta mājaslapa www.eeagrants.lv un papildināta ministrijas ES fondu interneta mājaslapa.

Paplašināts un modernizēts ministrijas datortīkls, iegādāti jauni un nomainīti novecojošie datortīkla aktīvie elementi.

Nomainīta serveru aparatūra atbilstoši nepieciešamajai ministrijas informācijas sistēmu darbības veikspējai un drošībai, kā arī veikta ministrijas personāldatoru modernizācija, ievērojot datortehnikas lietderīgas lietošanas laiku.

Administratīvi saimnieciskā darbība

Finanšu plānošana

2005.gadā tika nodrošināta Finanšu ministrijas centrālā aparāta gadskārtējā budžeta izpildāmo programmu un apakšprogrammu izpilde – finansējuma plānošana; finansēšanas plānu un tāmju sagatavošana un precizēšana; kopējā izlietojuma analīze; reizi ceturksnī sagatavoti kopsavilkuma pārskati par Finanšu ministrijas budžeta programmu un apakšprogrammu izpildi; uzturēta datubāze par FM pamatbudžeta apakšprogrammas 41.02.00 “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” līdzekļu piešķiršanu un izlietojumu un nodrošināta trīs mēnešu, pusgada, deviņu mēnešu un gada kopsavilkumu pārskata par līdzekļu neparedzētiem gadījumiem piešķiršanu un izlietojumu sagatavošana un iesniegšana Saeimā.

Tika organizēti un apkopoti ministrijas padotībā esošo iestāžu sagatavotie materiāli par to izpildāmajām budžeta programmām un apakšprogrammām, pārbaudot to sastādīšanu atbilstoši metodiskajos norādījumos noteiktajām prasībām.

Tika organizēta un nodrošināta Finanšu ministrijas resora 2006.gada valsts budžeta projekta izstrāde.

Tika organizēta un nodrošināta priekšlikumu sagatavošana grozījumiem likumā "Par valsts budžetu 2005.gadam" Finanšu ministrijas centrālā aparāta izpildāmajām programmām un apakšprogrammām, izvērtēti ministrijas padotībā esošo iestāžu iesniegtie priekšlikumi un sagatavoti Finanšu ministrijas resora kopējie priekšlikumi grozījumiem likumā "Par valsts budžetu 2005.gadam".

Tika nodrošināta ES struktūrfondu Eiropas Reģionālā attīstības fonda nacionālo programmu ietvaros šādu finansēto projektu īstenošana Finanšu ministrijā:

5.1.1. "Atbalsts projektu vērtēšanā, programmu vadībā un uzraudzībā iesaistītajām institūcijām, arī finanšu kontrolēm un auditam";

5.2.1. "Apmācības";

5.2.2. "Informācija un publicitāte";

5.2.3. "Izvērtēšana un pētījumi";

5.2.4. "Atbalsts datorizētās Vadības informācijas sistēmas izveidei";

1.3.1. "Valsts finanšu informācijas sistēma".

Tika sagatavoti Finanšu ministrijas centrālā aparātā īstenojamo Eiropas Savienības struktūrfondu finansēto projektu izdevumu tāmju un finansēšanas plānu projekti un struktūrfondu Tehniskās palīdzības projektu izdevumu atmaksāšanas prognozes; nodrošināta projektu īstenošanas uzraudzības ziņojumu sagatavošana; sagatavoti struktūrfondu pieprasījumi par struktūrfondu projektiem noslēgtajos trīspusējos līgumos par nacionālās programmas projektu ieviešanu noteiktajā kārtībā un termiņos u.c.

Zaudējumu atlīdzināšana un darbības koordinācija

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma stāšanos spēkā 2005.gada 1.jūlijā Finanšu ministrija nodrošināja likumā paredzēto uzdevumu un funkciju izpildi saistībā ar zaudējumu atlīdzību izmaksāšanu privātpersonai no valsts pamatbudžeta. Finanšu ministrijas centrālais aparāts atbilstoši savai kompetencei nodrošināja valsts pārvaldes iestāžu lēmumu un tiesu nolēmumu izpildi par zaudējumu atlīdzināšanu privātpersonai, ja tiešā valsts pārvaldes iestāde ar savu prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību privātpersonai ir nodarījusi zaudējumu. Tādējādi privātpersonai tika nodrošinātas Latvijas Republikas Satversmē un Administratīvā procesa likumā noteiktās tiesības uz atbilstīga atlīdzinājuma saņemšanu.

Organizēta un sadarbībā ar ministrijas struktūrvienībām un padotībā esošajām iestādēm nodrošināta Finanšu ministrijas rīcības plāna Deklarācijas par Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai un Finanšu ministrijas gada veicamo darbu plāna sagatavošana un aktualizācija.

Grāmatvedības uzskaitē

2005.gadā nodrošināta Finanšu ministrijas centrālā aparāta grāmatvedības kārtošana un uzskaitē.

Regulāri tika veikta finanšu līdzekļu naudas plūsmas un izpildes pēc uzkrāšanas principa grāmatvedības uzskaitē gadskārtējā budžeta programmās un apakšprogrammās (26 konti, tajā skaitā: 23 pamatbudžeta konti, divi ziedojuma un dāvinājuma konti, viens tranzītkonts ar sadalījumu pa diviem rīkojumiem).

Nodrošināta ministrijas centrālā aparāta un resora kopsavilkuma grāmatvedības pārskatu sagatavošana un iesniegšana saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību un termiņiem.

Pārskata gadā ES struktūrfondu Eiropas Reģionālā attīstības fonda nacionālo programmu ietvaros veikta finansēto projektu finanšu līdzekļu izlietojuma uzskaite un informācijas sagatavošana par sešu projektu veiktajiem darījumiem.

Vienlaikus tika nodrošināta Phare Daudzvalstu programmas projekta “Par cīņu pret krāpšanu, kas apdraud ES finanšu intereses (Latvijā)”, Kohēzijas fonda projekta un *Twinning Light* projekta īstenošana un finanšu līdzekļu izlietojuma uzskaite.

Lietvedība

Ministrijas centrālajā aparātā organizēts lietvedības darbs, nodrošinot dokumentu reģistrāciju un to apriti saskaņā ar Finanšu ministrijas Lietvedības instrukciju. 2005.gadā tika reģistrēti 34 524 saņemtie dokumenti, tajā skaitā:

- 657 - fizisko personu iesniegumi, sūdzības un priekšlikumi;
- 149 - dokumenti ar atzīmi “Dienesta vajadzībām”.

2005.gadā nodrošināta dokumentu uzkrāšana un saglabāšana atbilstoši Latvijas Valsts arhīva noteiktajām prasībām.

Saimnieciskā darbība

Finanšu ministrijas centrālajā aparātā tika organizēta saimnieciskā darbība, materiālo resursu iegāde un pakalpojumu saņemšana saskaņā ar likumu “Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām”. Iepirkumu un uzraudzības birojam sagatavots un iesniegts pārskats par ministrijas veiktajiem iepirkumiem.

Nodrošināta pakalpojumu saņemšana Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroja projekta “Par cīņu pret krāpšanu, kas apdraud ES finanšu intereses (Latvijā)” ietvaros saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 14.oktobra noteikumiem Nr.562, Finanšu ministrijas 2004.gada 6.februāra rīkojumu Nr.76 un Finanšu ministrijas 2005.gada 13.aprīļa kārtību Nr.13.

4.tabula

Budžeta programmas rezultātīvo rādītāju izpilde kopumā

Programma: 30.00.00 “Finansiālās un fiskālās politikas veidošana un valsts budžeta izstrāde”		
Rezultatīvo rādītāju nosaukums	Pārskata perioda plāns	Faktiski pārskata periodā
Iestāžu skaits	1	1
Štata vienību skaits	343	327
tajā skaitā specializētie atašēji Briselē	3	3
Izstrādātie tiesību aktu projekti	105	109
Par tiesību aktu projektiem sniegtie atzinumi	2 030	2230
Sagatavotie valsts budžeta apskati	12	12
Ministru kabinetam sagatavotie ziņojumi par valsts budžeta izpildi	4	4
Sagatavotie ziņojumi par tautsaimniecības attīstības un kopbudžeta izpildes gaitu	4	4
Sagatavots makroekonomiskās attīstības un fiskālās politikas vidējā termiņa scenārijs	1	1
Sagatavotā un Eiropas Komisijai iesniegtā Konverģences programma	1	1
Sagatavotā informācija un organizētās ikmēneša iemaksas ES budžetā	12	12
Sagatavotās un Eiropas Komisijai iesniegtās nacionālā kopieņēmuma un pievienotā vērtības nodokļa bāzes prognozes	1	1
Sagatavots pārskats par ES pašu resursu PVN resursa bāzes aprēķinu 2004.gadam	1	1

Finanšu ministrijā sagatavotās un Sabiedriskā labuma komisijā iesniegtās biedrību, nodibinājumu un reliģisko organizāciju lietas sabiedriskā labuma organizāciju statusa saņemšanai	700	705
Veiktie iekšējie auditi ministrijā un padotībā esošajās iestādēs, ES finansēto programmu un projektu auditi	42	42
Veiktās iekšējā audita struktūrvienību salīdzinošās pārbaudes	11	11
Sagatavotās un pilnveidotās metodikas iekšējā audita jomā	4	4
Izvērtētie otrā līmeņa starpniekinstitūciju iekšējo auditu un kontroles ziņojumi	11	64
Sagatavotā un pilnveidotā metodika finanšu kontroles jomā	1	2
Sagatavotie materiāli un nodrošinātā dalība Starptautiskā Valūtas fonda, Pasaules Bankas, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas, Eiropas Investīciju bankas un Eiropas Padomes Attīstības bankas sanāksmēs (sanāksmju skaits)	20	27
Nodrošinātā dalība augsta līmeņa sanāksmēs ES ekonomiskās politikas koordinācijas ietvaros (sanāksmju skaits)	6	5
Veiktie pasākumi Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas valstiskai uzraudzībai (dalība LZRA sēdēs, izskatīti, saskaņoti dokumenti)	40	40
Organizētās Grāmatvedības padomes sēdes	20	17
Sniegtās juridiskās konsultācijas un paskaidrojumi (fiziskajām un juridiskajām personām) nodokļu, muitas, grāmatvedības un citu normatīvo aktu piemērošanas jautājumos	5 980	8675
Sagatavotais gada pārskats par Latvijā sniegto komercdarbības atbalstu rūpniecībai un citām nozarēm	1	1
Sagatavotie atzinumi par atbalsta programmām un individuālā atbalsta projektiem	26	31
Veiktie pieteikto atbalsta programmu un individuālā atbalsta projektu sākotnējie izvērtējumi	8	8
Sagatavotie atzinumi par Eiropas Komisijas politikas dokumentiem komercdarbības atbalsta kontroles jomā	2	6
Izskatītie Valsts investīciju programmas projektu pieteikumi	100	0
Izskatītie Valsts investīciju programmas projektu ieviešanas plāni un progresa ziņojumi	400	260
Organizētās ES struktūrfondu uzraudzības komitejas sanāksmes	2	2
Sagatavotie un ES struktūrfondu uzraudzības komitejai un Eiropas Komisijai iesniegtie ziņojumi par ES struktūrfondu ieviešanas finansiālo un fizisko progresu	4	2
Sagatavots un ES struktūrfondu uzraudzības komitejai un Eiropas Komisijai iesniegts ES struktūrfondu gadskārtējais ziņojums saskaņā ar Eiropas Padomes Regulā 1260/1999 un Eiropas Komisijas Regulā 438/2001 noteiktajām prasībām	1	1
Izskatītie un Eiropas Komisijai nosūtītie Kohēzijas fonda projektu pieteikumi	8	8
Organizētās Kohēzijas fonda uzraudzības komitejas sanāksmes	2	2
Izskatītie Kohēzijas fonda projektu mēneša progresa ziņojumi un analizētās šo projektu naudas plūsmas prognozes	658	663
Sagatavotie atzinumi par noslēguma izdevumu deklarācijām	4	5
Sagatavotie atzinumi par ārvalstu palīdzības projektu atbrīvošanu no muitas un pievienotās vērtības nodokļa maksājumiem	600	777
Sagatavotie ES Phare programmas tehniskā progresa ziņojumi par mērķsabiedrības un neliela apjoma mērķsabiedrības projektu gaitu	4	4
Nodrošinātā nacionālā koordinatora mērķsabiedrības projektu jautājumos funkciju izpilde (mērķsabiedrības un neliela apjoma mērķsabiedrības projektu skaits)	71	71
Izskatītie un koordinētie ārvalstu finanšu palīdzības projekti	23	24
Sagatavotie pārskati par Eiropas Savienības finanšu instrumentu Phare programmas un programmas "Pārejas līdzekļi administratīvās spējas stiprināšanai" ieviešanu	24	24

Sagatavotais ziņojums Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta uzraudzības komitejai	1	2
Organizētās Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta uzraudzības un vadības komiteju sēdes	2	2
Sagatavotie pārskati Latvijas Bankai par reģistrētajiem ārvalstu projektiem	12	12
Izvērtētie, atbilstoši prasībām pārbaudītie un reģistrētie divpusējie ārvalstu finanšu palīdzības projekti	60	45
Nodrošinātā nacionālo pozīciju sagatavošana dalībai ES Ekonomikas un finanšu ministru padomē (ECOFIN) (pasākumu skaits)	14	14
Nodrošinātā materiālu sagatavošana dalībai Ekonomiskās un finanšu komitejā (EFC) (sanāksmju skaits)	26	26
Organizētās ES Phare vienotās uzraudzības komitejas sanāksmes	2	2
Organizētās ES Phare finansēto programmu uzraudzības apakškomiteju sanāksmes	30	29
Organizētās ESF, ERAF, ELVGF, ZVFI vadības komiteju sēdes	40	39
Izskatītie un izvērtētie pirmā un otrā līmeņa starpniekinstitūciju un maksājumu iestādes pārskati par konstatētajām neatbilstībām, lai nodrošinātu nepieciešamos pasākumus konstatēto neatbilstību novēršanai, nodrošinot ES struktūrfondu kontroles un uzraudzības nodrošināšanu	60	86
Sagatavotie un pārraidītie oriģinālradijumi par ES fondiem Latvijas Radio 1.programmā	47	47
Sagatavotie un pārraidītie oriģinālradijumi par ES fondiem Latvijas Televīzijas 1.programmā	20	18
Sagatavotie ziņojumi Ministru kabinetam par ES finanšu resursu apguvi	8	6
ES struktūrfondu vadošajā iestādē izskatītās un apstiprinātās ES struktūrfondu otrā līmeņa starpniekinstitūciju sagatavotās izdevumu deklarācijas	12	12
Nodrošinātā ES struktūrfondu 5.prioritātes "Tehniskā palīdzība" nacionālo programmu ieviešana (nacionālo programmu skaits)	2	2

Padotībā esošo iestāžu un kapitālsabiedrību, kurās ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja, pārskata gada būtiskākie rezultāti

Valsts kase

Valsts kases darbības stratēģijas galvenās prioritātes ir orientēšanās uz klientu, tā vajadzībām un interesēm un informācijas tehnoloģiju maksimāli efektīva izmantošana klientu apkalpošanā un valsts parāda vadībā.

Valsts budžeta izpilde

Valsts kase kā Finanšu ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde saskaņā ar Likumu par budžetu un finanšu vadību ir deleģēta organizēt valsts budžeta izpildi un finanšu uzskaiti, nodrošināt asinējumu piešķiršanu un budžeta iestāžu maksājumu veikšanu gadskārtējā valsts budžeta apropriācijas ietvaros.

Lai uzlabotu Valsts kases norēķinu centru darbu ar klientiem, uzsākta pakāpeniska pāreja uz norēķinu centru klientu apkalpošanu tiešsaistes režīmā, piedāvājot iespēju saņemt mūsdienīgus finanšu pakalpojumus pārskatu iesniegšanas un maksājumu apstrādes procesos.

Nozīmīgs Valsts kases uzdevums ir pašvaldību budžetu pārskatu apkopošana. Pašvaldību mēneša pārskatu iesniegšanā jau otro gadu darbojas pašvaldību gada un mēneša pārskatu apkopošanas programmatūra, kas bāzēta uz jaunākajiem tehnoloģiju sasniegumiem un izmanto interneta vidi tiešsaistes režīmā. Programmatūra nodrošina datu pieejamību ne tikai pašvaldību un Valsts kases darbiniekiem, bet arī Valsts kontrolei, Finanšu ministrijai un Latvijas Bankai, kā arī ES struktūrfondu starpniek institūcijām, tādējādi radot iespēju samazināt papīra formāta dokumentu plūsmu un paātrināt informācijas apriti. 2005.gadā Valsts kase sagatavoja normatīvo bāzi – izstrādāja Ministru kabineta normatīvos aktus par mēneša un ceturkšņa pārskatu sagatavošanu un iesniegšanu, paredzot, ka 2006.gadā pārskatu iesniedzēji varēs iesniegt un apstiprināt mēneša un ceturkšņa pārskatus elektroniski.

2005.gadā Valsts kase izstrādāja Ministru kabineta normatīvos aktus, kas nosaka vienotus valsts un pašvaldību budžeta iestāžu uzskaites principus, radot starptautiskiem standartiem atbilstošu normatīvo bāzi.

Jau otro gadu valsts budžeta izpildes jomā Valsts kasē veiksmīgi tiek izmantota valsts budžeta informācijas sistēmas apakšsistēma eKase, kas paredzēta Valsts kases pakalpojumu sniegšanai internetā. 2005.gadā sadarbības līgumus par eKases sistēmas izmantošanu maksājumu veikšanai un kontu pārskatu saņemšanai ir noslēdzis 531 klients.

Nozīmīgs solis elektronisko pakalpojumu paplašināšanā ir 2005.gada jūnijā uzsāktais sadarbības projekts ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru (VSAA) par pensiju un pabalstu maksājumu veikšanu, izmantojot eKasi – Valsts kases pakalpojuma izmantošana dod iespēju ekonomēt valsts budžeta līdzekļus, ietaupot ne mazāk kā Ls 700 000 gadā.

Veiksmīgi izpildot Vispasaules Starpbanku finanšu telekomunikāciju sabiedrības (S.W.I.F.T.) izvirzītos nosacījumus, 2005.gadā tika apstiprinātas Valsts kases tiesības izmantot S.W.I.F.T. sistēmu IMI (*Investment Management Institution*) statusā, kas nodrošina standartizētu un drošu starpbanku finanšu ziņojumu pārraidi, lietojot telekomunikāciju tīklu.

Valsts parāda un aktīvu vadība

Saskaņā ar finanšu ministra pilnvarojumu Valsts kase kā Finanšu ministrijas pakļautības iestāde ir pilnvarota veikt valsts parāda un uz laiku brīvo valsts budžeta līdzekļu vadību, veikt darījumus ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem un citus darījumus valsts parāda vadības ietvaros, kā arī organizēt valsts budžeta aizdevumu un galvojumu izsniegšanu un uzraudzību.

Valsts kase 2005.gadā ir ievērojusi visus Valsts parāda vadības stratēģijā noteiktos parāda portfeļa struktūras rādītājus. 2005.gadā valsts parāds ir samazinājies par Ls 20,3 milj. un 2005.gada 31.decembrī veidoja Ls 960,3 (pēc nomināla) milj. jeb 11,2% no iekšzemes kopprodukta (IKP), nepārsniedzot likumā "Par valsts budžetu 2005.gadam" Ls 1 179,6 milj. apmērā noteikto maksimālo parādu gada beigās.

Valsts iekšējais (latu) parāds pēc nomināla 2005.gada 31.decembrī bija Ls 422,95 milj. Valsts ārējais (valūtu) parāds pēc nomināla 2005.gada 31.decembrī bija Ls 537,36 milj.

Valsts parāda zemais un stabilais līmenis 2005.gadā bija viens no faktoriem, kas nodrošināja Latvijas kredītreitinga saglabāšanu iepriekšējā līmenī – starptautiskās reitingu aģentūras *Standard&Poor's un Moody's Investor Service* saglabāja līdzšinējo Latvijas kredītreitingu visās tā kategorijās t.sk. ilgtermiņa saistībām ārvalstu valūtā – A-/A2 līmenī, saglabājot stabili nākotnes vērtējumu. Savukārt starptautiskā reitinga aģentūra *Fitch Ratings*, reaģējot uz notikumiem Latvijas ekonomikā, īpaši inflācijas straujo pieaugumu, saglabāja kredītreitingu iepriekšējā līmenī A, tomēr mainīja nākotnes vērtējumu no pozitīva uz stabilu.

2005.gada 29.septembrī Rīgā tika parakstīts Latvijas Republikas un Eiropas Investīciju bankas līgums par aizdevumu 150 milj. eiro apmērā. Latvijai aizdevuma līdzekļus būs iespējams izmantot kā vienu no finanšu resursu avotiem, lai nodrošinātu valsts budžeta līdzfinansējumu Kohēzijas fonda projektiem un struktūrfondu projektiem. Tāpat aizdevuma līdzekļi būs pieejami valsts budžeta aizdevumiem Eiropas Savienības fondu projektu īstenošanai.

No 2005.gada 1.jūlija uzsākta valsts vērtspapīru sākotnējā izvietošana, izmantojot valsts vērtspapīru sākotnējās izvietošanas aģenta Rīgas Fondu biržas piedāvāto SAXESS sistēmu, tādējādi efektīvizējot valsts vērtspapīru sākotnējās izvietošanas mehānismu un palielinot ārvalstu investoru interesi par ieguldījumiem valsts vērtspapīros.

Eiropas Savienības politiku instrumentu maksājumu iestādes funkciju īstenošana

Valsts kase kā ES struktūrfondu maksājumu iestāde 2005.gada aprīlī veica pirmos maksājumus ES sociālā fonda ietvaros, bet jūnijā - pirmos maksājumus Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL ietvaros.

Lai sasniegtu iestādes darbības stratēģijā noteiktos rādītājus, Valsts kase savos kvalitātes dokumentos paredzējusi īsākus maksājumu dokumentu izskatīšanas un izdevumu deklarāciju pārbaudes termiņus nekā normatīvajos aktos, tādējādi izpelnoties sadarbības institūciju atzinību.

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldība

Saskaņā ar Valsts fondēto pensiju likumu Valsts kase veic valsts fondēto pensiju shēmas (otrā pensiju līmeņa) līdzekļu pārvaldīšanu.

2005.gada divpadsmit mēnešos Valsts kases pārvaldīšanā no VSAA saņēma valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļus kopsummā par Ls 5,503 milj. un dzēsa ieguldījumu plāna daļas Ls 6,472 milj. vērtībā.

Kopumā 2005.gada 31.decembrī Plāna ienesīgums par 2005.gadu bija 4,35% un tas pārsniedza atbilstošā termiņa Rigibor likmi. Ieguldījumu plāna daļas vērtība 2005.gada 31.decembrī bija 1,2445219 un kopš darbības sākuma palielinājusies par 21,48%.

Ņemot vērā Ministru kabineta 2005.gada 7.novembra rīkojumu Nr.715 "Par koncepciju "Par Valsts kases turpmāko darbību valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanā"", kas nosaka Valsts kases ieguldījumu plāna līdzekļu nodošanu privātajiem līdzekļu pārvaldītājiem, Valsts kase pārvaldīs valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļus līdz laikam, kurš tiks noteikts Valsts fondēto pensiju likuma grozījumos.

Valsts kase kā valsts pārvaldes iestādes pārvaldība

Valsts kase stratēģisko mērķu sasniegšanā ievēro vienotus iestādes darbības principus kvalitātes vadībā, personāla vadībā, risku vadībā, informācijas tehnoloģiju pielietošanā un informācijas drošībā.

2005.gadā Valsts kases Kvalitātes vadības sistēma ir pilnveidota atbilstoši starptautiskajam standartam LV EN ISO 9001:2000 “Kvalitātes pārvaldības sistēma. Prasības”, kā arī veikti visi nepieciešamie pasākumi, lai uzsāktu sertifikācijas procesu atbilstoši starptautiskā standarta prasībām.

Lai Valsts kase sekmīgāk īstenotu Valsts kases darbības stratēģijā izvirzītos mērķus, nodrošinātu efektīvu Valsts kases darbību, uzraudzību un pilnveidošanu, 2005.gadā Valsts kasē ieviesta procesu vadība.

Pilnībā pārstrādāta Valsts kases Informācijas drošības politika, panākot tās atbilstību standarta LVS ISO/IEC 17799:2005 “Informācijas tehnoloģija - Drošības paņēmieni - Prakses kodekss informācijas drošības pārvaldībai” prasībām.

Valsts ieņēmumu dienests

Valsts ieņēmumu dienests (VID) ir finanšu ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas nodrošina nodokļu maksājumu un nodokļu maksātāju uzskaiti, valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu Latvijas Republikas teritorijā, kā arī iekasē nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus Eiropas Savienības budžetam, īsteno muitas politiku un kārtu muitas lietas.

VID administrēto budžeta ieņēmumu izpilde

VID administrētie nodokļu un nenodokļu ieņēmumi valsts budžetā 2005.gadā ir Ls 2657,07 milj., kas ir par Ls 545,95 milj. jeb 25,9% vairāk nekā 2004.gadā. Gada plāns ir izpildīts par 106,4 %.

Lai nodrošinātu stratēģiskā procesa nepārtrauktību un vienotu pieeju kopīgo mērķu sasniegšanā, ir izstrādāta VID nodokļu administrēšanas stratēģija 2005. – 2009.gadam. Stratēģija izstrādāta turpinot pilnveidot uzsāktos pasākumus nodokļu administrēšanas uzlabošanā, kā arī īstenojot jaunus uzdevumus, kurus nosaka darbība Eiropas Kopienas vienotā tirgus apstākļos.

Ieņēmumi

- valsts pamatbudžets – Ls 1356, 86 milj.;
- valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas – Ls 780,62 milj.;
- iedzīvotāju ienākuma nodoklis – Ls 509,25 milj.;
- dabas resursu nodoklis – Ls 10,34 milj.

Nodokļu maksātāju konsultēšana un izglītošana

2005.gadā nodokļu maksātājiem sniegtas 479 564 konsultācijas, kā arī organizēti 1 435 semināri nodokļu maksātājiem, profesionālajām organizācijām un citām valsts un pašvaldības iestādēm, kuru kopumā apmeklējuši 38 456 dalībnieki.

Nodokļu kontroles rezultāti

2005.gadā tika veikti 1 918 nodokļu auditi, nodokļu auditos papildus aprēķināti Ls 148,0 milj., veiktas 33 942 tematiskās pārbaudes, par 9 578 tematiskajās pārbaudēs konstatētajiem pārkāpumiem piemērots naudas sods Ls 703,4 tūkst.

VID Galvenās muitas pārvaldes darba rezultāti

Līdz ar Latvijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai Latvijas muita ES kopējā budžetā pārskaita 75% no aprēķinātās tradicionālo pašu resursu kopējās summas. 2005.gadā šī summa bija Ls 14,77 milj., kas ir par 33,11 % vairāk nekā 2004.gada attiecīgajā periodā.

2005.gadā VID teritoriālo iestāžu muitas amatpersonas ir veikušas 191 764 transportlīdzekļu un kravu (preču) fiziskās muitas pārbaudes, kas ir par 143 070 pārbaudēm vairāk nekā 2004.gadā. Par atklātiem muitas noteikumu pārkāpumiem ir sastādīti 785 administratīvā pārkāpuma protokoli, tajā skaitā, 167 par naftas produktiem, 125 par cigaretēm, 103 – par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem u.c.

103 gadījumos aizturēta 155 281 viltoto preču vienība ar aptuveno vērtību Ls 5,1 milj., kas ir par Ls 4,6 milj. vairāk nekā 2004. gadā.

Kinologi ar darba suņiem 31 gadījumā ir atklājuši narkotisko un psihotropo vielu pārvadāšanas mēģinājumus.

VID teritoriālo iestāžu Muitas pārvalžu Muitas audita daļas 2005.gadā ir veikušas 721 muitas auditu. No veiktajiem muitas auditiem 91% jeb 656 gadījumos tika atklāti muitas noteikumu pārkāpumi, par kuriem aprēķināts muitas parāds, citu muitas iestāžu administrējamo nodokļu parāds un soda nauda Ls 6,4 milj. apmērā. Salīdzinājumā ar 2004.gadu pieaugums ir 13% jeb Ls 0,75 milj.

VID Finanšu policijas pārvaldes darba rezultāti

VID Finanšu policijas pārvaldes pamatuzdevums saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto ir veikt likumā noteikto operatīvo darbību, lai atklātu un novērstu noziedzīgus nodarījumus valsts ieņēmumu jomā un VID ierēdņu un darbinieku darbībā, kā arī veikt pirmstiesas izmeklēšanu krimināllietās attiecīgajās jomās.

VID Finanšu policijas pārvaldes kā izmeklēšanas iestādes darbību pamatā raksturo uzsāktie kriminālprocesi un atklātie noziedzīgie nodarījumi (kriminālvajāšanas uzsākšanai nodotās krimināllietas vai kriminālprocesi).

2005.gadā VID Finanšu policijas pārvaldē ir uzsākta un saņemta izmeklēšanai 761 krimināllietas/process, kas ir par 117 krimināllietām/procesiem (18%) vairāk nekā 2004.gadā. Fiksētie zaudējumi 2005.gadā uzsāktajās krimināllietās/procesos sasniedza Ls 50,5 milj.

VID Finanšu policijas pārvalde 2005.gadā kriminālvajāšanas uzsākšanai prokuroriem nodeva 393 krimināllietas/procesus, kas ir par 110 krimināllietām/procesiem (39%) vairāk nekā 2004.gadā un vislielākais rādītājs pārvaldes pastāvēšanas vēsturē. 2005.gadā pārvaldes kriminālvajāšanas uzsākšanai nodotajās krimināllietās/procesos fiksētie zaudējumi sasniedza Ls 36,7 milj.

VID Muitas krimināl pārvaldes darba rezultāti

VID Muitas krimināl pārvaldes darbs tika organizēts saskaņā ar 2005.gadam noteiktajām prioritātēm, kas ir narkotiku kontrabandas un organizētās noziedzības apkarošana. Atklāto narkotiku kontrabandas gadījumu skaits ir līdz šim lielākais muitas vēsturē.

2005.gada sākumā VID Muitas krimināl pārvalde pastiprināti organizēja pārbaudes saistībā ar iespējamiem pārkāpumiem gaļas pārstrādes nozarē. Tika atklāta jauna PVN izkrāpšanas shēma un pārtraukta tās darbība.

Savukārt organizētās noziedzības apkarošanas jomā 2005.gadā tika pārtraukta vai būtiski traucēta septiņu grupējumu darbība. To darbība galvenokārt bija saistīta ar narkotisko vielu, kā arī cigarešu, tabakas kontrabandu un cigarešu ražošanu. Noziedzīgajām grupām izņemto preču vērtība naudas izteiksmē ir Ls 1, 54 milj.

Kopumā VID Muitas kriminālpārvalde 2005.gadā uzsākusi 79 kriminālprocesus, kas ir gandrīz divreiz vairāk nekā 2004.gadā. Savukārt kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītas 32 lietas, un tas ir par 13 lietām jeb 41% vairāk nekā 2004.gadā.

VID darbs akcīzes preču aprites uzraudzības jomā

2005.gadā VID Akcīzes preču pārvaldes uzraudzības darbs galvenokārt tika veltīts komersantiem, kuri veic darbības ar akcīzes precēm, piemērojot akcīzes nodokļa atlikto maksāšanu, denaturētā alkohola patērētājiem, kā arī akcīzes preču pavaddokumentu aprites procesa uzraudzībai.

Kopumā 2005.gadā akcīzes preču aprites uzraudzības jomā ir veiktas 3673 pārbaudes, konstatēti 1 298 normatīvo aktu pārkāpumi un pēc pieņemtajiem lēmumiem piemērots naudas sods Ls 67 820.

Lai nodrošinātu akcīzes nodokļa naftas produktiem iekasēšanu, kā prioritāte akcīzes preču aprites un akcīzes nodokļa nodrošinājumu uzraudzības jomā 2005.gadā bija komercdarbības ar naftas produktiem uzraudzība. Pie komersantiem, kas veic komercdarbību ar naftas produktiem tika izņemts 1 081 degvielas paraugs un veikta to kvalitātes pārbaude, tika izskatītas 52 pārkāpuma lietas naftas produktu aprites uzraudzības jomā un pēc pieņemtajiem lēmumiem piemērots naudas sods Ls 8 480 un konfiscēta degviela 100 276,4 litri.

2005.gadā iekšzemē tika iekasēts akcīzes nodoklis naftas produktiem Ls 181,81 milj., kas ir par Ls 27,59 milj. jeb 17,9% vairāk kā tika paredzēts rīcības plānā.

Valsts proves uzraudzības inspekcija

Valsts proves uzraudzības inspekcijas galvenais uzdevums 2005.gadā bija nodrošināt proves uzraudzību apstākļos, kad ievērojami pieaudzis dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu tirgus un paplašinājušās inspekcijas funkcijas. Kā prioritāte tika izvirzīta likumdošanas pilnveidošana dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu tirgus uzraudzības jomā.

2005.gadā izstrādāti:

✓ likumprojekts “Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā” (likums pieņemts Saeimā 2005.gada 22.decembrī);

✓ likumprojekts “Grozījumi likumā “Par valsts proves uzraudzību”” (atbalstīts MK 2005.gada 29.novembrī);

✓ Ministru kabineta noteikumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 3.augusta noteikumos Nr.678 “Noteikumi par valsts proves uzraudzības īstenošanas valsts nodevu” (MK noteikumi Nr.813 pieņemti 2005.gada 25.oktobrī).

Līdz 2005.gada 31.decembrim Ministru kabinetā iesniegti, bet līdz grozījumu likumā “Par valsts proves uzraudzību” pieņemšanai apturēti šādi MK noteikumu projekti:

✓ “Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 21.jūnija noteikumos Nr.547 “Valsts proves uzraudzības inspekcijas nolikums””;

✓ “Grozījumi Ministru kabineta 2002.gada 20.augusta noteikumos Nr.367 “Kārtība, kādā reģistrējamas saimnieciskās darbības vietas darbam ar dārgmetāliem, dārgakmeņiem un to izstrādājumiem, to obligātas provēšanas un marķēšanas kārtība un neprovētu dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu uzglabāšanas kārtība””;

✓ “Grozījumi Ministru kabineta 2002.gada 27.decembra noteikumos Nr.595 “Dārgmetālu izstrādājumu zīmogošanas kārtība un pieļaujamais remedijs””.

Nodrošināta valsts apbalvojumu izgatavošanas procesa uzraudzība un šo apbalvojumu kvalitātes kontrole.

Nodrošināta dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu provēšana:

- noprovēti un nozīmogoti 1 055 548 izstrādājumi;
- izsniegtas kvalitātes apliecības 22801 izstrādājumam ar vērtīgiem dārgakmeņiem (briljantiem, safīriem, rubīniem un smaragdiem);
- veiktas 257 fizikāli-ķīmiskās analīzes;
- uzsākta izstrādājumu zīmogošana ar Dārgmetālu izstrādājumu zīmogošanas un kontroles konvencijas zīmogiem (CCM).

Veikta kontrole saimnieciskajās darbības veikšanas vietās par inspekcijas kompetencē esošo normatīvo aktu ievērošanu (223 pārbaudes).

Veiktas inspekcijas kompetencē esošās reģistrācijas darbības:

- reģistrētas, pārreģistrētas vai pagarināts darbības termiņš pastāvīgām saimnieciskās darbības vietām darbam ar dārgmetāliem, dārgakmeņiem un to izstrādājumiem, izsniegtas 1 057 reģistrācijas apliecības;
- reģistrētas vienreizējās saimnieciskās darbības vietas darbam ar dārgmetāliem, dārgakmeņiem un to izstrādājumiem, izsniegtas 659 reģistrācijas apliecības;
- reģistrēti 36 dārgmetālu izstrādājumu izgatavotāju personiskie zīmogi;
- pārreģistrēti 119 dārgmetālu izstrādājumu izgatavotāju personiskie zīmogi.

Pildītas 1972.gada 15.novembra Konvencijas par dārgmetālu izstrādājumu pārbaudi un zīmogošanas 5.panta 1.punktā minētās pilnvarotās iestādes funkcijas Latvijā.

Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija

2005.gada 6.jūnijā Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas (IAUI) padome apstiprināja inspekcijas speciālistu gatavoto Azartspēļu tirgus attīstības koncepciju, kuras mērķis ir formulēt valsts ilgtermiņa politiku izložu un azartspēļu nozarē un radīt pamatu jauna izložu un azartspēļu likumprojekta, kā arī saistošo normatīvo aktu izstrādei. Tika izstrādāta pilnīgi jauna Azartspēļu un izložu likuma redakcija, kuru Saeima pieņēma 2005.gada 17.novembrī. Jaunā likuma spēkā stāšanās dēļ 2006.gadā jāizdod no jauna visi normatīvie akti, kas regulē izložu un azartspēļu nozares darbību un uzraudzību.

Kopumā 2005.gadā nozares apgrozījums bija Ls 102,33 milj., kas salīdzinājumā ar 2004.gadu palielinājies par Ls 29,3 milj. jeb 40,1%.

5.tabula

Ieņēmumi valsts budžetā no izložu un azartspēļu nodevas un nodokļa, marķējuma zīmju nodevas un preču pakalpojumu loteriju organizēšanas nodevas (latos)

Nosaukums	2004.gada faktiskā izpilde	2005.gada plāns	2005.gada faktiskā izpilde	Rezultāts (pret plānoto)
Izložu un azartspēļu nodeva un nodoklis valsts budžetā	9 514 572	11 438 000	11 839 835	+401 835
Nodeva par marķējuma zīmēm	735 405	825 000	880 740	+55 740
Nodeva par preču loteriju organizēšanu	330 122	410 000	439 062	+29 062

Atbilstoši Preču un pakalpojumu loteriju likuma prasībām 2005.gadā IAUI ir izsniegusi:

- 809 loteriju atļaujas (loterijām, kuru laimestu fonds ir lielāks par Ls 500, kā arī 558 atļaujas preses izdevumu organizētām loterijām);
- 347 loteriju apstiprinājumus (loterijām, kuru laimestu fonds mazāks par Ls 500).

Kopējais laimestu fonds, kas tiek aplikts ar valsts nodevu, ir Ls 1 756 248 un iekasētā valsts nodeva ir Ls 439 062.

Ieņēmumi no minētās nodevas atbilstoši Preču un pakalpojumu loteriju likuma nosacījumiem tiek izmantoti Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta īstenošanai.

2004.gadā tika izsniegtas 643 loterijas atļaujas un 333 loteriju apstiprinājumi. Iekasētā valsts nodeva bija Ls 330 122.

2005.gadā veiktas 2 935 azartspēļu un preču loteriju organizēšanas vietu pārbaudes (tajā skaitā kopā ar Valsts policijas un VID speciālistiem). Pārbažu gaitā konstatēti 174 dažādi trūkumi vai pārkāpumi, par kuriem sastādīti 48 administratīvo pārkāpumu protokoli un iekasēta soda nauda Ls 5 300. Tajā skaitā 2005.gadā veiktas kopīgas pārbaudes ar VID Lielo nodokļu maksātāju pārvaldes speciālistiem 36 objektos. Pārbaudot Preču un pakalpojumu loteriju likuma prasību ievērošanu, sastādīti 14 administratīvo pārkāpumu protokoli.

Trīs administratīvo pārkāpumu protokoli nosūtīti izskatīšanai uz tiesu, vienu sagatavoto lietas materiālu izskata Valsts policija, kā arī izteikts viens rakstisks brīdinājums pārkāpuma novēršanai.

IAUI amatpersonas un inspektori piedalījās 2 127 preču un pakalpojumu loteriju izlozēs un katru dienu piedalījās visu kazino inkasācijas procesā, sastādot attiecīgus kazino inkasācijas protokolus.

Iepirkumu uzraudzības birojs

Iepirkumu uzraudzības biroja (IUB) darba grupa izstrādāja priekšlikumus likumprojektam "Publisko iepirkumu likums", kas aizstās esošo likumu "Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām", ieviešot Direktīvu 2004/18/EK (likumprojekts pieņemts Saeimā 2005.gada 17.novembrī 1.lasījumā). Notikušas konsultācijas ar EK Iekšējā tirgus Ģenerāldirektorāta pārstāvi *Yves Allain*, lai apspriestu likumprojekta "Publisko iepirkumu likums" atbilstību ES direktīvām.

Izstrādāti priekšlikumi Koncesiju likumprojektam, IUB pārstāvji vairākkārt piedalījās likumprojekta apspriešanā un priekšlikumu saskaņošanā.

IUB pārstāvji piedalījās darba grupā par grozījumu sagatavošanu Atkritumu apsaimniekošanas likumā.

Izstrādāti priekšlikumi Ekonomikas ministrijas sagatavotajam Būvnormatīvu LBN 501-05 "Būvizmaksu aprēķināšanas noteikumi" projektam.

Nodrošināta 2005.gada 7.septembra Komisijas Regulas (EK) Nr.1564/2005 ieviešana standarta veidlapas paziņojumu publicēšanai iepirkuma procedūru ietvaros, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/17/EK un 2004/18/EK piemērošanu saskaņā ar likuma "Par iepirkumu sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem" organizētajiem iepirkumiem.

IUB nodrošināja ES Oficiālā Vēstneša jauno standarta veidlapu latviskās versijas rediģēšanu un pilnveidošanu, lai saskaņotu veidlapās lietotos terminus ar terminiem, kas tiek lietoti nacionālajos tiesību.

Ir izveidota elektroniskā iepirkumu sistēma. Notika ieinteresēto lietotāju apmācības un uzsākta sistēmas lietošana. E-iepirkumu sistēmā no 2005.gada 6.decembra plkst.15:00, kad tā sāka darboties, līdz 2005.gada 31.decembrim, ir veikti 34 pasūtījumi par kopējo summu Ls 192 638 (t.sk. PVN).

Sagatavota nacionālā pozīcija attiecībā uz "Eiropas Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Eiropas Padomei, Eiropas Ekonomiskajai un Sociālajai komitejai un Reģionu

komitejai par valsts – privāto partnerību un Kopienas tiesisko regulējumu publiskā iepirkuma un koncesiju jomā”.

IUB 2005.gada 16.decembrī Terminoloģijas un tulkošanas centram iesniedza saskaņošanai ierosinājumu kļūdu labojumam (CORRIGENDUM) Direktīvu 2004/17/EK un 2004/18/EK tulkojumos.

Lai nodrošinātu likuma pareizu piemērošanu, Iepirkumu uzraudzības biroja speciālisti vadīja 59 seminārus, kuros piedalījās 2 025 klausītāji, tajā skaitā Valsts administrācijas skolas semināros - 210 klausītāji un TAIEX rīkotajos mācību semināros -213 klausītāji.

Centrālā finanšu un līgumu aģentūra

Centrālās finanšu un līgumu aģentūra 2005.gadā ir turpināja veikt starptautiskajos līgumos un Latvijas Republikas normatīvajos aktos tai noteiktos uzdevumus – Eiropas Savienības pirmsiestāšanās finanšu instrumenta Phare programmas līdzekļu administratīvo un finanšu vadību, Pārejas programmas līdzekļu administratīvo un finanšu vadību, kā arī otrā līmeņa starpnieciskās funkciju veikšanu Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansēto projektu ieviešanā.

2005.gada pirmajā pusē tika uzsākta Šengenas konvencijas finanšu programmas ieviešana un veikti sagatavošanās darbi Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta ieviešanā.

Stratēģiski svarīgs mērķis bija nodrošināt Phare programmas līgumu noslēgšanu līdz 2005.gada 30.novembrim, kas bija pēdējā līgumu slēgšanas diena šajā programmā. Līdz 2005.gada 30.novembrim sekmīgi ir pabeigta līgumu slēgšana dažādu Phare programmu ietvaros, tajā skaitā divas nacionālās programmas valsts pārvaldes institūciju gatavības veicināšanai dalībai ES, Latvijas ekonomikas, vides un transporta infrastruktūras attīstībai, Latvijas austrumu robežas stiprināšanai un pilsoniskās sabiedrības attīstības veicināšanai, divas pārrobežu sadarbības veicināšanas programmas un divas programmas kodoldrošības veicināšanai. Šo programmu ietvaros 2005.gadā noslēgti 245 līgumi par kopējo apjomu gandrīz 40 milj. eiro.

Līgumu slēgšana un ieviešana 2004.gada Pārejas programmas ietvaros faktiski tika uzsākta 2005.gadā. No pieejamajiem 6,7 milj. eiro 2005.gada laikā tika noslēgti septiņi līgumi par 2,3 milj. eiro.

CFLA prioritāte 2005.gadā bija ERAF atklātu projektu konkursu organizēšana, projektu pieņemšana un administratīvā vērtēšana, kā arī līgumu slēgšana ar nacionālo programmu un atklāto konkursu rezultātā atbalstīto projektu ERAF līdzfinansējuma saņēmējiem.

2005.gadā noslēgti 243 līgumi par ERAF līdzfinansējumu ar Ls 74,37 milj. apmērā, tajā skaitā noslēgti 30 līgumi par Satiksmes ministrijas pārziņā esoša, 2004.gadā uzsākta, atklātā projektu konkursa “Transporta sistēmas organizācijas optimizācija un satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās teritorijās” rezultātā atbalstīto projektu ieviešanu. 2005.gadā CFLA izsludināja piecus atklātus projektu konkursus.

Šengenas konvencijas finanšu programmas ietvaros Latvijai ir piešķirti 79,7 milj. eiro, 2005.gadā tika noslēgti līgumi par 1,8 milj. eiro. 2005.gadā tika noslēgti 25 līgumi, bet gada beigās vēl 24 līgumprojekti bija saskaņošanas stadijā, savukārt iepirkuma dokumentācija izskatīta un saskaņota vēl 49 iepirkumu veikšanai.

Valsts akciju sabiedrība “Valsts nekustamie īpašumi”

2005.gadā spēkā stājās jauni normatīvie akti, kas regulē valsts īpašuma privatizāciju un atsavināšanu. Tāpēc valsts akciju sabiedrībai “Valsts nekustamie īpašumi”(VNĪ) 2005.gadā bija iespējams būtiski palielināt apbūvētas valsts zemes atsavināšanu.

Ministru kabineta rīkojumi par Iekšlietu ministrijas administratīvā kompleksa būvniecību ļāva VNĪ 2005.gadā izvērst iepriekš aizsākto darbības jomu - jaunu nekustamo īpašumu būvniecību valsts institūciju speciālām vajadzībām, nepiesaistot valsts budžeta līdzekļus.

Nekustamā īpašuma būvniecība

2005.gadā jaunā būvniecībā un renovācijā VNĪ ieguldīja Ls 5,4 milj. (sešas reizes vairāk nekā 2004.gadā).

Valsts institūciju nodrošināšanā ar telpām 2005.gadā galvenais VNĪ objekts bija Iekšlietu ministrijas administratīvo ēku komplekss Rīgā, Gaujas ielā 15. Tā būvniecībā 2005.gadā VNĪ izlietoja Ls 4,7 milj. Nekustamo īpašumu renovācijā VNĪ turpināja darbus ar kompleksa “Rīgas pils” reģenerāciju saistītajos nekustamos īpašumos – pils restaurācijā, kā arī no tās pārvietojamo muzeju un to krātuvju būvprojektēšanā. Konkrētu valsts institūciju vajadzībām renovēti arī citi valsts institūcijām iznomātie nekustamie īpašumi (Valsts prezidentes rezidencei - Jūrmalā, Z.Meierovica prospektā 31; Veselības ministrijai - Rīgā, Brīvības ielā 72; Centrālajai vēlēšanu komisijai - Rīgā, Smilšu ielā 4 u.c.).

Valsts nekustamā īpašuma atsavināšana

2005.gadā būtiski palielinājās apbūvētas valsts zemes atsavināšanas apjoms un noslēgti 632 pirkuma līgumi (divas reizes vairāk nekā 2004.gadā). Savukārt apbūvētas valsts zemes atsavināšanas ieņēmumi naudā un sertifikātos kopā palielinājās 3,6 reizes (2005.gadā – Ls 6,6 milj., bet 2004.gadā – Ls 1,8 milj.).

Papildus pieauga arī valsts nekustamā īpašuma pārdošana izsolēs un tādā veidā atsavināto valsts nekustamo īpašumu pārdošanas ieņēmumi salīdzinājumā ar 2004.gadu palielinājās 3,5 reizes.

Valsts budžetā no valsts nekustamā īpašuma atsavināšanas kopā ieskaitīti Ls 3,6 milj. (2004.gadā – 0,6 milj.).

Cita darbība

Nekustamā īpašuma tiesiskā reģistrācijā 2005.gadā valsts un VNĪ īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu nostiprinātas zemesgrāmatā 695 īpašumiem (par 15% vairāk nekā 2004.gadā).

Finanšu rezultāti

Lai finansiāli nodrošinātu būvdarbu programmu, veikti pasākumi finanšu piesaistīšanai un iekšējo resursu izmantošanai (tajā skaitā pārdots viens VNĪ nekustamais īpašums) un peļņa palielinājās 1,8 reizes. Valsts un pašvaldību budžetos ieskaitīti nodokļu maksājumi un dividendes kopā Ls 2,9 milj. (par 23% vairāk nekā 2004.gadā).

Citi rezultāti

Pabeigta sen iecerētā valsts akciju sabiedrības “Valsts nekustamie īpašumi” reorganizācija un kapitālsabiedrības struktūra ir vienkāršota, bet struktūrvienību skaits – samazināts.

Valsts akciju sabiedrība “Latvijas Hipotēku un zemes banka”

Valsts akciju sabiedrība “Latvijas Hipotēku un zemes banka” (Banka) 2005.gadā turpināja savu izaugsmi, ko apliecina visi galvenie finanšu rādītāji. Bankas bruto aktīvu apjoms pieauga līdz Ls 459,8 milj. jeb par 45%, savukārt Bankas peļņa bija Ls 4,4 milj., kas ir par Ls 2,4 milj. jeb par 123% vairāk, pārsniedzot 2004.gada auditēto peļņu.

Bankas bruto kredītportfelis 2005.gadā ir palielinājies par Ls 111,6 milj. jeb par 41% un decembra beigās sasniedza Ls 381,9 milj., nodrošinot Bankai 5,5% lielu tirgus daļu. 2005.gada beigās Banka bija septītā lielākā banka Latvijā gan pēc izsniegto hipotekāro kredītu apjoma (ar

4,7 % tirgus daļu), gan pēc mājsaimniecībām izsniegto mājokļa kredītu apjoma (ar tirgus daļu – 6,5%).

Noguldījumu apjoms Bankā 2005.gada laikā ir palielinājies par 17%, sasniedzot Ls 194,3 milj.

Izvērtējot Bankas sekmīgo darbību, tās turpmākās attīstības nodrošināšanu, Ministru kabinets pieņēma lēmumu palielināt apmaksāto pamatkapitālu 2005.gadā par Ls 25,7 milj. jeb par 113%, tajā skaitā, Ls 5 milj. no Eiropas Reģionālā attīstības fonda, lai īstenotu nacionālo programmu “Aizdevumi (tai skaitā mikrokredīti) komercdarbības uzsākšanai” un pusmiljons latu no valsts budžeta - Mājokļu galvojumu programmas nodrošināšanai. Tādejādi apmaksātais kapitāls gada beigās sasniedza Ls 48,5 milj.

Banka ar savu darbību ir nodrošinājusi atbilstošu drošību un stabilitāti, ko raksturo starptautiskās kredītreitingu aģentūras *Moody's Investors Service* piešķirtie reitingi: ilgtermiņa ārvalstu valūtas ieguldījumiem – A2, īstermiņa ārvalstu valūtas ieguldījumiem – P1, finansiālās stabilitātes reitings – D-, hipotekāro ķīlu zīmju reitings – A1.

Banka 2005.gadā savas misijas un stratēģijas ietvaros turpināja īstenot vairākas attīstības programmas, ar kuru starpniecību valdības uzdevumā tiek sniegts atbalsts noteiktām uzņēmēju un iedzīvotāju grupām. Tika īstenota Mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) attīstības programma, kā arī Mājokļu attīstības kreditēšanas programma, Lauksaimniecības ilgtermiņa investīciju aizdevumu programma, Lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādes kreditēšanas programma, Energoefektivitātes fonda aizdevumi un projekts “Mājokļa sanācijas iniciatīva enerģijas taupīšanai”. Tāpat turpināja attīstīt mikrokredītus (līdz 25 000 eiro) un sadarbību ar kooperatīvajām krājaizdevu sabiedrībām.

2005.gads Bankai bija nozīmīgs ārvalstu finanšu resursu piesaistīšanā. Piecpadsmit bankas no Eiropas Savienības valstīm (Vācijas, Austrijas un Luksemburgas) 2005.gada jūnijā noslēdza oficiālu vienošanos ar Banku par ilgtermiņa (septiņi gadi) aizdevuma 85 milj. eiro apmērā piešķiršanu Bankai. 2005.gada decembra sākumā vēl astoņas bankas no ES valstīm (Vācijas, Austrijas, Kipras, Lielbritānijas un Luksemburgas) un Šveices noslēgušas oficiālu vienošanos ar Latvijas Hipotēku un zemes banku par ilgtermiņa aizdevuma 50 milj. eiro apmērā piešķiršanu Bankai uz trīs gadiem.

Turpinot attīstīt starptautiskos sakarus un sadarbību ar ārvalstu institūcijām, 2005.gada 15.aprīlī Bankā notika Eiropas finanšu institūciju tīkla mazo un vidējo uzņēmumu atbalstam (NEFI) pastāvīgās darba grupas sanāksme. Arī 2006.gada pavasarī Banka organizēs šādu sanāksmi NEFI dalībniekiem Briselē, jo pārējās NEFI dalībvalstīs ir izrādījušas pastiprinātu interesi par valsts atbalsta funkciju īstenošanas nošķiršanas koncepciju izveidojot šim nolūkam speciālu struktūrvienību - Atbalsta programmu pārvaldi Bankas ietvaros. Atbalsta programmu pārvalde ir Bankas struktūrvienība, kas MVU valsts atbalsta programmu ietvaros nodarbojas ar perspektīvu, strauji augošu uzņēmumu un uzņēmējdarbības uzsācēju kreditēšanu. APP izsniedz investīciju aizdevumus reāliem, labi izstrādātiem un ekonomiski pamatotiem uzņēmuma attīstības projektiem.

2005.gadā Banka turpināja modernizēt un labiekārtot savu nodaļu un norēķinu grupu tīklu, dodot iespēju klientiem ērtāk saņemt bankas pakalpojumus. Šobrīd Bankai ir 30 filiāles katrā Latvijas rajona centrā, Rīgā un astoņas norēķinu grupas dažādos Latvijas reģionos, kas nodrošina klientu apkalpošanu visā Latvijas teritorijā.

Valsts akciju sabiedrība “Latvijas Loto”

2005. saimnieciskā darbības gadā sasniegtie un gada pārskatā atspoguļotie sabiedrības darbības rezultāti sabiedrības vadībai ļauj uzskatīt, ka iepriekšējos gados izvēlētais sabiedrības stratēģiskās attīstības virziens ir bijis pareizs. Sabiedrības līdzekļu nozīmīgas daļas un darba ieguldīšana loteriju *On-line* sistēmas uzturēšanā un attīstībā, paplašinot tirdzniecības tīklu, ir

sasniegto finansiālo rādītāju pamatā, kas pēc gada pārskata apstiprināšanas radīja iespēju sabiedrībai pāriet no mazas sabiedrības statusa uz vidēja lieluma komercsabiedrību.

Arī pagājušajā saimnieciskās darbības gadā tika turpināta *On-line* termināļu tīkla attīstība un paplašināšana, izmantojot tehnoloģiju, kas pēc iespējas samazina *On-line* tirdzniecības vietas izveidošanas un uzturēšanas izmaksas, bet tajā pašā laikā ir ļoti efektīvas kvalitatīva pakalpojuma sniegšanā. GPRS tehnoloģijas izmantošana paplašināja *On-line* loteriju tirdzniecības vietu skaitu no 208 gada sākumā līdz 300 gada beigās. Turklāt kā ļoti būtisks pagājušā gada jauninājums, kas paplašina skaitļu loteriju pieejamību, ir produktu tirdzniecības uzsākšana izmantojot internetu, kas ir nākotnes I-Loto attīstības pamats.

Tirdzniecības tīkla veiksmīga paplašināšana, protams, ir jaunu produktu (loteriju) izstrādāšanas un ieviešanas priekšnoteikums. Būtiskākais, kas šajā virzienā tika paveikts 2005.gadā, ir saistīts ar loteriju “Latloto 5 no 35”, kurai tika radīta iespēja ieviest jaunu laimestu grupu ar ievērojami lielāku un spēlētājiem saistošāku laimestu “Uzkrājums +”.

Loterijā “SuperBingo”, kura kā TV šovs ir ieņēmusi paliekošu vietu starp televīzijas raidījumiem TV3 kanālā, ar pieaugošu apgrozījumu un spēlētāju interesi, tika piedāvāts kvalitatīvi jauns laimests “Māja”.

Pārskata periodā ir izpildīti visi galvenie budžeta posteņi. Kopējie ieņēmumi 2005.gadā sasniedza Ls 4 271 468, neto apgrozījums – Ls 4 245 073, peļņa pēc nodokļu nomaksas – Ls 392 188. Uzņēmuma bilances kopsumma Ls 2 311 396. Sabiedrības finansiālās darbības rādītāji pārskata gadā liecina par sekmīgu saimniecisko darbību.

Sekmīga pārskata gada periodā ir bijusi arī “Latvijas Loto” meitas uzņēmuma SIA “Latloto Nams” darbība, apsaimniekojot un iznomājot sabiedrībai piederošos nekustamos īpašumus, kā arī veicot sabiedrības materiāli – tehniskās bāzes uzraudzību un uzturēšanu.

“Latvijas Loto” turpmākās attīstības prioritāte, nemainīgi tāpat kā iepriekšējā pārskata periodā, būs saistīta ar līdzekļu novirzīšanu pēc iespējas straujākai *On-line* loteriju sistēmas kvalitatīvai un kvantitatīvai uzlabošanai, palielinot termināļu skaitu un to izplatību valstī, kā arī rodot jaunu produktu pārdošanas iespējas, izmantojot *On-line* tehnoloģiju.

Sabiedrība attīstības koncepcijā ir iezīmēts arī jaunu momentloteriju izstrādes darbības virziens, strādājot pie šī produkta tirgus daļas saglabāšanas, meklējot arvien jaunus pārdošanas kanālus un pilnveidojot momentloteriju laimestu iespējas un dizaina risinājumus.

Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Nams-FM”

Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Nams-FM” (VSIA “Nams-FM”) pamatkapitāls ir Ls 40 822 , kas sadalās 40 822 daļās, katras daļas vērtība ir Ls 1 (viens), valsts kapitāla daļu īpatsvars kopējā kapitālsabiedrības kapitāla daļu skaitā ir 100%. 2005.gadā valsts kapitāla daļu palielinājuma vai samazinājuma nav bijis.

Galvenā uzmanība 2005.gadā tika veltīta VSIA “Nams – FM” finansiālajai un saimnieciskajai darbībai, tika stingri kontrolētas administrācijas un ēkas ekspluatācijas nodrošināšanas izmaksas pa mēnešiem un ceturkšņiem.

Ieņēmumi no telpu nomas un ekspluatācijas izdevumiem 2005.gadā bija Ls 342 127,45, bet izdevumi remontiem, materiālu iegādei un ēkas ekspluatācijai – Ls 314 380,11.

2005.gadā atbilstoši statūtiem VSIA “Nams – FM” nodrošināja Finanšu ministrijas intereses nekustamā īpašuma Rīgā, Smilšu ielā 1, kas sastāv no piecām ēkām ar litera Nr. 1, 2, 3, 4 un 5, pārvaldīšanā un apsaimniekošanā.

Bez iepriekšminētajiem saimnieciskajiem darbiem sabiedrība veic arī nomnieku autotransporta apkalpošanu un uzturēšanu (apkopes, tehniskās apskates, remontdarbi, nodrošināšana ar degvielu un eļļošanas materiāliem, nobraukuma uzskaitē utt.).

Kopējā izlietotā summa dažādu uzņēmējsabiedrību veiktajiem remontdarbiem Finanšu ministrijas ēkā 2005.gadā ir Ls 31 010,73. Apjomīgākie 2005.gadā veiktie remontdarbi Finanšu ministrijas ēkā bija:

- siltummezgla rekonstrukcija;
- kosmētiskais telpu remonts;
- papildu videokameru uzstādīšana;
- daļējs ēkas jumta seguma remonts;
- ūdensvada un kanalizācijas sistēmas remonts.

Celtnē Nr.4 (Valsts kase) 2005.gadā ir pabeigti ugunsdrošības un apsardzes signalizācijas uzstādīšanas darbi un šīs sistēmas ir nodotas ekspluatācijā.

Ir veikta ēkas iekšējo pagalmu labiekārtošana un apzaļumošana, kā arī koplietošanas telpu apzaļumošana.

Maksātnespējīgā akciju sabiedrība “Jelgavas siltumtīklu uzņēmums”

Arī 2005.gadā Finanšu ministrija ir valsts kapitāldaļu turētāja maksātnespējīgajā akciju sabiedrībā “Jelgavas siltumtīklu uzņēmums” (MAS “Jelgavas siltumtīklu uzņēmums”). Finanšu ministrijai valdījumā ir uzņēmuma kapitāldaļas Ls 4,14 milj. vērtībā, kas veido 23,9% no uzņēmuma pamatkapitāla.

2005.gadā Finanšu ministrija tiešā sadarbībā ar Valsts ieņēmumu dienestu ir panākusi mierizlīguma noslēgšanu starp VID, MAS “Jelgavas siltumtīklu uzņēmums” un SIA “Jelgavas koģenerācija” par nodokļu parāda atmaksāšanas kārtību. Saskaņā ar izlīguma nosacījumiem laika posmā no 2005.gada 17.oktobra līdz 2006.gada 26.oktobrim MAS “Jelgavas siltumtīklu uzņēmums” apņemas nomaksāt valsts budžetā attiecīgo nodokļu maksājumu kontos nodokļu parādu Ls 619 143,65 apmērā.

ĪSTENOTĀS JAUNĀS POLITIKAS INICIATĪVAS UN TO FINANSĒJUMS

2005.gadā Finanšu ministrijai jauno politisko iniciatīvu īstenošanai tika piešķirts finansējums Ls 447 199 apmērā prioritārā pasākuma “Administratīvās kapacitātes nodrošināšana saistībā ar Eiropas Savienības līdzfinansēto projektu administratīvo, tehnisko, finanšu vadību un kontroli”.

Šā pasākuma ietvaros paplašināta esošā struktūrvienība - Informācijas sistēmu attīstības departaments un izveidota jauna nodaļa - Zaudējumu atlīdzināšanas un darbības koordinācija nodaļa, nodrošināta Eiropas Savienības strukturālo fondu vadošās iestādes un Kohēzijas fonda vadošās iestādes funkciju īstenošana, uzsākts vienotas valsts budžeta plānošanas un informācijas sistēmas ieviešanas projekts, iegādāti SAP programmatūras lietošanas tiesību nostiprinājumu un uzturēšanas pakalpojumi, veikta KF PVIS un SF VIS uzturēšana un citas funkcijas.

MINISTRIJAS VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMAS**Iekšējais audits**

Pārskata gadā sistemātiski tika izvērtētas Finanšu ministrijas, kā arī saskaņā ar Finanšu ministrijas 2003.gada 21.februāra rīkojumā Nr.146 "Par Iekšējā audita sistēmas darbību ministrijā" noteikto padotībā esošo iestāžu iekšējās kontroles sistēmas, sniegts valsts sekretāram novērtējums par šīm sistēmām, ieteikti nepieciešamie uzlabojumi un uzraudzīta šo ieteikumu ieviešana.

6.tabula

2005.gadā veiktie auditi

N. p.k.	Auditējamā sistēma	Audita nosaukums	Veiktie auditi atbilstoši gada plānam	
			Noslēgtie auditi	
			Dienu skaits	
			Plānots	Faktiski
1.	Finanšu vadība	Grāmatvedības uzskaitē Valsts proves uzraudzības inspekcijā	30	30
		Personāla atalgojumu plānošana un kontrole Finanšu ministrijā	40	40
		Naudas līdzekļu Iepirkumu uzraudzības birojā	25	25
		Personāla atalgojumu plānošana un kontrole Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijā	25	25
		Pārskata gada inventarizācija Finanšu ministrijā	15	15
		Pārskata gada inventarizācija Iepirkumu uzraudzības birojā	15	15
		Pārskata gada inventarizācija Valsts proves uzraudzības inspekcijā	15	15
		Pārskata gada inventarizācija Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijā	15	15
		Pārskata gada inventarizācija Centrālā finanšu un līgumu aģentūrā	15	15
		2.	Darbības nodrošināšana	Materiālo vērtību, kapitālo izdevumu un pakalpojumu maksas plānošana un kontrole Centrālā finanšu un līgumu aģentūrā
Materiālo vērtību, kapitālo izdevumu un pakalpojumu maksas plānošana un kontrole Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijā	50			50
3.	Fizisko personu datu aizsardzība	Fizisko personu datu aizsardzības audita pēcpārbaude Finanšu ministrijā	40	40
		Fizisko personu datu aizsardzības audita pēcpārbaude Centrālā finanšu un līgumu aģentūrā	20	20
		Fizisko personu datu aizsardzības audita pēcpārbaude Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijā	20	20
		Fizisko personu datu aizsardzības audita pēcpārbaude Valsts proves uzraudzības inspekcijā	20	20
		Fizisko personu datu aizsardzības audita pēcpārbaude Iepirkumu uzraudzības birojā	20	20
4.	Ministriju, iestāžu specifiskās sistēmas	Muitas likumdošanas departamenta un Nodokļu politikas departamenta reorganizācijas audits	40	40
	KOPĀ dienu skaits		435	435
	KOPĀ auditu skaits		17	

Atbilstoši Ministrijas sistēmu iekšējā audita nodaļas gada plānam 2005.gadā Finanšu ministrijā un tās padotībā esošajās iestādēs tika veikti visi plānotie 17 auditi.

ES finansēto programmu sistēmu novērtējuma auditi

2005.gadā tika nodrošināta Eiropas Savienības daļēji vai pilnīgi finansēto programmu, kā arī struktūrfondu, Šengenas konvencijas finanšu programmas, Eiropas ekonomiskās zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta un Pārejas līdzekļu administratīvās spējas stiprināšanai sistēmu iekšējie auditi un iekšējās kontroles sistēmu regulāra izvērtēšana.

7.tabula

ES finansēto programmu sistēmu novērtējuma auditi 2005.gadā

Auditējamā sistēma	Audita nosaukums	Veiktie auditi atbilstoši gada plānam	
		Noslēgtie auditi	
		Dienu skaits	
		Plānots	Faktiski
ES finansēto projektu, programmu sistēmas	Phare programmas ieviešanas funkciju nodrošināšana	50	49
	Vadošās iestādes funkciju izpildes nodrošināšana Kohēzijas fonda administrēšanā	50	45
	Vadošās iestādes funkciju izpildes nodrošināšana ES struktūrfondu administrēšanā	50	50
	Pirmā līmeņa starpniekinstitūcijas funkciju izpildes nodrošināšana ES struktūrfondu administrēšanā Īpašu uzdevumu ministra elektroniskās pārvaldes lietās sekretariātā	50	44
	Otrā līmeņa starpniekinstitūcijas funkciju izpildes nodrošināšana ES struktūrfondu administrēšanā Nodarbinātības valsts aģentūrā	50	51
	Otrā līmeņa starpniekinstitūcijas funkciju izpildes nodrošināšana ES struktūrfondu administrēšanā Profesionālās izglītības attīstības aģentūrā	50	47
KOPĀ dienu skaits		300	286
KOPĀ auditu skaits		6	

No sešiem plānotajiem auditiem uz 2005.gada 31.decembri ir noslēgti visi plānotie auditi. Papildus veiktajiem auditiem izvērtēti 64 otrā līmeņa starpniekinstitūciju iekšējie auditi un kontroles ziņojumi, 11 Grantu shēmu apsaimniekotāju ziņojumi un 29 pirmā līmeņa starpniekinstitūciju iekšējie auditi un kontroles ziņojumi.

ES finansēto programmu un projektu auditi

2005.gadā tika nodrošināti Eiropas Komisijas daļēji vai pilnīgi finansēto programmu un projektu administratīvās, finanšu un tehniskās vadības sistēmu iekšējie auditi, kā arī izdevumu deklarāciju vai maksājumu pieprasījumu izlases veida pārbaudes un iekšējās kontroles sistēmu regulāra izvērtēšana.

ES finansēto programmu un projektu auditi 2005.gadā

Auditējamā sistēma	Audita nosaukums	Veiktie auditi atbilstoši gada plānam	
		Noslēgtie auditi	
		Dienu skaits	
		Plānots	Faktiski
ES finansēto projektu, programmu sistēmas	Phare programmas COP 2002 projekta 2002/000-590-08-02 "Atbalsts projektu sagatavošanai" granta līguma Nr.2002/000-590-08-02/0015 "Kuldīgas centralizētās siltumapgādes sistēmas rekonstrukcijas projekta sagatavošana" audits	50	51
	Phare programmas kodoldrošība 2002 projekta "Kodolmateriālu un radioaktīvo materiālu neautorizētas pārvietošanas apkarošanas spēju uzlabošana 2&3 partija" audits	50	34
	Struktūrfondu maksājumu sistēmas audits	50	65
	Phare E programmas COP 2002 projekta Nr. LV/2002/IB/OT/01 Twinning "Datu valsts inspekcija" un piegādes līguma 2002/000-590-03-01/0002 "Datu valsts inspekcijas iekšējās informācijas sistēmas uzlabošana" audits	50	78
	Phare programmas COP 2002 projekta 2002/000-590-08-02 "Atbalsts projektu sagatavošanai" granta līguma Nr.2002/000-590-08-02/0009 "Atbalsts dokumentācijas sagatavošanai ERAF projektam "Kultūras mantojuma ekonomiskā potenciāla paaugstināšana Tukuma rajonā"" audits	50	47
	Phare programmas COP 2002 projekta 2002/000-590-08-02 "Atbalsts projektu sagatavošanai" granta līguma Nr.2002/000-590-08-02/0016 "Līvōd Rānda – kultūrvēsturisks ceļojums līvu zemē", I daļa – dokumentācijas sagatavošana" audits	25	20
	ERAF finansētā nacionālās programmas projekta "Neatliekamās palīdzības pieejamības nodrošināšana Daugavpils reģionālās slimnīcas uzņemšanas nodaļā" struktūrfonda pieprasījuma un deklarēto izdevumu atbilstības pārbaude	30	26
	ERAF finansētā nacionālās programmas projekta "Jēkabpils pilsētas informācijas centra elektroniskie pakalpojumi" struktūrfonda pieprasījuma un deklarēto izdevumu atbilstības pārbaude	30	32
Phare programmas CBC 2002 Mazo projektu fonda Granta līguma Nr. LV2002/000-638/SPF/0020 "Inovātivi e-studiju risinājumi Liepājas Pedagoģiskajā akadēmijā ekonomisko vajadzību virzītas izglītības kapacitātes stiprināšanai" audits	45	46	

ERAF finansētā nacionālās programmas projekta Nr. VPD1/ERAF/CFLA/04/NP/1.4.4./000 025/025 "Būvdarbu tehnoloģiju mācību kompleksa izveide" struktūrfonda pieprasījuma un deklarēto izdevumu atbilstības pārbaude	30	25
ERAF finansētā nacionālās programmas projekta "Valsts pirmās šķiras autoceļu attīstība" struktūrfonda pieprasījuma un deklarēto izdevumu atbilstības pārbaude	30	57
Phare programmas CBC 2002 Mazo projektu fonda Granta līguma Nr. LV2002/000-638/SPF/0017 "Pašvaldību, NVO un citu sociālo partneru ieguldījums jauniešu-bezdarbnieku iesaistei darba tirgū, jauno ES dalībvalstu sociālekonomiskajos apstākļos" audits	50	48
Phare programmas Nuclear Safety 2003 projekta "Agrās brīdināšanas uzraudzības sistēmas modernizācija" audits	50	25
Phare programmas CBC LE2002 projekta 2002/000-638/MPF/0032 "Industriālais un loģistikas parks Bauskas pilsētā 1. fāze" audits	50	31
Phare programmas COP 2002 projekta Nr. 2002/000-590-05/13 "Datortehnikas un biroja tehnikas iepirkums Centrālās statistikas pārvaldes vajadzībām" audits	50	36
ERAF līdzfinansētās Grantu shēmas apsaimniekotāja grantu shēmas projekta "Jaunās mežizstrādes tehnikas iegāde un ieviešana ražošanā" struktūrfonda pieprasījuma un deklarēto izdevumu atbilstības pārbaude	25	21
ERAF līdzfinansētās Grantu shēmas "Konsultāciju pakalpojumi" projekts SIA "Interaktīvo tehnoloģiju grupa" projekts "Tirgus pētījums "Informāciju tehnoloģiju pakalpojumu tirgus Latvijā"" struktūrfonda pieprasījuma un deklarēto izdevumu atbilstības pārbaude	23	15
ERAF līdzfinansētās Grantu shēmas "Konsultāciju pakalpojumi" projekts "Daugavpils precīzās griešanas rekonstrukcijas tehniskā projekta izstrāde" struktūrfonda pieprasījuma un deklarēto izdevumu atbilstības pārbaude	23	18
ERAF līdzfinansētās nacionālās programmas projekta "Materiālzinātņu un astronomijas nozaru zinātniskās infrastruktūras modernizēšana Latvijas Universitātē" struktūrfonda pieprasījuma un deklarēto izdevumu atbilstības pārbaude	25	11
KOPĀ dienu skaits	736	686
KOPĀ auditu skaits	19	

2005.gadā paredzēto auditu skaits (kopā 25 auditi) tika samazināts par sešiem auditiem. 2005.gadā bija Šengenas programmas projektu īstenošanas kavēšanās, un attiecīgais audits tika iekļauts 2006.gada plānā. Savukārt pārējie pieci iepilnātie auditi netika uzsākti, jo nebija plānoti

daudzumā deklarēto Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu, kuros varētu veikt struktūrfondu izlases veida pārbaudes. Apstiprinātais gada plāns tika aktualizēts. Turklāt 2005.gadā audītiem, kuri netika noslēgti 2004.gadā, tika velītas 16 auditoru dienas.

Viedoklis par iekšējās kontroles sistēmu

- Finanšu ministrijā nodokļu un muitas politikas, fizisko personu datu aizsardzības un pārskata gada inventarizācijas sistēmās iekšējā kontrole kopumā ir izveidota un darbojas, savukārt personāla atalgojumu plānošanas un kontroles sistēmā tika konstatētas atsevišķas nepilnības.

- Centrālās finanšu un līgumu aģentūras izveidotā iekšējā kontroles sistēma materiālo vērtību, kapitālo izdevumu un pakalpojumu plānošanas un kontroles jomā, fizisko personu datu aizsardzības un pārskata gada inventarizācijas sistēmās kopumā darbojas pietiekami efektīvi, lai gan atsevišķas iekšējās kontroles procedūras ir pilnveidojamas.

- Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijā izveidotā iekšējās kontroles sistēma materiālo vērtību, kapitālo izdevumu un pakalpojumu plānošanas un kontroles, fizisko personu datu aizsardzības, kā arī personāla atalgojumu plānošanas un kontroles jomās kopumā darbojas pietiekami efektīvi, lai gan atsevišķas iekšējās kontroles procedūras ir pilnveidojamas.

- Valsts probes uzraudzības inspekcijā audītējamās grāmatvedības uzskaites, fizisko personu datu aizsardzības un pārskata gada inventarizācijas sistēmās iekšējā kontrole ir izveidota un darbojas pietiekami efektīvi.

- Iepirkumu uzraudzības birojā izveidotās fizisko personu datu aizsardzības un pārskata gada inventarizācijas sistēmās iekšējā kontrole kopumā ir izveidota un darbojas.

- Auditējot tādas sistēmas kā Phare programmas ieviešanas funkciju un Vadošās iestādes funkciju izpildes nodrošināšanu Kohēzijas fonda un ES struktūrfondu administrēšanā, pirmā līmeņa un otrā līmeņa starpniekinstitūcijas funkciju izpildes nodrošināšanu ES struktūrfondu administrēšanā, var secināt, ka tās ir izveidota un darbojas pietiekami efektīvi, lai gan atsevišķas iekšējās kontroles procedūras ir pilnveidojamas. Auditā rezultātā izstrādāti ieteikumi, kas ir saskaņoti ar audītājamo struktūrvienību vadītājiem. Par veikto auditu rezultātiem ir iesniegti ziņojumi valsts sekretāram.

- Ir izanalizētas, novērtētas un pārbaudītas izveidotās iekšējās kontroles sistēmas Phare projektu un ERAF līdzfinansēto projektu īstenošanā iesaistītajās struktūrās atbilstoši stratēģiskajam audita plānam. ES finansēto programmu un projektu audita nodaļas auditori uzskata, ka kopumā iekšējās kontroles sistēma ir izveidota un darbojas efektīvi.

Audita plāna izpilde

9.tabula

2005.gadā veiktie auditi

N.p.k.	Auditējamā sistēma	Auditu skaits	Veiktie auditi atbilstoši gada plānam	
			Noslēgtie auditi	
			Dienu skaits	
			Plānots	Faktiski
1.	Kopējā pārvalde un vadība	-		
2.	Finanšu vadība	9	195	195
3.	Personāla vadība	-		
4.	Darbības nodrošināšana	2	80	80
5.	Dokumentu plūsma	-		
6.	Informācijas tehnoloģija	-		
7.	Fizisko personu datu aizsardzība	5	120	120
8.	Iepirkums valsts, pašvaldību vajadzībām	-		
9.	ES finansēto projektu, programmu sistēmas	25	1036	972

10.	Ministriju, iestāžu specifiskās sistēmas	1	40	40
KOPĀ		42	1 471	1 407

Būtiskākie auditā konstatētie fakti un ieteikumi

2005.gadā ir izteikti 144 ieteikumi, no kuriem 55 – augstas prioritātes, 75 – vidējas un 14 – zemas prioritātes. No visiem ieteikumiem pārskata periodā ieviesti 69 ieteikumi. Tāpat ir izteikti 52 ieteikumi, kuru ieviešanas termiņš ir 2006.gads. Pārskata gadā ir ieviesti 18 ieteikumi, kas sniegti 2004.gadā. No sniegtajiem ieteikumiem, kuru ieviešanas termiņš ir pārskata gads, nav ieviesti 23 ieteikumi, kuriem tiek nodrošināta ieviešanas uzraudzība. Kopsavilkums par kopējo iekšējā audita ieteikumu skaitu atspoguļots 10. tabulā.

10.tabula

Kopsavilkums par kopējo iekšējā audita ieteikumu skaitu

Ieteikumu prioritāte	Atbilstoši pārskata gada audita plāna noslēgtajiem auditiem						Atbilstoši iepriekšējā pārskata gada audita plāna noslēgtajiem auditiem	
	Sniegto ieteikumu skaits/no tiem ieviesti		Sniegtie ieteikumi, kuru ieviešanas termiņš ir pārskata gads/no tiem ieviesti		Sniegtie ieteikumi, kuru ieviešanas termiņš ir nākamais gads		Sniegtie ieteikumi, kuru ieviešanas termiņš ir pārskata gads/no tiem ieviesti	
	skaits	ieviesti	skaits	ieviesti	skaits	ieviesti	skaits	ieviesti
<i>ES finansēto programmu sistēmu novērtējumu nodaļa</i>								
Augsta	9	6	8	6	1	-	-	-
Vidēja	17	10	13	10	4	-	-	-
Zema	1	1	1	1	-	-	-	-
Kopā	27	17	22	17	5	-	-	-
<i>ES finansēto programmu un projektu auditu nodaļa</i>								
Augsta	38	14	23	14	15	-	3	3
Vidēja	26	14	18	14	8	-	4	4
Zema	6	5	6	5	-	-	1	1
Kopā	70	33	47	33	23	-	8	8
<i>Ministriju sistēmu iekšējā audita nodaļa</i>								
Augsta	8	3	4	3	4	-	3	3
Vidēja	32	12	14	12	18	-	7	7
Zema	7	4	5	4	2	-	0	0
Kopā	47	19	23	19	24	-	10	10
Augsta	55	23	35	23	20	-	6	6
Vidēja	75	36	44	36	30	-	11	11
Zema	14	10	12	10	2	-	1	1
KOPĀ	144	69	92	69	52	-	18	18

Sniegtās konsultācijas

Ministru kabineta 2003.gada 10.jūnija noteikumi Nr.306 “Kārtība, kādā iestādē tiek veikts iekšējais audits” nosaka, ka iekšējā audita struktūrvienībai nepieciešams noteikt sniedzamo konsultatīvā darba apjomu.

2005.gadā tika sniegtas un atbilstoši dokumentētas šādas konsultācijas:

- valsts kapitāla daļu pārskata gada inventarizācija;
- Finanšu ministrijas darbinieku veselības apdrošināšana;

- Valsts reģionālās attīstības aģentūras administrētās grantu shēmas VPD 2.2.1.2. apakšaktivitātes “Atbalsts ieguldījumiem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās” dokumentācijas (projektu specifiskie vērtēšanas kritēriji, grantu shēmas vadlīnijas, apstiprināto un noraidīto projektu saraksti) atbilstība Vienotam programmdokumentam;
- Auditējamo vērtību noteikšana un piemērošana Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansētajiem projektiem;
- Matīšu pagasta padomē SAPARD projekta Nr.094413000444p projekta atlases, vērtēšanas un pārbaužu procesu Lauku atbalsta dienestā atbilstība Lauku atbalsta dienesta procedūrām.

Iekšējā audita koordinācijas un metodikas jomā paveiktais

Iekšējā audita metodika

Ir izstrādāti Iekšējā audita likuma grozījumi (likumprojekts ir pieņemts pirmajā lasījumā un tiek gatavots iesniegšanai otrajā lasījumā). Likumprojekta mērķis ir nodrošināt Iekšējā audita likuma atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likumam, Komerclikumam, Administratīvā procesa likuma spēkā stāšanās likumam, starptautiskajiem Iekšējā audita profesionālās prakses standartiem un Ētikas kodeksam.

Saskaņā ar Iekšējā audita likumu un Ministru kabineta 2003.gada 10.jūnija noteikumiem Nr.306 “Kārtība, kādā iestādē tiek veikts iekšējais audits” Finanšu ministrija ir atbildīga par iekšējā audita vispārējo koordināciju. 2005.gadā šajā jomā ir izstrādātas un apstiprinātas četras Finanšu ministrijas kārtības.

Salīdzinošās pārbaudes sistēma

Atbilstoši Ministru kabineta 2003.gada 10.jūnija noteikumu Nr.306 “Kārtība, kādā iestādē tiek veikts iekšējais audits” IV daļas “Salīdzinošās pārbaudes” prasībām Finanšu ministrija ir atbildīga par iekšējā audita vispārējo koordināciju un ir pilnvarota reizi divos gados veikt katras ministrijas iekšējā audita struktūrvienības darba salīdzinošo pārbaudi, kā arī par rezultātiem ziņot katras ministrijas valsts sekretāram. Saskaņā ar 2004.gada 30.martā apstiprinātajiem Finanšu ministrijas ieteikumiem Nr.1 “Salīdzinošās pārbaudes veikšana”, laika posmā no 2004. līdz 2005.gadam tika nodrošināta salīdzinošo pārbaudu veikšana visās ministrijās, to padotībā esošajās iestādēs, kā arī Valsts kancelejā, Valsts kasē un Valsts ieņēmumu dienestā. Kopumā salīdzinošā pārbaude veikta vairāk nekā 60 valsts pārvaldes iestādēs.

Pārbaudes galvenie uzdevumi ir sniegt pārliecību ministrijas vai iestādes vadībai par to, ka izveidotā iekšējā audita sistēma darbojas atbilstoši noteikumiem un standartiem, noteikt tās jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi vai pastiprināta kontrole, konstatēt iekšējā audita sistēmas galvenās attīstības tendences un trūkumus visā valsts pārvaldē, salīdzināt iekšējā audita struktūrvienību darba metodes un rezultātus, kā arī apkopot labāko iekšējā audita pieredzi.

Šajās pārbaudēs izlases veidā tika pārbaudītas iekšējā audita struktūrvienības audita lietas, īpašu uzmanību pievēršot audita plānošanai, iekšējās kontroles novērtējuma izstrādei, veikto pārbaudu un testu dokumentēšanai, audita ziņojumā iekļauto secinājumu, konstatējumu un ieteikumu izsekojamībai un atbilstībai iekšējās kontroles novērtējumā ietvertai informācijai.

Salīdzinošo pārbaudu rezultātā kopumā var secināt, ka pārbaudīto valsts pārvaldes iestāžu iekšējā audita sistēma izveidota atbilstoši Iekšējā audita likuma un Ministru kabineta noteikumu Nr.306 prasībām un darbojas pietiekami efektīvi, tomēr konstatēti vairāki nozīmīgi fakti un attiecīgi izteikti vairāk nekā 70 ieteikumi. Ir izteikti ieteikumi Iekšējā audita struktūrvienību darba plānošanas pilnveidošanā, izstrādājot stratēģisko, ilgtermiņa attīstības, mācību un auditu gada plānus, kā arī iekšējā audita procedūru neievērošanā un pilnveidošanā.

Iekšējā audita padomes sekretariāta funkcijas nodrošināšana

Ar Ministru kabineta 2004.gada 3.marta rīkojumu Nr.136 "Par Iekšējā audita padomes sastāvu" ir apstiprināts Iekšējā audita padomes sastāvs, kurā darbu 2004.gada pirmajā pusē uzsāka pieci apstiprinātie padomes locekļi.

2005.gadā tika sasauktas četras padomes sēdes, kurās tika apstiprināts Finanšu ministrijas sagatavotais pārskats par iekšējā audita sistēmas darbību ministrijās un to padotībā esošajās iestādēs 2004.gadā. Pēc Iekšējā audita padomes atzinuma saņemšanas, pārskats tika iesniegts Ministru kabinetā. Lai nodrošinātu atzinumu sagatavošanu par katras ministrijas 2004.gada iekšējā audita darbības pārskatu, padomes sēdēs tika uzaicināti piedalīties 15 ministriju, Valsts kancelejas un Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāta iekšējā audita struktūrvienību vadītāji. Padomes sēžu laikā Iekšējā audita struktūrvienību vadītāji informēja par paveikto 2004.gadā, tika pārrunāta iekšējā audita stratēģija 2005.gadā un sniegtas atbildes uz Iekšējā audita padomes locekļu uzdotajiem jautājumiem.

Iekšējā audita padome, uzklusot iekšējā audita struktūrvienību vadītāju teikto un iepazīstoties ar ministriju un iestāžu iesniegtajiem iekšējā audita darbības pārskatiem par 2004.gadu, sagatavoja atzinumus par konkrētās ministrijas vai iestādes iekšējā audita struktūrvienības darbības atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, sniedzot ieteikumus darbības uzlabošanai un pilnveidošanai. Atzinumi tika iesniegti attiecīgo ministriju valsts sekretāriem.

Iekšējā audita struktūrvienību vadītāju ikmēneša sanāksmes

2005.gadā Finanšu ministrija katrā mēneša pēdējā piektdienā organizēja visu ministriju iekšējā audita struktūrvienību vadītāju tikšanos un reizi ceturksnī – Eiropas Komisijas finansēto programmu un projektu auditos iesaistīto ministriju un iestāžu iekšējā audita struktūrvienību vadītāju tikšanos. Sanāksmju laikā struktūrvienību vadītāji apsprieda iekšējā audita darbā svarīgu jautājumu risinājumus, darba metodes, dalījās pieredzē, kā arī izteica priekšlikumus par nākamajās sanāksmēs iekļaujamajām tēmām. 2005.gadā notika sešas iekšējā audita struktūrvienību vadītāju tikšanās, kā arī piecas Eiropas Komisijas finansēto programmu un projektu auditos iesaistīto ministriju un iestāžu iekšējā audita struktūrvienību vadītāju tikšanās.

Sadarbība ar Valsts administrācijas skolu (VAS)

2005.gadā ir turpināta sadarbība ar Valsts administrācijas skolu iekšējo auditoru apmācības programmas īstenošanā, koordinējot trīs "Iekšējā audita pamatkursus" un divus "Iekšējā audita padziļinātos kursus lietpratējiem", kurus pasniedza profesionāli lektori - iekšējā audita struktūrvienību vadītāji.

Sadarbības ar Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroju (OLAF) koordinācija

Atbilstoši Ministru kabineta 2002.gada 11.septembra rīkojumam ir noteikts, ka Finanšu ministrija ir kontaktiestāde sadarbībai ar OLAF. Ar Finanšu ministrijas 2005.gada 13.jūlija rīkojumu Nr.807 "Par darba grupu sadarbības koordinēšanai ar OLAF" ir izveidota darba grupa, kurā iekļauti pārstāvji no Finanšu ministrijas, Tieslietu ministrijas, Galvenās muitas pārvaldes, Finanšu policijas, Latvijas Bankas, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja, Lauku atbalsta dienesta, Iepirkumu uzraudzības biroja, Valsts kontroles un Centrālās finanšu un līgumu aģentūras. Darba grupa izskata dažādus jautājumus, kas saistīti ar efektīvas sadarbības nodrošināšanu ar OLAF.

Reizi ceturksnī tika nodrošināta informācijas nosūtīšana OLAF par konstatētajām neatbilstībām Phare, SAPARD, Pārejas līdzekļu administratīvās spējas stiprināšanai (*Transition Facility*) programmās un projektos, kā arī Struktūrfondu, Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda un Kohēzijas fonda administrēšanā, kā arī informācijas apmaiņa ar krāpšanas apkarošanu saistītu jautājumu risināšanā.

Tika nodrošināta gadskārtējā ziņojuma sagatavošana par OLAF darbību un iesniegšana EK, iekļaujot ziņojumā arī to pasākumu aprakstu, kādus Latvijas institūcijas atbilstoši savai kompetencei, pēc savas iniciatīvas veica, lai nodrošinātu efektīvu Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību atbilstoši Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 280.panta prasībām.

Ministrijas darbinieki regulāri piedalījās krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienestu (AFCOS) un Krāpšanas apkarošanas koordinācijas komitejas (COCOLAF) sanāksmēs, kā arī Eiropas Kopienas dibināšanas līguma darba grupas par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību saskaņā ar 280.pantu sanāksmēs Briselē, kuras organizē OLAF.

SIGMA ekspertu vērtējums par izveidoto Iekšējā audita sistēmu Latvijā

2005.gada februārī tika veiksmīgi nodrošināta SIGMA (*Support for Improvement in Governance and management*) ekspertu vizīte Latvijā, lai Latvijas valsts pārvaldē veiktu iekšējā audita sistēmas ārēju neatkarīgu analīzi, lai salīdzinātu izveidoto sistēmu ar Iekšējo auditoru institūta standartiem un labas prakses piemēriem. Kopumā izveidoto iekšējā audita sistēmu Latvijā eksperti vērtēja atzinīgi un sniedza ieteikumus iespējamām pārmaiņām un uzlabojumiem, lai palīdzētu tālāk attīstīt iekšējā audita sistēmas darbību. SIGMA ekspertu pārbaudēs izstrādātais ziņojums angļu un latviešu valodā tika iesniegts iekšējā audita struktūrvienībām valsts pārvaldē.

Iekšējā drošība

2005.gadā tika veikta riska analīze kritiskajiem Informācijas sistēmas (IS) resursiem un apstiprināts pasākumu plāns risku novēršanai.

Tika atjaunots un saskaņots IS nepārtrauktās darbības plāns.

Izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts “Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projektu vienotās informācijas sistēmas lietošanas tiesību piešķiršanas un anulēšanas kārtība” (MK noteikumi Nr.693 pieņemti 2005.gada 13.septembrī).

Ministrijas centrālajā aparātā organizēts sevišķās lietvedības darbs, nodrošinot dokumentu reģistrāciju un to apriti saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 6.janvāra noteikumiem Nr.21 “Valsts noslēpuma, Ziemeļatlantijas līguma organizācijas, Eiropas Savienības un ārvalstu institūciju klasificētās informācijas aizsardzības noteikumi” un Finanšu ministrijas 2004.gada 21.aprīļa rīkojumu Nr.368 “Par sevišķās lietvedības kārtību Finanšu ministrijā”. 2005.gadā tika reģistrēti 177 saņemtie dokumenti.

Iespējamā korupcijas novēršana

Finanšu ministrijā 2005.gadā ir veikti pasākumi iespējamās korupcijas novēršanai saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmā 2004. -2008. gadam noteiktajām prasībām.

Lai izpildītu Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts stratēģijā 2004. – 2008.gadam, kā arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmā 2004. – 2008.gadam dotos uzdevumus, kas attiecas uz korupcijas novēršanu iestādē, tajā skaitā tos uzdevumus, kas nodrošina likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” prasību ievērošanu, Finanšu ministrija 2005.gadā izstrādāja organizatorisko pretkorupcijas pasākumu plānu un iesniedza Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (FM 2005.gada 29.jūlija rīkojums Nr.873 “Par Finanšu ministrijas organizatorisko pretkorupcijas pasākumu plānu”). Plāna izstrādes gaitā noteica ministrijas darbības riskus, to cēloņus, apstākļus (faktoros) un paredzēja risku novēršanai iespējamās pretkorupcijas pasākumus. Plānā iekļauto pretkorupcijas pasākumu izpildi nodrošina struktūrvienību vadītāji.

Saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmā 2004. – 2008.gadam paredzēto Finanšu ministrija sagatavoja un iesniedza Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam pārskatu par Finanšu ministrijai doto uzdevumu izpildes gaitu, norādot veicamos

uzdevumus, darbības rezultātus, ar uzdevumu izpildi saistītās problēmas, kā arī par uzdevumu izpildi atbildīgās amatpersonas.

Lai nodrošinātu atklātumu par iestādes darbību, pārskata periodā ir pilnveidota Finanšu ministrijas interneta mājaslapa, īpaši akcentējot informāciju par Eiropas Savienības fondiem. Finanšu ministrija – Eiropas Savienības struktūrfondu vadošā iestāde – ir izdevusi bukletu par Eiropas Savienības struktūrfondu Latvijai, kas ir pieejams visās pagastu bibliotēkās un pašvaldībās vairākos eksemplāros, bukletu par vizuālās identitātes vadlīnijām publicitātes pasākumu īstenošanai Eiropas Savienības struktūrfondu vadībā iesaistītajām institūcijām un struktūrfondu finansējuma saņēmējiem, sagatavojusi informatīvu materiālu par pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu struktūrfondu projektiem. Finanšu ministrijas interneta mājaslapā ir izveidota sadaļa, kurā lūdz jebkuru personu ziņot par nelikumīgām vai aizdomīgām darbībām Eiropas Savienības struktūrfondu projektu apsaimniekošanā, kā arī papildus informācija, kur ziņot šajos gadījumos.

Tiesību aktu sagatavošanas procesā tie iespēju robežās tiek saskaņoti ar ieinteresētajām nevalstiskajām organizācijām. Jebkuram sabiedrības loceklim ir iespēja izteikt savu viedokli un priekšlikumus par Finanšu ministrijas kompetencē esošiem jautājumiem gan vēstulē, gan elektroniski (e-iesnieguma iespēja Finanšu ministrijas interneta mājaslapā).

Finanšu ministrijā ir novērsta iespēja ietekmēt lēmuma par sabiedriskā labuma statusa piešķiršanu, jo lēmums tiek pieņemts pamatojoties uz Sabiedriskā labuma komisijas atzinumu. Sabiedriskā labuma komisija ir koleģiāla institūcija 12 komisijas locekļu sastāvā, no kuriem sešus pilnvaro valsts iestādes un sešus izraugās atklātā konkursā no Latvijas Republikā reģistrēto biedrību un nodibinājumu kandidātiem. Nepieciešamie dokumenti tiek pieprasīti un saņemti pa pastu, nosūtīti pa faksu vai elektroniski, lai samazinātu saskarsmi un neietekmētu lēmuma pieņemšanu.

Atbilstoši Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmai 2004. – 2008.gadam Finanšu ministrija reizi ceturksnī informē Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju par koruptīvajiem disciplinārajiem pārkāpumiem, kā arī par valsts amatpersonu darbību interešu konflikta situācijās. 2005.gadā ministrijā netika konstatēti šādi nodarījumi, bet ministrija katru ceturksni apkopoja un nosūtīja Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam informāciju par piemērotajiem disciplinārsodiem un koruptīvajiem pārkāpumiem tās padotībā esošajās iestādēs.

Pasākumu iespējamās korupcijas novēršanas gaitā, lai nepieļautu darbinieku nonākšanu koruptīvās situācijās, ministrijā 2005.gadā ir izstrādāti un pilnveidoti vairāki iekšējie normatīvie akti iespējamās korupcijas novēršanai. Finanšu ministrijas Iekšējās darba kārtības noteikumos iekļauta sadaļa par darbinieku uzvedības standartiem un ētikas normu pamatprincipiem, lai novērstu nelikumīgu rīcību ministrijā un veicinātu sabiedrības uzticību amatpersonu profesionalitātei un ētikai. Noteikumos reglamentēti ministrijā strādājošo ierēdņu un darbinieku uzvedības standarti, ētikas normas, noformulēti pamatprincipi, kurus ierēdņi un darbinieki ievēro, pildot savus amata pienākumus. Uzvedības standarti un ētikas normas nosaka, ka, pildot amata pienākumus, ierēdņi un darbinieki ievēro konfidencialitāti un iegūto informāciju neizmanto savās vai citu fizisko vai juridisko personu interesēs.

Lai nodrošinātu vienotu kārtību gadījumos, kad amatpersonas lūdz izsniegt atļaujas par amatu savienošanu un novērstu interešu konfliktu, Finanšu ministrijā ir izstrādāta kārtība par Atļaujas par amatu savienošanu sagatavošanu un izsniegšanu.

Lai nodrošinātu vienotu kārtību par valsts amatpersonu sarakstu sagatavošanu un iesniegšanu, 2005.gadā ministrijā ir aktualizēta “Kārtība, kādā sagatavojams un iesniedzams valsts amatpersonu saraksts Valsts ieņēmumu dienestā”. Saskaņā ar minēto kārtību, stājoties darbā, amatpersonas tiek informētas par iekļaušanu valsts amatpersonu sarakstā un valsts amatpersonas deklarācijas iesniegšanas nepieciešamību.

Pārskata periodā ir veikti pasākumi darbinieku kvalifikācijas celšanā, kas saistīta ar korupcijas novēršanas jautājumiem. Finanšu ministrijas darbinieki pārskata periodā apmeklēja Valsts administrācijas skolas mācību kursu “Korupcijas novēršana”.

VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

Finanšu ministrijas resora 2005.gada valsts budžetā ir divpadsmit pamatbudžeta programmas. Pārskata gadā ministrijas centrālais aparāts īstenoja septiņas budžeta programmas/apakšprogrammas:

- programmu “Finansiālās un fiskālās politikas veidošana un valsts budžeta izstrāde”;
- apakšprogrammu “Iemaksas Eiropas Kopienas budžetā”;
- apakšprogrammu “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”;
- apakšprogrammu “Vērtspapīru tīrgus un privāto pensiju fondu uzraudzības nodrošināšana”;
- apakšprogrammu “Finansējums Eiropas Savienības fondu un Norvēģijas valdības finanšu instrumenta līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai”;
- apakšprogrammu “Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšana”;
- programmu “Iemaksas Latvijas Hipotēku un zemes bankai pamatkapitāla palielināšanai”.

Programmas “Finansiālās un fiskālās politikas veidošana un valsts budžeta izstrāde” mērķis ir nodrošināt saprātīgas fiskālās politikas izstrādi un īstenošanu, budžeta un ārvalstu piešķirto līdzekļu efektīvu plānošanu, izmantošanu un kontroli, tādējādi veicinot makroekonomiskās vides stabilitātes saglabāšanu un tautsaimniecības attīstību kopumā. Šā mērķa sasniegšanai Finanšu ministrija izstrādā un kopīgi ar valsts pārvaldes iestādēm īsteno valsts politiku īstermiņa un ilgtermiņa finanšu, budžeta, nodokļu, grāmatvedības, valsts sektora darba samaksas un muitas jautājumos, koordinē ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu piesaisti un kontrolē to izmantošanu, kā arī koordinē Eiropas Kopienas pašu resursu sistēmas darbību Latvijā. Programma tiek īstenota, lai nodrošinātu ministrijas centrālā aparāta darbību.

11.tabula

Budžeta programmas “Finansiālās un fiskālās politikas veidošana un valsts budžeta izstrāde” finansējums un tā izlietojums (Ls)

N.p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	5 126 171	7 343 005	6 926 343
1.1.	dotācijas	4 164 527	6 186 791	6 186 791
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi		67 470	53 955
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	961 644	1 088 744	685 597
2.	izdevumi (kopā)	5 387 733	7 513 804	6 001 698
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	5 119 972	7 290 586	5 793 605
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tajā skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	80 800	99 450	*
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	5 039 172	7 191 136	5 793 605
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	267 761	223 218	208 093

* Saskaņā ar likumu “Par valsts budžetu 2005.gadam” projekta Nr.2001/LV/16/P/PA/006 “Tehniskā palīdzība paplašinātās decentralizētās ieviešanas sistēmas (EDIS) ieviešanai ISPA pārvaldei Latvijā” ietvaros no EK bija plānots saņemt atlikušo ārvalsts finansējuma pamatsummu un ieskaitīt valsts budžetā. Tā kā EK 2005.gadā naudas līdzekļus neieskaitīja, plānotais maksājums netika veikts.

Apakšprogrammas “Iemaksas Eiropas Kopienas budžetā” mērķis ir nodrošināt Latvijas kā Eiropas Savienības dalībvalsts saistību izpildi, piedaloties Eiropas Kopienas pašu resursu

sistēmā atbilstoši attiecīgajam Eiropas Komisijas *acquis communautaire* (Eiropas Savienības dalībvalstīm pārņemamo Eiropas Komisijas tiesību aktu u.c. citu saistību kopums).

Apakšprogrammas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” mērķis ir nodrošināt valsts pamatbudžeta apropriācijas līdzekļus neparedzētiem gadījumiem saskaņā ar finanšu ministra rīkojumu nacionāli nozīmīgiem pasākumiem, kā arī katastrofu un dabas stihiju radīto zaudējumu kompensēšanai. Ministrija nodrošina piešķirto līdzekļu pārskaitīšanu noteiktā kārtībā atvērtajos kontos un pārskatu sagatavošanu par apakšprogrammas izpildi.

Apakšprogrammas “Vērtspapīru tirgus un privāto pensiju fondu uzraudzības nodrošināšana” mērķis ir nodrošināt Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likuma pārejas noteikumu 5.3. apakšpunkta izpildi.

Apakšprogrammas “Finansējums Eiropas Savienības fondu un Norvēģijas valdības finanšu instrumenta līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai” mērķis ir nodrošināt finansējumu ES struktūrfondu, Kohēzijas fonda, Eiropas lauksaimniecības virzības un garantiju fonda garantiju daļas, Kopienas iniciatīvu, Norvēģijas valdības finanšu instrumenta līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai.

Apakšprogrammas “Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšana” mērķis ir atbilstoši Finanšu ministrijas kompetencei nodrošināt, uz naudas maksājumu vērsta iestādes lēmuma vai tiesas nolēmuma par zaudējuma atlīdzinājuma izmaksas nodrošināšanu privātpersonai izpildi saskaņā ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumu.

Programmas “Iemaksas Latvijas Hipotēku un zemes bankai pamatkapitāla palielināšanai” mērķis ir veikt iemaksu Latvijas Hipotēku un zemes bankai pamatkapitāla palielināšanai.

Plānotās strukturālās budžeta izmaiņas

Tā kā Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likuma pārejas noteikumu 5.3.apakšpunkts nosaka, ka ar vērtspapīru tirgus un privāto pensiju fondu uzraudzību saistītos izdevumus no 2006.gada sedz finanšu un kapitāla tirgus dalībnieki un minētā funkcija vairs netiek finansēta no valsts pamatbudžeta, Finanšu ministrijas valsts pamatbudžeta apakšprogramma “Vērtspapīru tirgus un privāto pensiju fondu uzraudzības nodrošināšana” Finanšu ministrijas resora budžetā 2006.gadā netiek plānota.

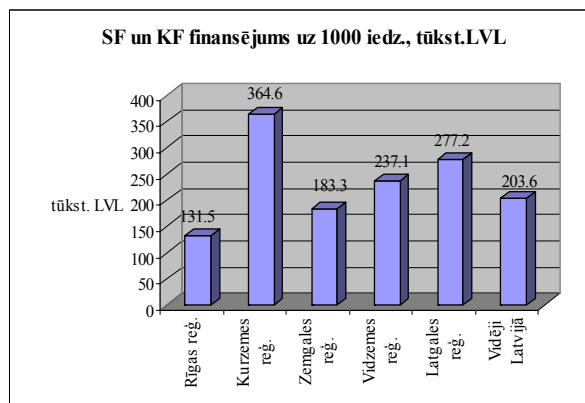
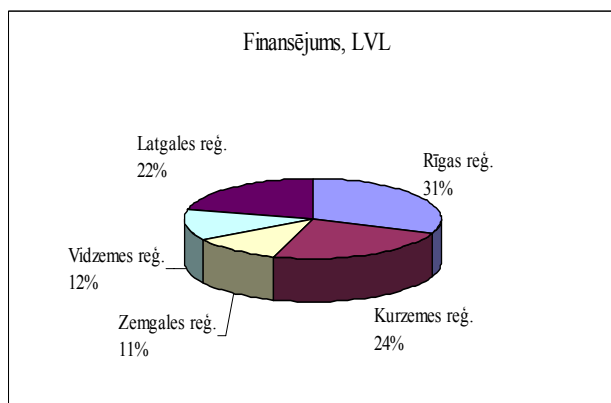
2005.gadā tika veikta vienreizēja iemaksa Latvijas Hipotēku un zemes bankai pamatkapitāla palielināšanai, tāpēc Finanšu ministrijas resora budžetā 2006.gadā netiek plānota valsts pamatbudžeta apakšprogramma “Iemaksas Latvijas Hipotēku un zemes bankai pamatkapitāla palielināšanai”.

PASŪTĪTIE UN VEIKTIE PĒTĪJUMI

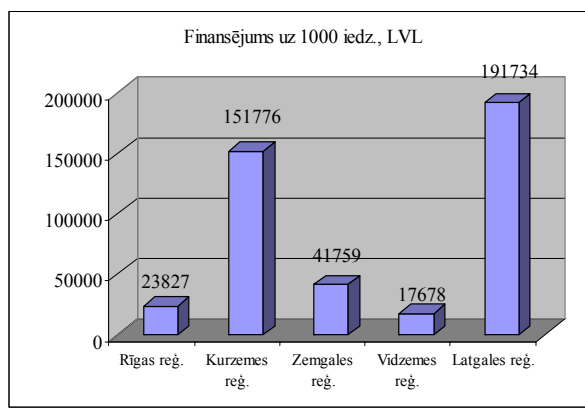
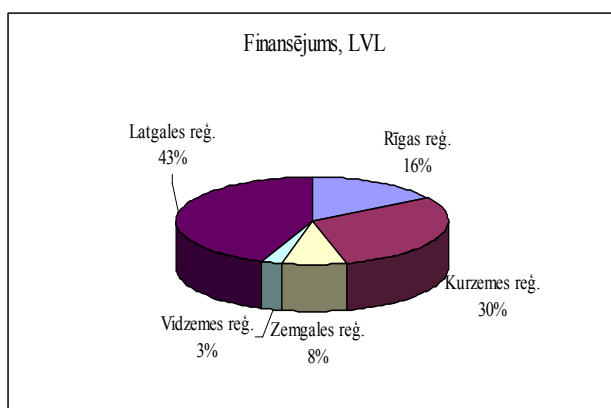
Reģionālais ES struktūrfondu apguves pētījums

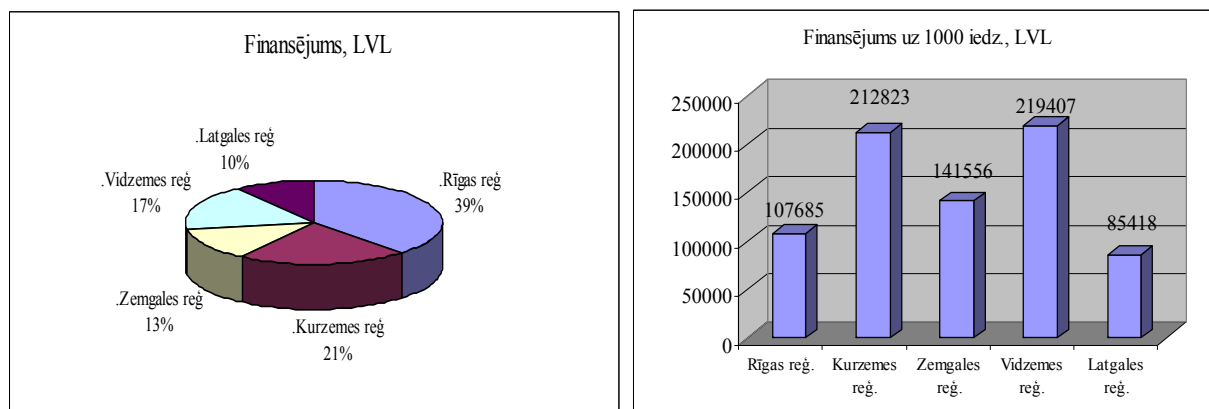
2005.gada 28.novembrī publiskots Finanšu ministrijas un ANO Attīstības programmas Latvijā sadarbības projekta ietvaros īstenotais pētījums par struktūrfondu līdzfinansēto projektu piesaisti Latvijas reģionos "ES struktūrfondi un teritoriju attīstība Latvijā". Pētījuma mērķis – izziņāt, kā struktūrfondu projektu finansējums tiek piesaistīts Latvijas plānošanas reģioniem. Pētījums apliecina, ka ES fondu finansējuma sadalījums starp dažādām valsts teritorijas daļām ir atbilstošs valsts izvēlētajai attīstības stratēģijai 2004.-2006.gadam – noris valsts kopējās konkurētspējas un izaugsmes veicināšana un līdzekļu ieguldīšana tajās nozarēs un teritorijās, kur to izmantošana dod visātrāko ietekmi uz valsts ekonomikas izaugsmi. Tomēr pētījums arī norāda, ka Eiropas fondu sadalījums starp dažādām valsts teritorijas daļām un reģioniem nav vienmērīgs. Tajā pašā laikā nav novērojama skaidra sakarība starp atsevišķas teritorijas daļas labklājības un attīstības rādītājiem un attiecīgo fondu piešķirumu. Fondu apguvē neveidojas situācija, ka mazāk attīstītā teritorija saņem vislielāko finansējuma apjomu, bet nevar arī apgalvot pretējo, proti, ka visattīstītākais reģions absorbētu proporcionāli vislielāko finansējumu. Jāatzīmē, ka tajās valsts teritorijas daļās, kur gan ekonomiskās aktivitātes, gan nodarbinātības, gan labklājības līmeņa rādītāji ir vissliktākie, diemžēl nonāk mazāks ES struktūrfondu apjoms.

SF un Kohēzijas fonda finansējuma sadalījums pa reģioniem

Kohēzijas fonda finansējums vides un infrastruktūras projektiem dalījumā pa reģioniem

SF finansējuma sadalījums pa reģioniem

4.diagramma

Ministrijas iekšējām darba vajadzībām tika veikti šādi pētījumi:

Pētījums par Akcīzes nodokļa likmju alkoholiskajiem dzērieniem (tajā skaitā – alum) lielumu un legālā un nelegālā alkohola apriti un patēriņu Baltijas valstīs (pētījums iekšējām darba vajadzībām)

No veiktā pētījuma tika izdarīti šādi secinājumi:

- Daudzās, īpaši rietumu valstīs, alkoholiskajiem dzērieniem ir noteiktas augstas nodokļu likmes, līdz ar to arī alkoholisko dzērienu cenas. Dzīves un ienākumu līmenis šajās valstīs arī ir ievērojami augstāks, taču nevar viennozīmīgi teikt, ka nodokļu likmes alkoholiskajiem dzērieniem jāpalielina tikai tāpēc, ka citās valstīs tās ir augstas.

- Akcīzes nodoklis tiek iekasēts, lai samazinātu attiecīgo preču patēriņu, kā arī to negatīvo ietekmi uz sabiedrību. Tomēr nereti akcīzes nodoklim galvenā ir fiskālā funkcija, un likmes tiek palielinātas, lai nodrošinātu budžeta ieņēmumus un samazinātu tā deficītu.

- Akcīzes nodokļa problēma ir tā, ka liels nodoklis rada lielu atšķirību starp izmaksām un pārdošanas cenu. Tas stimulē izvairīties no nodokļa maksāšanas, lai tādā veidā panāktu zemāku pārdošanas cenu nekā konkurentiem. Augsts akcīzes nodoklis stimulē preču kontrabandu, īpaši pie vājas administrēšanas un sodu sistēmas. Ekonomikas depresija arī stimulē ēnu ekonomikas tendences. Lai gan alkohola patēriņš ir stabils, valsts kase nesaņem ievērojamu ieņēmumu daļu.

- Akcīzes nodokļa likmes alkoholiskajiem dzērieniem, izņemot alu, nav tikušas mainītas kopš 1999.gada 11.decembra, tātad jau pēdējos sešus gadus. Nodokļa slogs alum 2001.gadā, kā arī 2004.gadā faktiski samazinājies. Tas saistīts ar likmju struktūras izmaiņām, kā arī ar to, ka no 2004.gadā stiprajam alum tika atcelta augstā likme un visam alum piemēroja vienotu nodokļa likmi.

- Latvijā akcīzes nodoklis alkoholiskajiem dzērieniem ir saskaņots ar Eiropas Savienības Direktīvu prasībām.

- Latvijā ir vieni no viszemākajiem akcīzes nodokļiem alkoholiskajiem dzērieniem Eiropas Savienībā. Neskatoties uz akcīzes nodokļa alum nelielo palielināšanu no 2006.gada 1.janvāra, tas joprojām ir mazākais Eiropas Savienībā. Citās valstīs nodokļi ir augstāki nekā Latvijā. Latvijā nodoklis alkoholiskajiem dzērieniem ir mazāks nekā vidēji Eiropas Savienībā: alum apmēram 6 reizes mazāks, vīnam 1,3 reizes mazāks, bet stiprajiem alkoholiskajiem dzērieniem 2 reizes mazāks nekā vidēji Eiropas Savienībā. Galvenais iemesls tam, ka Latvijā ir būtiski mazākas nodokļa likmes ir arī ekonomiskā situācija valstī, salīdzinājumā ar vecajām dalībvalstīm.

Pētījums par Padomes Direktīvā 2003/96/EC, kas pārkārtoto kopienu noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai, noteikto prasību ieviešanas ietekmi uz Latvijas tautsaimniecību

No veiktā pētījuma tika izdarīti šādi secinājumi:

- Akcīzes nodoklim galvenā ir fiskālā nozīme, jo bieži vien akcīzes nodoklis tiek palielināts, lai palielinātu budžeta ieņēmumus un samazinātu budžeta deficītu.

- Akcīzes nodokļa problēma ir tā, ka liels nodoklis rada lielu atšķirību starp izmaksām un pārdošanas cenu. Tas stimulē izvairīties no nodokļa maksāšanas, lai tādā veidā panāktu zemāku pārdošanas cenu nekā konkurentiem. Augsts akcīzes nodoklis stimulē preču kontrabandu, īpaši pie vājas administrēšanas un sodu sistēmas. Ekonomikas depresija arī stimulē ēnu ekonomikas tendences. Lai gan patēriņš ir stabils, valsts kase nesaņem ievērojamas naudas summas.

- Krievijā un Baltkrievijā ir pašas zemākās akcīzes nodokļa likmes naftas produktiem piecu aplūkojamo valstu (Krievija, Baltkrievija, Latvija, Lietuva un Igaunija) vidū. Tās pat atšķiras vairākas reizes, piemēram, Baltkrievijā, benzīnam ar visaugstāko nodokļa likmi ir aptuveni 2,7 reizes mazāks nekā Baltijas valstīs. Savukārt Krievijā degvielai noteiktā akcīzes nodokļa likme ir pat vairāku desmitu reižu mazāka nekā Baltijas valstīs. Šāda liela akcīzes nodokļa likmju atšķirība starp Baltijas valstīm un to kaimiņvalstīm (Krieviju, Baltkrieviju) palielina akcīzes preču draudus Baltijas valstīs, kontrabandas degvielas ieviešanu no Krievijas un Baltkrievijas.

- Baltijas valstīm akcīzes nodokļa likmes naftas produktiem tik būtiski neatšķiras, akcīzes nodokļa likmes naftas produktiem ir diezgan līdzīgas. Starp Baltijas valstīm Latviju, Lietuvu un Igauniju zemākās akcīzes nodokļa likmes ir Latvijā.

- Saskaņā ar Padomes Direktīvā 2003/96/EC piešķirto pārejas periodu Latvijai 2008.gadā akcīzes nodokļa likmes būs jāpalielina bezsvina benzīnam aptuveni par 12,5% un dīzeļdegvielai aptuveni par 11,6%. Līdz ar to šajā gadā ir sagaidāms lielāks akcīzes nodokļa par naftas produktiem ieņēmumu pieaugums - salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu aptuveni par 12,4%.

- Akcīzes nodokļa naftas produktiem ieņēmumu pieaugumu mazina tas, ka ar katru gadu arvien vairāk tiek lietota degviela ar biodegvielas piedevu, kurai ir samazināta akcīzes nodokļa likme, un biodīzeļdegvielas, kas pilnībā iegūta no rapšu sēklu eļļas, kurai savukārt akcīzes nodokļa likme ir 0.

- Ir jāparedz pārejas periods, lai pakāpeniski paaugstinātu nodokļa likmi elektroenerģijai, līdz tā sasniegs nepieciešamo līmeni 2010.gadā.

- Pakāpeniski palielinot nodokli elektroenerģijai, nodokļa slogs patērētājiem palielināsies pakāpeniski, kā arī katru gadu pakāpeniski palielināsies budžeta ieņēmumi no šā nodokļa.

Pētījums par degvielas tirgu Latvijā

No veiktā pētījuma tika izdarīti šādi secinājumi:

- Pēdējos divos gados degvielas cenu izmaiņas Latvijā visumā atbilst cenu izmaiņām pasaules naftas produktu tirgū un Eiropas degvielu tirgū, tomēr vērojama tendence, ka Latvijā degvielas cenas pieaug straujāk (vai pieaug tad, kad citur pazeminās) un tuvinās Eiropas Savienības vidējam cenu līmenim.

- Augstas cenas nosaka augstas degvielas iepirkuma cenas - parasti tuvas vidējām Eiropas Savienības valstīs vai pat augstākas.

- Latvijā mazumtirdzniecības cenas ir zemākās starp Eiropas Savienības valstīm, to ietekmē zemākās akcīzes nodokļa likmes. Ja akcīzes nodokļa likmes izlīdzināsies, Latvijā būs vienas no augstākajām degvielu cenām Eiropas Savienības dalībvalstīs.
- Ņemot vērā, ka Eiropas Savienības valstīs pastāv cenu atbilstība iedzīvotāju labklājības līmenim (augstākās cenas ir valstīs ar augstāku labklājības līmeni (Nīderlandē, Lielbritānijā, Itālijā, Dānijā utt., izņēmums varbūt ir Ungārija un Portugāle), Eirozonas valstīs degvielas cenas ir augstākas) var vērtēt, ka Latvijā degvielas cenas, salīdzinājumā ar iedzīvotāju labklājības līmeni ir ļoti augstas.
- Cenu situācija degvielas tirgū ir saspringta - teorētiski izrēķināta ar vidējiem rādītājiem pamatota degvielas cena, kas nodrošina 12% uzcenojumu, degvielas tirgotājiem ir augstāka nekā tirgū esošā cena.

SADARBĪBAS PARTNERI UN STARPTAUTISKIE PROJEKTI

Phare programmas projekts 2003/074-293 "Par cīņu pret krāpšanu, kas apdraud ES finanšu intereses (Latvijā)"

Lai nodrošinātu Phare Daudzvalstu programmas projekta – "Par cīņu pret krāpšanu, kas apdraud ES finanšu intereses (Latvijā)" administrēšanu, tika izstrādāts Finanšu ministrijas kārtības projekts "Kārtība, kādā Finanšu ministrija nodrošina Phare Daudzvalstu programmas projekta "Krāpšanas, kas apdraud ES (Latvijas) finanšu intereses, apkarošana" līdzekļu izlietošanu" (FM kārtība Nr.8 apstiprināta 2005.gada 11.martā) un Finanšu ministrijas kārtības projekts "Kārtība, kādā Finanšu ministrija nodrošina Phare Daudzvalstu programmas projekta "Par cīņu pret krāpšanu, kas apdraud ES finanšu intereses (Latvijā) īstenošanu" (FM kārtība Nr.13 apstiprināta 2005.gada 13.aprīlī). Atbilstoši šīm kārtībām tika organizēta dažādu valsts pārvaldes un tiesībsargājošo institūciju pārstāvju dalība semināros, kurus rīko OLAF atbilstoši 2003.gada 15.novembra Granta līgumam par cīņu pret krāpšanu, kas apdraud Eiropas Savienības finanšu intereses (Latvijā) un 2004.gada 21.decembra Granta līgumam par cīņu pret krāpšanu, kas apdraud Eiropas Savienības finanšu intereses (Latvijā).

No 2005.gada 2.-3.maijam Finanšu ministrija sadarbībā ar OLAF Rīgā organizēja semināru par neatbilstību ziņošanas pamatiem. Seminārā piedalījās pārstāvji no Finanšu, Izglītības un zinātnes, Kultūras, Labklājības, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu, Veselības, Vides, Zemkopības ministrijas, Centrālās finanšu un līgumu aģentūras un Lauku atbalsta dienesta. Seminārā piedalījās arī dažādu valsts pārvaldes un tiesībsargājošo institūciju eksperti no Slovēnijas un Čehijas.

No 2005.gada 30.maija-2.jūnijam sadarbībā ar OLAF Finanšu ministrija Rīgā organizēja semināru izmeklētājiem. Seminārā piedalījās pārstāvji no Iekšlietu ministrijas, Valsts ieņēmumu dienesta, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja, Satversmes aizsardzības biroja, kā arī dažādu valsts pārvaldes un tiesībsargājošo institūciju eksperti no Rumānijas un Igaunijas.

Phare Daudzvalstu programmas projekta "Par cīņu pret krāpšanu, kas apdraud ES finanšu intereses (Latvijā)" ietvaros tika nodrošināta valsts pārvaldes speciālistu dalība OLAF rīkotajos semināros un stažēšanās programmās Lietuvā, Slovākijā, Igaunijā, Itālijā un Beļģijā.

Phare programmas projekts "Atbalsts krāpšanas apkarošanas koordinēšanas uzlabošanai Latvijā"

2002.gada Phare Daudzvalstu programmas ietvaros tika īstenots projekts "Atbalsts krāpšanas apkarošanas koordinēšanas uzlabošanai Latvijā". Projekta galvenais mērķis bija palīdzēt nodrošināt "acquis communitair" noteikto prasību Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzības jomā ieviešanu Latvijā.

Minētā projekta ietvaros no 2005.gada janvāra līdz decembrim Latvijā uzturējās Eiropas Komisijas ilgtermiņa eksperts Harrie van Boxmeer, kura galvenie uzdevumi bija:

- palīdzēt noteikt normatīvo aktu bāzi AFCOS - LV darbības koordinācijai;
- sagatavot pamatprasības AFCOS – LV misijai, lomai, mērķiem un atbildībai;
- izstrādāt rokasgrāmatu par neatbilstību ziņošanu;
- veikt pētījumus par pasākumiem sadarbības un koordinācijas uzlabošanai OLAF darba grupas ietvaros;
- izstrādāt pārskatu par neatbilstību ziņošanas procesā iesaistītajās institūcijās, noteiktajām procedūrām, kontaktpersonām un ziņošanas kārtību;
- sagatavot riska novērtējuma metodiku;
- apzināt apmācību un kvalifikācijas celšanas vajadzības;

- sniegt atbalstu krāpšanas apkarošanas koordinējošai struktūrvienībai (AFCOS).

2005.gada 31.maijā stājās spēkā divpusējs sadarbības projekts starp Latvijas Republikas Finanšu ministriju un Bulgārijas Konkurences aizsardzības komisiju par “Acquis atbilstošas prakses izveidi Konkurences aizsardzības komisijā valsts atbalsta jomā” Bulgārijā. Projekta ietvaros ministrijas speciālisti konsultēja Bulgārijas kolēģus par aktuāliem komercdarbības atbalsta jautājumiem, kā arī veica Bulgārijas Konkurences aizsardzības komisijā iesniegto atbalsta pasākumu izvērtēšanu.

Projekts Nr. 2002/00-590-12-02/0001 (LV/2002/IB/FI-07-TL) Finanšu ministrijas Nodokļu politikas departamenta stiprināšana

2005.gadā tika pabeigta *Twinning Light* projekta “Finanšu ministrijas Nodokļu politikas departamenta stiprināšana” īstenošana.

Projekta galvenie mērķi:

- stiprināt Nodokļu politikas departamenta kapacitāti un uzlabot tās darbības efektivitāti;
- sagatavot Nodokļu politikas departamentu efektīvai darbībai Eiropas Padomes un Komisijas darba grupās pēc Latvijas iestāšanās ES;
- palīdzēt pilnībā ieviest Latvijas Republikas normatīvajos aktos ES prasības nodokļu jomā.

Projekta ietvaros tika īstenotas vairākas aktivitātes:

1.aktivitāte. Nodokļu politikas departamenta apgādāšana ar nodokļu politikas stratēģijas izstrādes paņēmieniem un metodēm.

2.aktivitāte. Organizatoriskās struktūras un cilvēkresursu uzlabošana.

3.aktivitāte. Pievienotās vērtības nodokļa sistēmas un akcīzes nodokļu sistēmas harmonizēšana saskaņā ar Eiropas Savienības prasībām.

4.aktivitāte. Nodokļu politikas departamenta jauno funkciju saistībā ar pievienošanos Eiropas Savienībai tālāka apzināšana.

Projekta aktivitāšu ietvaros tika īstenoti vairāki pasākumi:

- attiecībā uz 1.aktivitāti - seminārs par Komunikāciju un sabiedrisko attiecību stratēģiju izstrādi un īstenošanu Nodokļu politikas departamentā sadarbībā ar Valsts ieņēmumu dienestu; tika veikta jaunās nodokļu sodu sistēmas priekšlikumu analīze un tikšanās ar biznesa pārstāvjiem, lai pārrunātu ar sodu sistēmas optimizēšanu saistītus jautājumus; studiju vizīšu ietveros notika tikšanās ar Spānijas Ekonomikas un Finanšu ministrijas speciālistiem, lai iepazītos ar Spānijas nacionālās nodokļu administrācijas darbību, nodokļu modelēšanu, starptautiskiem nodokļu jautājumiem, par Spānijas nodokļu sistēmas vispārīgiem pamatprincipiem un nodokļu maksātāju kontroles un pārbaudes pamatprincipiem, kā arī tikšanās ar Spānijas Ekonomikas un Finanšu ministrijas speciālistiem, lai iepazītos ar Spānijas nacionālās nodokļu administrācijas darbību, funkciju izpildi un organizatorisko struktūru, kā arī Spānijas pieredzi dažādu ar nodokļu piemērošanu saistītu jautājumu risināšanā un iepazīšanās ar Fiskālo studiju institūtu un tā galvenajiem darbības virzieniem, apmācību veidiem un darbu nodokļu jomā;

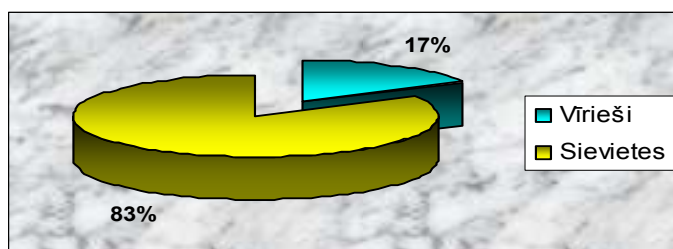
- attiecībā uz 2.aktivitāti – projekta ekspertu tikšanās ar Valsts ieņēmumu dienesta personāldaļas vadītāju un Valsts administrācijas skolas direktoru, lai iepazītos ar personāla vadību un darba organizāciju saistītiem interesējošiem jautājumiem un lai veiktu situācijas izpēti un iespējamo problēmu identifikāciju;

- attiecībā uz 3.aktivitāti – studiju vizītes ietvaros notika tikšanās ar Spānijas Ekonomikas un Finanšu ministrijas Nodokļu ģenerāldirektorāta un Nodokļu administrācijas speciālistiem par ar PVN un akcīzes nodokli saistītiem jautājumiem. Notika vizīte vienā no lielākajām loģistikas kompānijām, kas nodarbojas galvenokārt ar naftas produktu piegādi pa cauruļvadiem starp Spānijas akcīzes preču noliktavām un vizīte alus darītavā Heineken Espana, kur tika iepazīstināts ar Heineken grupas darbību, ražošanas procesu un izmantotajām tehnoloģijām, kā arī pārrunāti dažādi aspekti akcīzes nodokļa jomā;
- attiecībā uz 4.aktivitāti – Nodokļu politikas departamenta funkciju un situācijas analīze, trūkumu identificēšana un ieteikumu vērtēšana saistībā ar sadarbību un koordinēšanu saistītiem jautājumiem starp Eiropas institūcijām un Finanšu ministrijas departamentiem.

MINISTRIJAS PERSONĀLS

Finanšu ministrijas personālam ir jāpielāgojas un jātiek līdzī straujām izmaiņām visās jomās, kas skar ministrijas kompetenci un valstī notiekošos procesus kopumā. Tam jābūt augsti kvalificētam – ar labu izglītību ekonomikas, finanšu, datorzinību vai juridiskajā jomā, ar labām svešvalodu zināšanām, ar prasmi pieņemt lēmumus nestandarta situācijās, ar atbildību par savu rīcību, ar spēju orientēties valsts ekonomiski politiskajā sistēmā, ar augstām ētikas normām. Viena no vissvarīgākajām prasmēm ir spēja orientēties ļoti plašā normatīvo aktu klāstā, kā arī starptautiskajos tiesību aktos (ES normatīvie akti, citu valstu likumu normas).

2005.gadā ministrijā plānoja 343 amata vietas, vidējais amata vietu skaits gadā bija 327. Faktiskais vidējais personāla skaits ministrijā pārskata gadā bija 289 (vidēji gadā bija 38 vakanti amati), iedalījums pēc statusa - 211 ierēdnis un 78 darbinieki. No visiem ministrijā strādājošajiem 83% (240) bija sievietes un 17% (49) – vīrieši:

5.diagramma

12.tabula

Ministrijas personāla iedalījums pēc statusa, dzimuma un amata

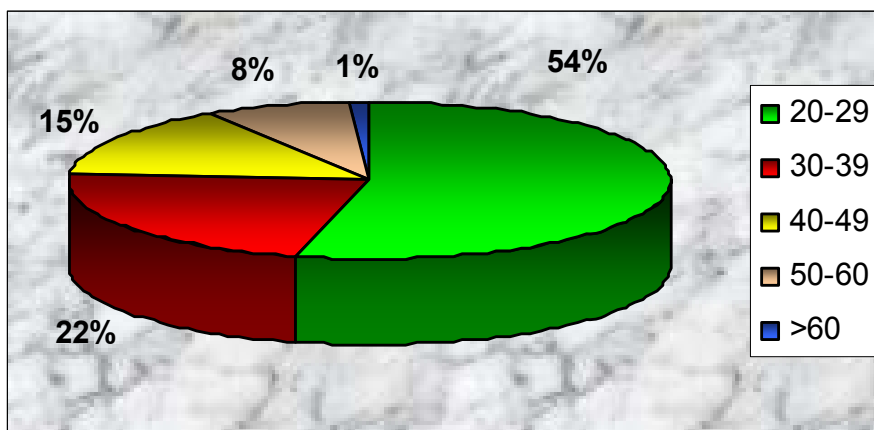
Rādītājs	Skaitis
Faktiskais personāla skaits ministrijā vidēji gadā	289
Personāla iedalījums pēc statusa	
tajā skaitā ierēdņi	211
tajā skaitā darbinieki	78
Personāla rotācijas koeficients (neskaitot ministra biroja darbiniekus) *	0,4
Personāla atjaunošanās koeficients (neskaitot ministra biroja darbiniekus) **	0,25
Personāla iedalījums pēc dzimuma	
tajā skaitā vīrieši	49
tajā skaitā sievietes	240
Personāla iedalījums pēc amata	
tajā skaitā politiskā vadība	6
tajā skaitā vecākie referenti, juriskonsulti	121
tajā skaitā nodaļu vadītāji un vietnieki	55
tajā skaitā departamentu direktori un vietnieki	35
tajā skaitā valsts sekretāru vietnieki	5
tajā skaitā valsts sekretārs	1
tajā skaitā pārvaldes vecākie referenti	66

* Personāla rotācijas koeficients (pieņemto skaits + atlaisto skaits)/darbinieku vidējais skaits

** Personāla atjaunošanās koeficients pieņemto skaits/darbinieku vidējais skaits

Katru gadu ministrijas personālam ir tendence kļūt arvien jaunākam, un pārskata gadā personāla vidējais vecums bija 32 gadi. 54% Finanšu ministrijā strādājošo ir vecumā no 20 līdz 29 gadiem, bet 9% - vecāki par 50 gadiem.

Ministrijas personāla iedalījums pa vecuma grupām

6.diagramma

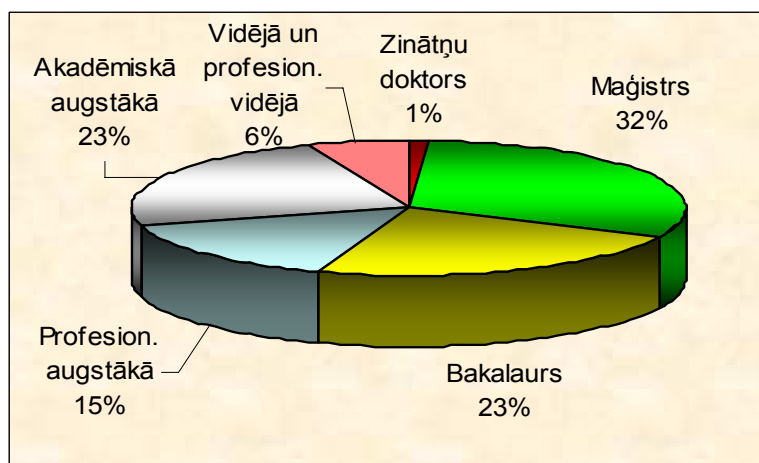
13.tabula

Personāla iedalījums pēc vecuma un amata, ņemot vērā sieviešu un vīriešu īpatsvaru

Vecums/dzimums	Sievietes (skaits)	Vīrieši (skaits)
20-29 gadi	124	29
30-39 gadi	54	11
40-49 gadi	37	6
50-59 gadi	20	3
60-69 gadi	5	-
Amats/dzimums		
tajā skaitā politiskā vadība	2	4
tajā skaitā vecākie referenti un juriskonsulti	107	14
tajā skaitā nodaļu vadītāji un nodaļu vadītāju vietnieki	48	7
tajā skaitā departamentu direktori un departamentu direktoru vietnieki	26	9
tajā skaitā valsts sekretāra vietnieki	2	3
tajā skaitā valsts sekretārs	1	-
tajā skaitā pārvaldes vecākie referenti	54	12

Viens no svarīgākajiem kvalifikācijas rādītājiem ir personāla izglītības līmenis. 2005.gadā vispārējo izglītības līmeni varētu raksturot šādi: augstākā izglītība – 272 ierēdņiem un darbiniekiem (tajā skaitā 88 ierēdņi un darbinieki ieguvuši maģistra grādu un 4 ierēdņi - doktora grādu), vidējā un vidējā speciālā izglītība – 17 darbiniekiem, no tiem 10 studēja un tikai septiņi darbinieki ar vidējo izglītību mācības neturpināja.

Personāla iedalījums pēc izglītības līmeņa (procentos)

7.diagramma

80 darbinieki turpināja mācības maģistrantūrā, papildinot zināšanas vadībizinībās, ekonomikā, tiesību zinātnēs u.c. jomās, kā arī studēja, lai iegūtu otru augstāko profesionālo vai akadēmisko izglītību.

Pārskata gadā ministrijā visvairāk bija speciālistu ar augstāko ekonomisko izglītību, pārējiem ierēdņiem un darbiniekiem iegūta augstākā izglītība tiesību zinātnēs, datorzinībās, vadībizinātnēs u.c. jomās:

14. tabula

Personāla iedalījums pēc izglītības jomām (procentos)

Izglītības joma	Strādājošo skaits %	tajā skaitā ierēdņi %
Ekonomika un vadības zinības	4,9% (14)	55,0% (158)
Tiesību zinātnes	2,1% (6)	8,4% (24)
Politikas zinātne	1,4% (4)	2,8% (8)
Socioloģija	-	1,04% (3)
Komunikācija (žurnālistika, sabiedriskās attiecības)	1,7% (5)	0,7% (2)
Filoloģija	1,4% (4)	1,7% (5)
Vēsture un filozofija	0,3% (1)	-
Citas	12,9% (37)	5,6% (16)

2005.gadā darbu ministrijā pārtrauca 50 (17%) ierēdņi un darbinieki, tajā skaitā 38 speciālisti veica vecāko referentu, juriskonsultu un pārvaldes vecāko referentu amata pienākumus. No visiem darbiniekiem un ierēdņiem, ar kuriem tika izbeigtas darba tiesiskās vai valsts civildienesta attiecības, 12 bija vadošos amatos ieceltie ierēdņi un darbinieki.

15.tabula

Personāla mainības situācijas raksturojums

Rādītājs	Skaits
Personu skaits, ar kurām izbeigtas darba tiesiskās vai valsts civildienesta attiecības	50
tajā skaitā ierēdņi	38
tajā skaitā darbinieki	11
tajā skaitā pārceļšanas kārtībā	1
tajā skaitā politiskajā vadībā	-
Speciālistu sadalījums pēc amata	

tajā skaitā vecākie referenti, juriskonsulti	29
tajā skaitā nodaļu vadītāji un vietnieki	5
tajā skaitā departamentu direktori un vietnieki	5
tajā skaitā valsts sekretāru vietnieki	1
tajā skaitā valsts sekretārs	1
tajā skaitā pārvaldes vecākie referenti	9

Finanšu ministrijas ierēdņi un darbinieki pārskata gadā paaugstināja kvalifikāciju, lai veiksmīgi izstrādātu un īstenotu politiku valsts budžeta un finanšu vadības, muitas, nodokļu, valsts un pašvaldību iepirkumu, komercdarbības atbalsta kontroles, iekšējā audita, valsts sektora strādājošo darba samaksas un grāmatvedības, ārvalstu finanšu palīdzības resursu piesaistīšanas, koordinēšanas un to izmantošanas pārraudzības, kā arī Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības jomā.

Ministrijas personāls zināšanas pilnveidoja, mācoties augstākās mācību iestādēs, Valsts administrācijas skolā, kā arī piedaloties Eiropas Savienības institūciju organizētajosursos, semināros un mācību programmās.

Lai sekmīgi īstenotu Finanšu ministrijas veicamos uzdevumus atbilstoši ES prasībām, pārskata gadā mācību prioritātes bija saistītas ar zināšanu papildināšanu jautājumos par ES finanšu piesaistīšanu, ES strukturālajiem fondiem un Kohēzijas fonda vadību, kā arī par projektu vadību un nodokļu politiku.

Ministrijas ierēdņi un darbinieki piedalījās šādās VAS mācību programmās par ES jautājumiem:

- Valsts iepirkuma procedūras ES (18);
- ES reģionālā politika un strukturālie instrumenti (13);
- ES Strukturālo fondu projektu vadība (12);
- ES pamatnostādnes (11);
- ES lēmumu pieņemšana un *acquis* piemērošana: nacionālo interešu praktiskie aspekti (deviņi);
- ES projektu vadīšana: I projektu sagatavošana, II projektu ieviešana (deviņi);
- Ievads Eiropas Savienības tiesībās (astoņi);
- ES aktuālie jautājumi (trīs);
- ES ekonomika (trīs);
- ES vides politika (trīs);
- ES kopējā lauksaimniecības politika (viens);
- Latvijas pievienošanās ES – process un situācija pēc sarunu noslēguma (viens).

VAS piedāvātajās mācību programmās, kas orientētas uz zināšanu pilnveidošanu administratīvā darba, vadības, tiesību sistēmas jomā, ministrijas ierēdņi un darbinieki piedalījās šādosursos:

- Personāla vadīšana (11);
- Publiskā runa, sarunu un sapulču vadīšana (10);
- Administratīvais process iestādē (astoņi);
- Rezultātu un rezultatīvo rādītāju sistēma (septiņi);
- Valsts iepirkums nacionālajām vajadzībām (seši);
- Politikas ietekmes novērtēšana (seši);
- Valsts pārvaldes iekārtas likums (pieci);

- Ievadkurss darbam valsts pārvaldes jaunajiem ierēdņiem (pieci);
- Normatīvo aktu izstrāde (četri);
- Projektu vadīšana (četri);
- Laika menedžments (trīs);
- Lietvedības dokumentu izstrādāšana un noformēšana (trīs);
- Disciplinārā uzraudzība un disciplinārlietu izmeklēšana (divi);
- Ievads tiesību sistēmā (ārējie normatīvie akti) (divi);
- Ierēdņa profesionālā ētika (divi);
- Personas datu tiesiskā aizsardzība (divi);
- Sabiedriskās attiecības: informācijas pieejamība un saikne ar sabiedrību (divi);
- Stratēģiskā vadīšana (divi);
- Administratīvā tiesa (viens);
- Arhīva darba organizācija (viens);
- Komercedarības atbalsta kontroles sistēma (viens);
- Korupcijas novēršana (viens);
- Projektu administratīvā vērtēšana (viens);
- Projektu kvalitatīvā vērtēšana (viens);
- Stresa vadīšana (viens);
- Uzticību radoša organizāciju kultūra valsts iestādē (viens).

Lai sekmīgāk nodrošinātu ministrijas iekšējā audita sistēmu darbību, ierēdņi un darbinieki papildināja zināšanas ar iekšējo auditu saistītajosursos:

- Iekšējā audita pamat kurss (astoņi);
- Iekšējā audita padziļinātais kurss (divi);
- Iekšējā auditora pirmā līmeņa sertifikāts (divi);
- Iekšējā kontrole (viens).

Saistībā ar aktuāliem jautājumiem dzimumu līdztiesības jomā ministrijas ierēdņi un darbinieki apmeklēja kursu, kas saistīts ar sieviešu un vīriešu vienlīdzību sabiedrībā:

- Sieviešu un vīriešu tiesības un iespējas (16).

Apkopojot informāciju par pārskata gadā apmeklētajiem kursiem Valsts administrācijas skolā, visvairāk ierēdņu un darbinieku papildināja savas zināšanas jomās, kas saistītas ar Valsts iepirkuma procedūrām ES, personāla vadību, kā arī iekšējo auditu un kontroli. Kopumā VAS mācību kursus 2005.gadā apmeklēja 220 ierēdņi un darbinieki, t.i., 76,2 % no Finanšu ministrijas personāla.

Finanšu ministrijas ierēdņi un darbinieki 2005.gadā regulāri piedalījās ES institūciju organizētos semināros Briselē un dažādās ārvalstu mācību programmās, kas saistītas ar amata pienākumu pildīšanu šādās jomās:

- nodokļu politika;
- ES struktūrfondu plānošana 2007. - 2013. gadam un Kohēzijas fonda vadība, ieviešanas izvērtēšana un nākotnes perspektīvas;

- strukturālo reformu ietekme uz valsts budžetu un tautsaimniecības attīstību, finanšu stabilitātes politika;
- ārvalstu finanšu palīdzības resursu piesaistīšana, koordinēšana un to izmantošanas pārraudzība;
- infrastruktūras jautājumi transporta nozarē, kā arī par sociālās sfēras jautājumiem (nodarbinātība);
- ES lietu koordinācija finanšu jautājumos;
- valsts atbalsta finanšu politikas jautājumi;
- darba samaksas veidošanas politika;
- starptautisko finanšu pārskatu standartu konverģence un konsekvence.

Semināros Briselē kopumā zināšanas papildināja 20 ministrijas ierēdņi un darbinieki.

Starptautiskā Valūtas fonda organizētajā seminārā par makroekonomikas analīzi un politiku, kā arī citās ar makroekonomiku saistītās mācību programmās kopumā piedalījās četri ierēdņi un darbinieki.

Finanšu ministrijas ierēdņi un darbinieki piedalījās OECD un TAIEX organizētajosursos par nodokļu politikas jautājumiem, piemēram, par nodokļu politikas analīzi, likumdošanu, finanšu instrumentu aplikšanu ar nodokļiem, par pievienotā vērtības nodokļa jautājumiem, par ienākumu nodokli, par nodokļu konvencijām un nacionālo likumdošanu, par nodokļu modelēšanu un iekšzemes auditu. Kopumā OECD kursus apmeklēja 11 darbinieki, bet TAIEX kursus - divi ierēdņi un darbinieki.

Eiropas Kopienas programmas FISCALIS 2003-2007 ietvaros organizētajos semināros par auditu, akcīzes preču uzglabāšanu, pārvietošanu un uzraudzību, par savstarpējo palīdzību nodokļu piedziņā u.c. piedalījās septiņi ierēdņi un darbinieki.

Vīnes Starptautiskā ekonomikas studiju institūtaursos par starptautisko finanšu organizāciju darbības juridiskajiem aspektiem piedalījās viens darbinieks.

ES Phare 2002 *Twinning* projekta ietvaros organizētajos mācību braucienos par ES struktūrfondu vadību, projekta iekšējās kontroles sistēmu un uzraudzību, nodokļu politikas administrēšanu un par ES likumdošanas izpildi valsts finanšu kontrolē piedalījās 24 ierēdņi un darbinieki.

Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroja organizētajos semināros, kur galvenās tēmas bija par struktūrfondu un Kohēzijas fonda jomu, Eiropas stratēģisko informāciju un tās analīzi, kā arī par EK finanšu interešu aizsardzību, piedalījās astoņi dalībnieki.

Nīderlandē organizētajās mācībās par ES struktūrfondu un sarunu vadīšanu ES institūcijās piedalījās četri ierēdņi un darbinieki.

Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL un Eiropas Sociālā fonda komitejas organizētajā seminārā par sabiedrības un inovācijas principu integrēšanu Eiropas Sociālā fonda aktivitātēs no 2007. – 2013. gadam piedalījās viens darbinieks.

Lai pilnveidotu zināšanas par SAP programmatūras izmantošanu budžeta plānošanas un izpildes kontrolē un ieviešanā, mācībās piedalījās pieci ministrijas ierēdņi un darbinieki.

Kopumā 2005.gadā ārvalstīs organizētos mācību seminārus Austrijā, Beļģijā, Dānijā, Francijā, Itālijā, Īrijā, Lietuvā, Luksemburgā, Nīderlandē, Norvēģijā, Polijā, Slovēnijā, Slovākijā, Somijā, ASV, Kanādā, Ungārijā, Vācijā un Zviedrijā apmeklēja 140 ierēdņi un darbinieki, t.i., 48,4 % no Finanšu ministrijas personāla.

Lai ierēdņi un darbinieki pilnveidotu un uzlabotu svešvalodu zināšanu līmeni, ministrijā darbojās piecas angļu valodas mācību grupas ar 90 mācību stundu apjomu. Tās apmeklēja 45 ministrijas ierēdņi un darbinieki, bet vairāki darbinieki piedalījās Francijas Kultūras centra organizētajos franču valodasursos dažādu zināšanu līmeņu grupās. Kopumā 2005.gadā svešvalodu zināšanas papildināja 20% no Finanšu ministrijas personāla.

Apkopojot informāciju par 2005.gadā Finanšu ministrijas ierēdņiem un darbiniekiem, kuri piedalījās Valsts administrācijas skolas piedāvātajās mācībās un ES institūciju organizētos semināros Briselē, kā arī dažādās ārvalstu mācību programmās, kas saistītas ar amata pienākumu pildīšanu, arī svešvalodu zināšanu pilnveidošanu - kvalifikāciju vidēji paaugstināja 48,2% Finanšu ministrijā strādājošie.

KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Sadarbība ar medijiem

2005.gadā plašsaziņas līdzekļiem regulāri tika gatavoti paziņojumi un informācija par ministrijas ikdienas darba jautājumiem un aktuāliem dokumentiem, kā arī par īpašiem notikumiem – vizītēm, parakstītiem līgumiem u.c. Kopumā 2005.gadā nosūtīts 351 paziņojums preseī. Sagatavotas atbildes uz vairāk nekā 1 850 žurnālistu jautājumiem (mutiskiem un elektroniskiem).

Ziņu aģentūras *Leta* arhīva statistika liecina, ka, pamatojoties uz Finanšu ministrijas sniegto informāciju, 2005.gadā sagatavotas 213 ziņas.

2005.gadā noorganizētas 12 preses konferences, kurās piedalījās finanšu ministrs, Finanšu ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu amatpersonas, kā arī augstas ārvalstu amatpersonas. Preses konferencēs sniegta informācija par aktualitātēm valsts finanšu jomā un Latvijai nozīmīgiem starptautiskiem līgumiem vai aktivitātēm.

Reaģējot uz rakstiem vai sižetiem plašsaziņas līdzekļos, gatavoti raksti un preses paziņojumi, kā arī organizētas intervijas ar ministrijas pārstāvjiem, lai izskaidrotu ministrijas nostāju konkrētajā jautājumā.

Informācija sabiedrībai

Pārskata gadā tika sniegta informācija par Finanšu ministrijas darbu ne tikai plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem, bet arī dažādām Latvijas institūcijām, iedzīvotājiem, Latvijas vēstniecībām ārvalstīs. Sniegta atbildes vai koordinēta atbilžu sagatavošana uz vairāk nekā 400 jautājumiem, kas uzdoti elektroniski internetā Finanšu ministrijas interneta mājaslapā (adrese: info@fm.gov.lv un e-iesniegums).

Lai nodrošinātu sabiedrību ar informāciju par gada laikā pēc Latvijas iestāšanās ES notikušajām pārmaiņām, sadarbībā ar citām ministrijām sagatavots informatīvais pielikums “Ģimenes albums “Viens gads Eiropas Savienībā””, kas publicēts laikrakstā “Diena” un “Biznes&Baltija” 2005.gada 30.aprīlī, un sadarbībā ar ES Informācijas aģentūru – faktu lapa “Muitas nodokļa atcelšana un kvotu piemērošana”.

Ņemot vērā eiro ieviešanas jautājuma aktualitāti, Finanšu ministrijas interneta mājaslapā izveidota sadaļa “Eiro ieviešana”. Sadarbībā ar Latvijas Banku sabiedrībai un mediju pārstāvjiem tiek nodrošināta informācijas sniegšana par eiro ieviešanas procesu un projekta attīstību.

Ministrijas tēla veidošanas nolūkā, kā arī, lai radītu vienu grafisko simbolu, kas veicinātu Finanšu ministrijas un tās izdoto informatīvo materiālu atpazīstamību, ir izveidots Finanšu ministrijas logotips. Īstenots arī vizuālās identitātes vadlīniju projekts “Stila grāmata”.

Preses relīzes

Ziņas par ministrijas aktualitātēm regulāri tika nosūtītas plašsaziņas līdzekļiem un ievietotas internetā Finanšu ministrijas mājaslapā, kā arī Ministru kabineta mājaslapā www.mk.gov.lv, ziņu aģentūras *Leta* un ziņu aģentūras *BNS* interneta mājaslapu sadaļās.

Iekšējā komunikācija

2005.gadā pilnveidota un regulāri atjaunota Finanšu ministrijas iekšējā datortīkla lapa - intranets.

Finanšu ministrijas darbinieki nodrošināti ar dienas kopējo preses apskatu. Regulāri tika gatavots speciāls dienas preses apskats par FM jautājumu atspoguļojumu presē.

Sniegtas konsultācijas Finanšu ministrijas darbiniekiem un tās padotībā esošo iestāžu vadītājiem par komunikācijas jautājumiem.

Koordinēta Finanšu ministrijas speciālistu līdzdalība informatīvos un mācību pasākumos, piemēram, lekciju lasīšanā skolotājiem un bibliotekāriem.

Internets

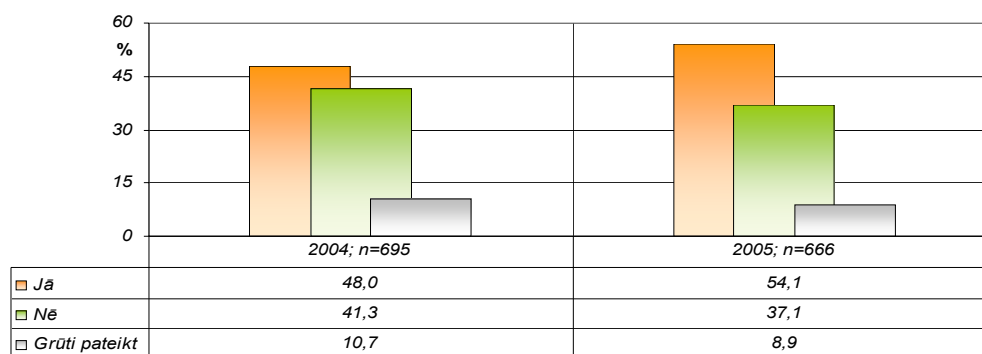
Uzturēta un regulāri atjaunota Finanšu ministrijas mājaslapa internetā www.fm.gov.lv. Koordinēta citu FM struktūrvienību aktuālās informācijas ievietošana mājaslapā, pilnveidota mājaslapas struktūra.

Lai nodrošinātu aktuālākās informācijas pieejamību par finanšu instrumentu administrēšanu un sabiedrības informēšanu par iespējām pieteikties uz Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta līdzekļiem, izveidota mājaslapa internetā www.ecagrants.lv (latviešu un angļu valodā), kas tiek regulāri aktualizēta. Uzsākta Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta tehniskās palīdzības projekta izstrāde, kura ietvaros paredzēti līdzekļi semināru organizēšanai reģionos un dažādu brošūru un informatīvo materiālu izdošanai.

Sabiedriskās domas aptauja

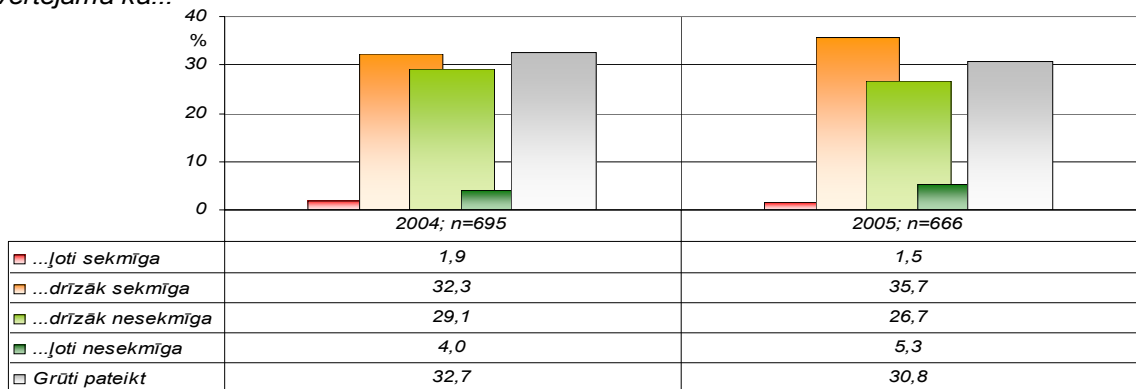
Sadarbībā ar Apvienoto nāciju attīstības programmu projekta "Atbalsts ES struktūrfondu ieviešanai: komunikācijas stiprināšana" ietvaros 2005.gada oktobrī veikta sabiedriskās domas aptauja par iedzīvotāju informētību par ES struktūrfondiem. Pētījumā tika aptaujāti dažādu reģionu un profesiju pārstāvji ar atšķirīgu izglītības līmeni un ienākumiem. Salīdzinājumā ar 2004.gada decembrī veikto pētījumu sabiedrības informētībai par struktūrfondiem ir tendence palielināties, ko ilustrē diagrammas.

Jautājums: "Vai Jūs esat dzirdējis par kādu konkrētu projektu, kurā tiek piesaistīti ES struktūrfondu līdzekļi?"

Bāze: respondenti, kuri zina, ka Latvijai ir pieejami Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļi

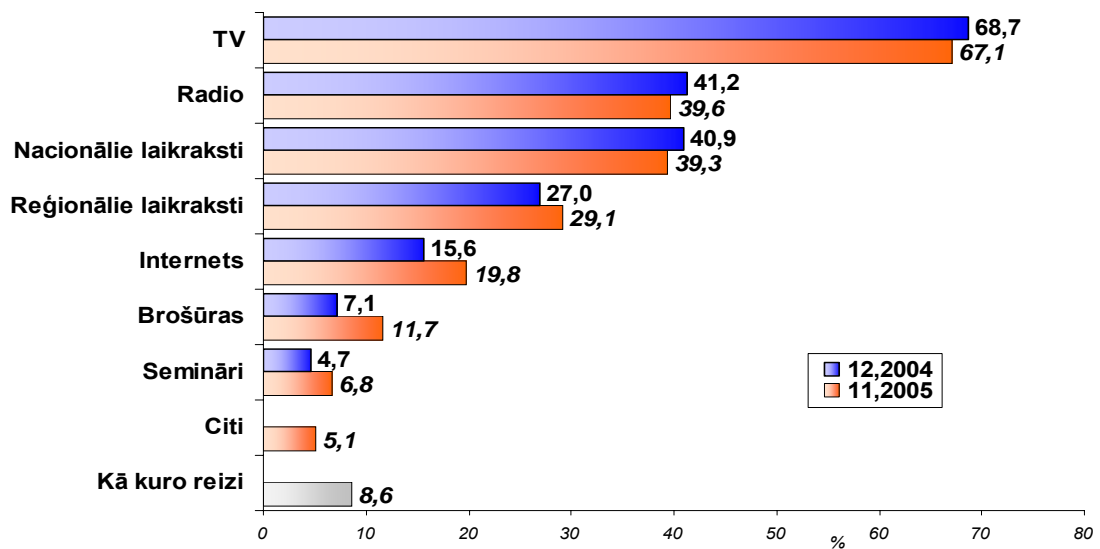
Jautājums: "Kā Jūs kopumā vērtējat ES struktūrfondu līdzekļu apguvi Latvijā? Vai tā ir vērtējama kā..."

Bāze: respondenti, kuri zina, ka Latvijai ir pieejami Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļi

8.diagramma

Jautājums: "Kurus no šiem informācijas avotiem Jūs izmantojat, lai iegūtu informāciju par ES struktūrfondu Latvijā?"

9.diagramma

MINISTRIJAS PRIORITĀTES NĀKAMAJAM PĀRSKATA GADAM

2006.gadā ministrija konsekventi turpinās īstenot jau aizsāktos darbus, nodrošinot ministrijas galveno veicamo funkciju un uzdevumu izpildi budžeta un finanšu vadības un fiskālās politikas jomā, nodokļu politikas, muitas darbības politikas, grāmatvedības politikas, valsts sektora darba samaksas politikas, ES struktūrfondu, Kohēzijas fonda līdzekļu koordinācijas un izmantošanas politikas jomā. Vienlaicīgi tiks nodrošināta pilnvērtīga dalība Eiropas Savienībā un sadarbība ar starptautiskajām finanšu organizācijām.

Budžeta un finanšu vadības, fiskālās politikas jomā

Sagatavot likumprojektu "Par valsts budžetu 2007.gadam", likumprojekta paskaidrojumus un Makroekonomiskās attīstības un fiskālās politikas pamatnostādnes 2007.-2011.gadam iesniegšanai Ministru kabinetā un Saeimā.

Sagatavot likumprojektu "Grozījumi likumā par budžetu un finanšu vadību" un iesniegt apstiprināšanai vienotā valsts budžeta likumprojekta paketē 2007.gadam.

Izstrādāt un iesniegt Ministru kabinetā noteikumu projektu "Noteikumi par pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda ieņēmumiem un to sadales kārtību 2007.gadā". Aprēķināt katrai pašvaldībai 2007.gadā no izlīdzināšanas fonda izmaksājamās dotācijas vai izlīdzināšanas fondā veicamās iemaksas un kārtību, kādā tās iemaksātas vai izmaksātas no izlīdzināšanas fonda, kā arī noteiktu finanšu nepieciešamību katrā pašvaldībā.

Izstrādāt Ministru kabinetā noteikumu projektu "Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumos Nr.573 "Kārtība, kādā iedzīvotāju ienākuma nodokli, nodokļa pamatparāda palielinājumu un ar nodokli saistīto nokavējuma naudu un soda naudu ieskaita budžetā"". Attiecīgi noteikt katras pašvaldības īpatsvara koeficientu kopējos valstī iekasētajos nodokļa ieņēmumos no nodokļa maksātāju taksācijas gada ienākumiem pirms diviem gadiem.

Sagatavot Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības 2007.gada domstarpību un vienošanās protokola projektu.

Izstrādāt budžetu ieņēmumu un izdevumu klasifikāciju pārejas tabulas, lai nodrošinātu pāreju no līdz šim lietotajiem klasifikācijas kodiem uz jaunajiem, kā arī nacionālās klasifikācijas pozīciju sasaisti ar starptautiskas klasifikācijas pozīcijām.

Izstrādāt nepieciešamos tiesību aktu projektus, lai regulētu budžeta plānošanas procesu un nodrošinātu valsts budžeta līdzekļu efektīvu izmantošanu.

Valsts tautsaimniecības attīstības un valsts fiskālās politikas analīzes jomā

Fiskālās politikas un prognozēšanas jomā galveno uzmanību pievērst jaunu prognozēšanas instrumentu analīzei un to piemērošanas izvērtēšanai.

Valsts sektora darba samaksas politikas jomā turpināt attīstīt jauno darba samaksas sistēmu, lai nodrošinātu tās ieviešanu atbilstoši jaunajiem darba samaksas noteikšanas principiem.

Eiropas Kopienas pašu resursu sistēmas administrēšanas jomā 2006.gadā nodrošināt dalību Padomes Pašu resursu darba grupu sanāksmēs un nodrošināt pozīciju un instrukciju sagatavošanu par Eiropas Komisijas ierosināto Padomes lēmuma par Eiropas Kopienas pašu resursu sistēmu projektu, kam ir jāstājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri un jāievieš 2005.gada 15.-16.decembra Eiropadomes sanāksmē panāktā vienošanās. Sadarbībā ar Zemkopības ministrijas un Valsts ieņēmumu dienesta speciālistiem izstrādāt priekšlikumus grozījumiem Ministru kabinetā 2004.gada 23.marta noteikumos Nr.163 "Eiropas Kopienas pašu resursu sistēmas funkcionēšanas kārtība", ievērojot izmaiņas, ko paredz ES cukura sektora reforma, izstrādāt ierosinājumus grozījumiem Ministru kabinetā 2005.gada 27.decembra noteikumos Nr.1031 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām" saskaņā ar izmaiņām, ko paredz Eiropas Komisijas ierosinātais Padomes lēmuma par Eiropas Kopienas

pašu resursu sistēmu projekts, kā arī koordinēt Eiropas Komisijas kontroles vizīti, kas plānota no 2006.gada 12. - 16.jūnijam.

Nodokļu politikas jomā

Fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles pilnveidošana

Lai pilnveidotu fizisko personu ienākumu gūšanas kontroli un nodrošinātu koncepcijā “Par fizisko personu ienākumu gūšanas pilnveidošanu” mērķu sasniegšanu, 2006.gadā ar Ministru prezidenta 2005.gada 12.oktobra rīkojumu Nr.424 “Par darba grupu tiesību aktu projektu izstrādei” izveidotajai darba grupai turpināt aktīvu darbu pie normatīvo aktu projektu izstrādes.

Nekustamā īpašuma nodoklis

Izstrādāt tiesību aktu projektus nekustamā īpašuma nodokļa politikas pilnveidošanai, lai novērstu būtisku nekustamā īpašuma nodokļa sloga palielināšanu iedzīvotājiem un nodrošinātu aktualizētās kadastrālās vērtības piemērošanu nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanai ar 2008.gadu.

Energo produktu nodokļi

Izstrādāt tiesību aktu projektus elektroenerģijas nodokļa ieviešanai, kā arī energo produktu aplikšanai ar nodokli, sākot ar 2007.gada 1.janvāri, ko nepieciešams ieviest saskaņā ar Padomes Direktīvas 2003/96/EK (2003.gada 27.oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energo produktiem un elektroenerģijai, prasībām.

Pievienotās vērtības nodoklis

Viens no aktuāliem jautājumiem ir pievienotās vērtības nodokļa piemērošana siltumenerģijas piegādēm iedzīvotājiem. Atbilstoši Eiropas Padomes lēmumam Latvija turpmāk vairs nevarēs saglabāt atkāpi – atbrīvojumu no PVN, taču sākot ar 2006./2007.gada apkures sezonu siltumenerģijas piegādēm iedzīvotājiem varētu piemērot PVN samazināto likmi. Ņemot to vērā, ir paredzēts veikt grozījumus, lai turpmāk siltumenerģijas piegādēm iedzīvotājiem piemērotu PVN samazināto likmi.

Komerccarbības atbalsta kontroles jomā

Koordinēt elektroniskās sistēmas ieviešanu Latvijā atbalsta programmu un individuālo atbalsta projektu pieteikšanai Eiropas Komisijā un izstrādāt Ministru kabineta noteikumu projektu, lai noteiktu atbalsta pieteikumu elektroniskās iesniegšanas kārtību Latvijā, atbilstoši Eiropas Komisijas Regulas Nr.794/2004 prasībām.

Skaidrot pašvaldībām un ministrijām piemērojamās Eiropas Kopienas tiesību normas un tajās izklāstītos principus publiskā finansējuma piešķiršanai sabiedriskas nozīmes pakalpojumiem.

Izstrādāt un pieteikt Eiropas Komisijā Latvijas reģionālā atbalsta karti 2007.-2013.gadam.

Eiropas Savienības Kohēzijas fonda vadošās iestādes funkciju izpildes jomā

Līdz programmēšanas perioda beigām - 2006.gada 31.decembrim apstiprināt projektus par visu Latvijai piešķirto finansējumu no Kohēzijas fonda līdzekļiem, kā arī apgūt likumā “Par valsts budžetu 2006.gadam” noteikto dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem, kas valsts budžetā Kohēzijas fonda līdzfinansējumam ir paredzēta Ls 54,7 milj. un no Kohēzijas fonda finanšu līdzekļiem – Ls 131,8 milj.

Gatavoties jaunajam 2007.-2013.gada plānošanas periodam, izstrādāt stratēģisko ietvara dokumentu 2007.-2013.gadam un struktūrfondu un Kohēzijas fonda ieviešanas rīcības plānu (operacionālā programma) “Infrastruktūra un pakalpojumi”, kā arī citus saistītus dokumentus.

Lai nodrošinātu Eiropas Savienības prasībām atbilstošu Kohēzijas fonda administrēšanu, darbam ar Kohēzijas fonda līdzekļiem 2006.gadā turpināt ārējo un iekšējo normatīvo aktu

izstrādi, tajā skaitā izstrādāt likumprojektu par struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadību, pamatojoties uz Ministru kabineta 2005.gada 26.oktobra rīkojumu Nr.689 "Par koncepciju par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda plānošanas un vadības sistēmu 2007.-2013.gadā". Turpināt projektu vērtēšanu un uzraudzību.

Eiropas Savienības finanšu instrumentu (Phare programma, Pārejas programma, Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda garantijas izdevumu daļa, SAPARD) administrēšanas un ārvalstu finanšu instrumentu vadības un administrēšanas jomā

Nodrošināt Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta projektu konkursu izsludināšanu un iesniegto projektu izvērtēšanu un apstiprināšanu.

Uzsākt Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta tehniskās palīdzības projekta ieviešanu.

Lai pilnveidotu tiesisko regulējumu Phare programmas un Pārejas programmas administrēšanai EDIS vidē, izstrādāt šādus Ministru kabineta noteikumu projektus:

- ✓ "Kārtība, kādā sagatavo, apstiprina, īsteno, uzrauga un izvērtē Eiropas Savienības finanšu instrumentu Phare programmu un Pārejas programmu";
- ✓ "Kārtība, kādā sagatavo un iesniedz pārskatus Eiropas Savienības finanšu instrumentu Phare programmas un Pārejas programmas īstenošanas un uzraudzības nodrošināšanai";
- ✓ "Kārtība, kādā Phare programmas un Pārejas programmas atbildīgās amatpersonas ziņo par konstatētajām neatbilstībām Phare programmas vai Pārejas programmas līdzekļu vadībā".

Eiropas Savienības struktūrfondu vadošās iestādes funkciju izpildes jomā

Ar finanšu kontroli un auditu saistītās aktivitātes

2006.gadā izskatīt un izvērtēt aptuveni 60 pirmā un otrā līmeņa starpniekinstitūciju un maksājumu iestādes pārskatus par konstatētajām neatbilstībām, kā arī nodrošināt nepieciešamos pasākumus šo neatbilstību novēršanai un izskatīt institūciju ziņojumus par ES struktūrfondu finanšu kontroli un auditu, tādējādi nodrošinot ES struktūrfondu kontroli un uzraudzību. Izskatīt un apstiprināt vismaz 12 vadošajā iestādē iesniegtās otrā līmeņa starpniekinstitūciju sagatavotās ES struktūrfondu izdevumu deklarācijas.

2006.gadā, īstenojot neatkarīgās struktūrvienības funkcijas, veikt vadības un kontroles sistēmas pārbaudi Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fondā un Zivsaimniecības vadības finansēšanas instrumentā.

Struktūrfondu vadības un uzraudzības komiteju sanāksmes

2006.gadā plānot 40 struktūrfondu vadības komiteju sanāksmes un divas uzraudzības komiteju sanāksmes, kā arī uzraudzības komitejai un Eiropas Komisijai sagatavot un iesniegt divus ziņojumus par ES struktūrfondu ieviešanas finansiālo un fizisko progresu. Saskaņā ar Eiropas Padomes Regulu 1260/1999 sagatavot un iesniegt ES struktūrfondu uzraudzības komitejā un Eiropas Komisijā ES struktūrfondu gadskārtējo ieviešanas ziņojumu par 2005.gadu.

ES struktūrfondu vadībā iesaistīto institūciju Cilvēkresursu attīstības plāns (CAP)

ES struktūrfondu vadībā iesaistīto institūciju Cilvēkresursu plāna īstenošanā uzsākt darbinieku specifisko kompetenču rokasgrāmatas izmantošanu, jo pēc Valsts kancelejas iniciatīvas ir izstrādāta arī valsts pārvaldē strādājošo pamatkompetenču rokasgrāmata, kuras piemērošana tiks koordinēti uzsākta valsts pārvaldē ar 2006.gada pēdējo ceturksni.

Tematiskā izvērtēšana un struktūrfondu tehniskās palīdzības projektu ieviešana

2005.gadā uzsāktās tematiskās izvērtēšanas un pētījumus plānots pabeigt 2006.gadā.

2006.gadā vienotā programmdokumenta (VPD) 5.prioritātes "Tehniskā palīdzība" ietvaros turpināt projektu: 5.1.1"Atbalsts projektu atlasē, vērtēšanā, programmu vadībā un uzraudzībā iesaistītajām institūcijām, arī finanšu kontrolēm un auditam", 5.2.1"Apmācības", 5.2.2"Informācija un publicitāte", 5.2.3"Izvērtēšana un pētījumi", 5.2.4"Atbalsts datorizētas Vadības informācijas sistēmas izveidei" ieviešanu.

Normatīvo aktu izstrāde

Balstoties uz ES struktūrfondu vadības likumā noteikto deleģējumu, izstrādāt un Ministru kabinetam apstiprināšanai iesniegt normatīvo aktu projektus šādās jomās:

- grozījumu veikšana plānošanas dokumentos un struktūrfondu ieviešana;
- finanšu kontrole un audits;
- ziņošana par konstatētajām neatbilstībām un lēmuma pieņemšana par piešķirtā finansējuma izlietojumu;
- informācijas publiskošana par struktūrfonda projektu;
- struktūrfonda publicitātes nodrošināšana un vizuālās identitātes prasību ievērošana;
- struktūrfondu uzraudzība un izvērtēšana;
- valsts budžeta līdzekļu plānošana un maksājumu veikšana struktūrfondu līdzfinansēto projektu īstenošanai;
- struktūrfonda nacionālās programmas sagatavošana un apstiprināšana;
- struktūrfondu finanšu vadība.

Nākamais ES struktūrfondu plānošanas periods (2007.-2013.gads)

Lai kvalitatīvi apgūtu ES struktūrfondus un Kohēzijas fondu, līdz 2007.gadam sagatavot visus nepieciešamos plānošanas dokumentus un normatīvos aktus, kas nodrošinātu SF un KF apguves uzsākšanu, ar 2007.gada sākumu.

Ministru kabinetā 2005.gada 18.oktobrī pieņemtajā Konceptijā par SF un KF plānošanas un vadības sistēmu 2007.-2013.gadā paredzēts SF un KF vadībā un ieviešanā izmantot koncentrēto ieviešanas modeli. Tas paredz esošās ieviešanas sistēmas pārmantojamību ar ieviešanas atbildības koncentrāciju vienas valsts pārvaldes iestādes (Finanšu ministrijas) ietvaros. Modeļa minētai valsts pārvaldes iestādei izstrādāt gan Nacionālo stratēģisko ietvardokumentu, gan arī būt atbildīgai par normatīvo aktu un operacionālo programmu izstrādi, uzraudzības komitejas izveidi un operacionālo programmu uzraudzību ar vienotas vadības informācijas sistēmas palīdzību. Saskaņā ar Ministru kabineta lēmumu paredzēts no 2007.-2013.gadam Latvijā izstrādāt trīs operacionālās programmas.

2005.gada 16.novembrī tika izsludināta Finanšu ministrijas izstrādātā Nacionālā stratēģiskā ietvardokumenta 2007.-2013.gadam projekta publiskā apspriede, savukārt 2005.gada 17.novembrī dokuments tika izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē. NSID izstrādāts kā Latvijas līmeņa galvenais SF un KF plānošanas dokuments, kas nodrošina kohēzijas politikas sasaisti ar nacionālajām prioritātēm un pamato šo prioritāšu izvēli, kā arī nosaka fondu apguves stratēģiju, vadības ietvaru, nodrošina koordināciju starp operacionālajām programmām un citiem finanšu instrumentiem. 2007.- 2013. gadu perioda svarīgākais uzdevums, kas veicams ar SF un KF palīdzību - radīt nepieciešamos priekšnoteikumus, kā arī tiešā veidā panākt izmaiņas,

kas nodrošinātu zināšanu ietilpīgas ekonomikas veidošanos valstī. Līdz ar to lielākās SF un KF investīcijas 2007.-2013.gadā Latvijā virzāmas tieši uz tiem pasākumiem, kas attīsta zināšanas kā galveno izaugsmes avotu un veido cilvēkam labvēlīgus dzīves apstākļus.

Lai sasniegtu šo mērķi, SF un KF investīcijas plānot atbilstoši trim tematiskām asīm:

- cilvēku resursu attīstība un efektīva izmantošana;
- konkurētspējas palielināšana un virzība uz zināšanu ietilpīgu ekonomiku;
- publisko pakalpojumu un infrastruktūras uzlabojumi kā priekšnoteikums valsts un tās teritorijas līdzsvarotai attīstībai.

Kā horizontālās prioritātes noteiktas teritorijas līdzsvarota attīstība, makroekonomiskā stabilitāte, vienādas iespējas, ilgtspējīga attīstība, informācijas sabiedrība.

Mērķu sasniegšanai SF un KF investīcijas vadīt ar trīs operacionālo programmu palīdzību:

- “Cilvēkresursi un nodarbinātība” (Eiropas Sociālā fonda operacionālā programma);
- “Uzņēmējdarbība un inovācijas” (Eiropas Reģionālās attīstības fonda operacionālā programma);
- “Infrastruktūra un pakalpojumi” (Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda operacionālā programma).

2006.gadā turpināt darbu pie 2005.gada decembrī uzsākto SF un KF operacionālo programmu sagatavošanas.

Muitas likumdošanas jomā

Izstrādāt tiesību aktu projektus muitas jomā, pamatojoties uz ES Regulās doto pilnvarojumu dalībvalstīm noteikt nacionālo regulējumu konkrētajās jomās. Izstrādāt nacionālās pozīcijas un instrukcijas ES tiesību aktu projektiem. Pārstāvēt Latvijas Republiku un Finanšu ministriju Eiropas Komisijas un ES Padomes attiecīgās darba grupās un sanāksmēs, kurās tiek izskatīti muitas likumdošanas jautājumi. Analizēt un sagatavot priekšlikumus ES institūciju juristu-lingvistu izstrādātajos ES tiesību aktu muitas lietās tulkojumos. Uzturēt un iestrādāt grozījumus ES muitas regulu latviešu valodas tulkojumu konsolidētajās versijās. Analizēt un apkopot turpmāko Eiropas Kopienas tiesas praksi.

Izvērtēt Eiropas Komisijā iesniegto iesniegumu par muitas nodokļa atcelšanu un kvotu piemērošanu atbilstību ES Komisijas dokumentam “Komunikācija attiecībā uz autonomo tarifu atlikšanu un kvotām” (98/C 128/02).

Ārvalstu finanšu un tehniskās palīdzības divpusējo un daudzpusējo programmu sagatavošanas un koordinēšanas jomā

2006.gada 1.pusē paredzēts parakstīt jauno Beļģijas Flāmu kopienas un Latvijas Republikas sadarbības programmu 2007. – 2009.gadam.

Veikt sagatavošanas darbus līguma slēgšanai starp Latvijas Republiku un Šveices Konfederāciju par Šveices finansiālo palīdzību Latvijai.

Informātikas sektora jomā

Īstenot vienotas iestādes finanšu vadības, plānošanas un grāmatvedības uzskaites sistēmas piegādes, ieviešanas un uzturēšanas un vienota valsts budžeta plānošanas un izpildes informācijas sistēmas ieviešanas projektus.

Īstenot vienotās ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības informācijas sistēmas ieviešanas projektu.

Ieviest ES strukturālo fondu vadības informācijas sistēmas (SF VIS) un Kohēzijas fonda projektu vienotās informācijas sistēmas (KF PVIS) jauninājumus un nodrošināt to darbību.

Īstenot ERAF NP "Citi tehniskās palīdzības pasākumi ERAF administrēšanai" projektu "Atbalsts datorizētās vadības informācijas sistēmas izveidei".

Pilnveidot Ārvalstu palīdzības uzraudzības sistēmas (ĀPUS). Izstrādāt koncepciju dokumentu aprites sistēmas ieviešanai.

Izveidot disku masīva tīklu (*Storage Area Network*) informācijas sistēmu serveriem un organizēt informācijas sistēmu monitoringa risinājuma ieviešanu, ieviest *Microsoft* serveru operāciju pārvaldnieka (MOM) serveri.

Pildīt Eiropas Komisijas *Structural Funds Common* database (SFC) IT kontaktpersonas funkcijas.

Grāmatvedības, finanšu pārskatu un to revīziju jomā

Turpināt tiesību aktu saskaņošanu ar ES Direktīvu prasībām, nodrošināt pilnvērtīgu pārstāvniecību ES struktūrās, kā arī sadarboties ar starptautiskajām organizācijām grāmatvedības, pārskatu un to revīzijas jomā.

Sagatavot politikas plānošanas dokumentu (koncepciju) par zvērinātu revidentu darbības publiskās pārraudzības sistēmas izveidi.

Izstrādāt attiecīgus Ministru kabineta noteikumu projektus, lai reglamentētu grāmatvedības kārtošānu vienkāršā ieraksta sistēmā, atsevišķu individuālo komersantu bilances un ieņēmumu un izdevumu pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas kārtību, kā arī biedrību, nodibinājumu, arodbiedrību, reliģisko organizāciju gada pārskatu sagatavošanas kārtību.

Nodrošināt Grāmatvedības padomes sagatavoto Latvijas grāmatvedības standartu virzīšanu par obligāti piemērojamiem Latvijas grāmatvedības standartiem.

Eiro ieviešanas jomā

Saskaņā ar apstiprināto Latvijas Nacionālo eiro ieviešanas plānu turpināt darbu pie izvirzītajiem mērķiem, darba uzdevumiem eiro ieviešanas projekta ietvaros. Pilnveidot Euro ieviešanas komunikācijas stratēģiju Latvijā, kā arī Euro ieviešanas komunikācijas pasākumu plānu, kas 2006.gadā paredz eiro ieviešanas projekta logo un saukļa izvēli, pamatojoties uz izsludināta konkursa rezultātiem. Interneta mājaslapas izveidi – www.eiro.lv, kā arī virkni citu ar komunikāciju saistītu pasākumu. Sekojot Ministru kabineta rīkojumam, reizi ceturksnī projekta Vadības komitejai iesniegt ziņojumu valdībai. Turpināt darbu Eiropas Komisijas ietvaros, darbojoties PAN II un DIR COM darba grupu sanāksmēs.

Iekšējā audita sistēmas darbības un koordinācijas jomā

Saskaņā ar Iekšējā audita likumu Finanšu ministrija nodrošina iekšējā audita sistēmas koordināciju valsts pārvaldē un atbilstošas metodikas izstrādi. 2005.gadā tika uzsākta Iekšējā audita likuma grozījumu izstrāde ar mērķi nodrošināt Iekšējā audita likuma atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likumam, Komerclikumam, Administratīvā procesa likuma spēkā stāšanās likumam, starptautiskajiem Iekšējā audita profesionālās prakses standartiem un Ētikas kodeksam. Līdz ar Iekšējā audita likuma grozījumu spēkā stāšanos 2006.gadā nepieciešams izdarīt grozījumus šādos iekšējā audita darbību reglamentējošos normatīvos aktos un metodiskos dokumentos, kuri izriet no Iekšējā audita likuma:

- Ministru kabineta 2003.gada 10.jūnija noteikumi Nr.305 "Iekšējā audita padomes nolikums";
- Ministru kabineta 2003.gada 10.jūnija noteikumi Nr.306 "Kārtība, kādā iestādē tiek veikts iekšējais audits";

- Ministru kabineta 2003.gada 10.jūnija noteikumi Nr.307 "Tekšējo auditoru sertifikācijas kārtība";
- Metodiskie ieteikumi "Tekšējā audita rokasgrāmata";
- Metodiskie ieteikumi "Salīdzinošās pārbaudes veikšana".

Lai nodrošinātu Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību Latvijā, 2006.gadā sagatavot Informatīvo ziņojumu "Par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību Latvijā", kā arī izstrādāt darba grupas sadarbības koordinēšanai ar Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroju nolikumu.

Iekšējās drošības jomā

Izstrādāt ministrijas "Informācijas sistēmas drošības politiku", lai noteiktu ministrijas informācijas sistēmas drošības vadības organizācijas pamatprincipus, sistēmas raksturojumu un analīzi drošības jomā, kā arī "Drošības riska pārvaldības plāna" projektu 2006.gadam, lai nodrošinātu ministrijas informācijas sistēmu drošības risku izvērtēšanu.